

Tilinpäätös 2022

Hyväksytty kunnanhallituksessa 30.3.2023 § 42

Hyväksytty kunnanvaltuustossa

Sisällys

1. Toimintakertomus	3
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus	3
1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	8
1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	12
1.1.5 Kunnan henkilöstö	13
1.1.6 Ympäristöasiat	14
1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat.....	14
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	14
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	15
1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	20
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	21
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	21
1.3.2 Toiminnan rahoitus.....	22
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	23
1.5 Kokonaistulot ja –menot	24
1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	26
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	26
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	26
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	27
1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	30
1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	30
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	31
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	34
1.7.1 Asiaa koskeva sääntely.....	34
1.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely.....	34
2. Talousarvion toteutuminen	35
2.1 Seurantaa koskeva sääntely.....	35
2.2 Tavoitteiden toteutuminen	35
2.2.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	66
2.2.2 Investointien toteutuminen	69
2.2.3 Rahoitusosan toteutuminen.....	71
2.2.4 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	73

3. Tilinpäätöslaskelmat.....	74
3.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet.....	74
3.2 Tuloslaskelma	75
3.3 Rahoituslaskelma	76
3.4 Tase	77
4. Tilinpäätöksen liitetiedot.....	81
5. Eriytetyt tilinpäätökset	91
5.1 Rääkkylän kunnan vesihuoltolaitos.....	91
6. Muut eriytetyt laskelmat	107
7. Allekirjoitukset ja merkinnät.....	109

Liite 1 Henkilöstöraportti

1. Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Tilikauden 2022 tapahtumia ja toimintaa leimasi maailmanlaajuisesti sekä pandemia että etenkin 24.2.2022 Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainaa vastaan. Ne ulottivat heijastusvaikutuksensa myös Rääkkylän kuntaan varautumistoimien tehostamisena, kasvaneena inflaationa ja siinä, että kunta vastaanotti 19 sotaa paennutta ukrainalaista huolehtien heidän asuttamisestaan ja auttamisestaan uuden elämän alkuun. Ukrainalaisten auttamisen osalta Punaisen Ristin Rääkkylän osaston vapaaehtoiset tekivät ja edelleen tekevät suuriarvoista työtä. Kunta on heille paljosta kiitollinen.

Kunta joutui vuonna 2021 kuntalain 118 §:n mukaiseen arviointimenettelyyn. Menettelyssä laadittiin valtiovarainministerin nimeämän arviointiryhmän tekemän esityksen pohjalta tervehdyttämishjelma, jonka valtuusto hyväksyi päätöksellään 7.2.2022. Tasapainottamisohjelman selvästi vaikuttavin tekijä oli kunnan metsäomaisuuden myynti vuosikatetta vahvistaen vähintään 1 200 000 euron arvosta. Tuosta tavoitteesta jäätin kesäkuussa tehdyn päätöksen perusteella noin 37 000 euroa, minkä seurauksena syksyllä tehtiin toinen myyntipäätös. Siitä on valitettu ja valitus on parhaillaan Itä-Suomen hallinto-oikeuden käsittelyssä.

Kunta investoi vain välttämättömään korjausrakentamiseen, jotta kunnan palveluiden kannalta tärkeät toimitilat säilyivät kunnossa. Paksuniemessä aloitettiin logistiikkahanke, jolla tavoitellaan alueen vetovoiman lisäämistä ja alueen määrätietoista kehittämistä.

Kunnan taloudellinen tulos on 1 600 000 euroa ylijäämäinen huolimatta siitä, että Siun Sote -kuntayhtymän lakatessa ja hyvinvointialueen aloittaessa kunnan taloudellista tulosta heikentävät Siun Soten vanhojen alijäämien kattamisesta ja niin sanotusta palkkaharmonisaatiosta tulleet ylimääräiset laskut, joiden yhteissumma on noin 967 000 euroa.

Venäjän hyökkäyssota ja sen seuraukset vaikuttavat suuresti itäiseen Suomeen. Venäläisten asiointi- ja turismiliikenne on hiipunut, minkä seurauksena Itä-Suomi ja sen yrittäjät ja kunnat kokevat mittavia tulomenetyksiä. Myös Saimaan kanavan laivaliikenteen loppumisella on haitallisia seurauksia maakunnallemme. Ei myöskään voi unohtaa sitä, että itäiseen Suomeen voidaan rakentaa tuulivoimaa vain rajallisesti, koska tuulimyllyt loisivat puolustusvoimien ilmavalvonnalle katvealueen.

Kunnan päätöksenteossa ja kaikessa toiminnassa on käännettävä katse tulevaisuuteen ja kunnan elinvoimaiseksi tekemiseen. Se edellyttää kaikilta toiminnan ja päätöksenteon tasoilta sitä, että tuo tavoite menee kaiken edelle. Palvelut on tehtävä etenkin lapsiperheille sopiviksi ja houkutteleviksi, kunnan ilmapiirin on oltava yrittäjäystävällinen, vapaa-ajan asujat on integroitava kunnan toimintaan mukaan, luonto ja sen vaaliminen on pidettävä kaiken keskiössä, kulttuurilla on luotava parempaa imagoa ja kuntaa on markkinoitava kaikkiin mahdollisiin tavoin. Menestymisemme on vain kiinni meistä itsestämme ja taidostamme tehdä yhteistyötä.

Kunnassa ovat sekä erittäin hyvä päätöksentekokulttuuri ja erinomainen henkilöstö. Olen kiitollinen siitä etuoikeutetusta asemasta, että saan olla Rääkkylän kunnanjohtaja.

Esko Rautiainen
kunnanjohtaja

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto

Ylintä päätösvaltaa kunnassa käyttää kunnanvaltuusto, jossa on 21 jäsentä. Kunnanhallitus, jossa on seitsemän jäsentä, valmistelee ja toimeenpääntee kunnanvaltuuston päätökset. Kunnanvaltuusto valitsee tilintarkastajan ja jäsenet kunnanhallitukseen sekä lautakuntiin.

	paikkoja
Keskusta	9
Perussuomalaiset	4
Vasemmistoliitto	3
Kokoomus (20.12.2021 alkaen, entinen sin.)	3
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue	1
Suomen Kristillisdemokraatit	1
Yhteensä	21

Valtuutetut

Ahonen Liisa	Kokoomus	toiminnanohjaaja
Hirvonen Ville	Keskusta	agrologi, maanviljelijä
Hurskainen Tellervo	Keskusta	metsätalousinsinööri, YAMK
Hämäläinen Tapio	Vasemmistoliitto	terveyskeskuslääkäri
Hännikäinen Matti	Perussuomalaiset	eläkeläinen
Konttinen-Lappalainen Marjukka	Vasemmistoliitto	merkonomi, järjestösihteeri
Kulmala Kari	Kokoomus	ylikonstaapeli, HM
Laasonen Harri	Keskusta	puutyöntekijä
Laasonen Markku	Keskusta	maa- ja metsätalousyrittäjä
Laasonen Pasi	Keskusta	maanviljelijä
Makkonen Ona	Keskusta	varhaiskasvatuksen esimies
Mölsä Timo	Keskusta	maanviljelijä
Paakkunainen Timo	Perussuomalaiset	eläkeläinen, toimitusjohtaja
Pajula Niina	Keskusta	yrittäjä, maatalouslomittaja
Pitko Kati	Kokoomus	maatalouslomittaja
Päivinen Jouko	SDP	taksiautoilija
Reittu Ask	Vasemmistoliitto	eläkeläinen
Tikka Pertti	Perussuomalaiset	yrittäjä
Tikkanen Osmo	Perussuomalaiset	yrittäjä
Vaittinen Merja	Kristillisdemokraatit	emäntä, lähihoitaja
Vornanen Juha	Keskusta	metsäinsinööri AMK

Kunnanvaltuuston puheenjohtajana on toiminut Tapio Hämäläinen, I varapuheenjohtajana Tellervo Hurskainen ja II varapuheenjohtajana Timo Paakkunainen. Valtuusto myönsi eron luottamustehtävistä Timo Paakkunaiselle hänen omasta pyynnöstään 12.12.2022 pidetyssä kokouksessa. Hänen tilalleen valtuustoon nousi perussuomalaisen I. varavaltuutettu Esa Turunen. Valtuuston II varapuheenjohtajaksi valittiin Matti Hännikäinen Timo Paakkunaisen sijaan.

Vuoden 2022 aikana kunnanvaltuusto kokoontui 7 kertaa.

Valtuuston valitsevat toimielimet:

Tarkastuslautakunta

Varsinainen jäsen

Laasonen Pasi, pj

Hännikäinen Matti varapj

Musikka Tarja

Laakkonen Aune

Pitko Kati

Henkilökohtainen varajäsen

Ilonen Hannu

Pulkinen Markku

Asikainen Kerttu

Kainulainen Uuna

Räty Jarmo

Tilintarkastajina ovat toimineet BDO Audiator Oy:n JHT- ja HT- tilintarkastaja Taina Törrönen sekä avustava tarkastaja Joni Mäkitalo. Pöytäkirjanpitäjänä on toiminut toimistos sihteeri Virve Nykänen.

Vuoden 2022 aikana tarkastuslautakunta kokoontui kahdeksan kertaa.

Kunnanhallitus

Varsinainen jäsen

Laasonen Harri, pj

Tikkanen Osmo, varapj

Konttinen-Lappalainen Marjukka

Ahonen Liisa

Makkonen Ona

Laasonen Markku

Hirvonen Sari

Henkilökohtainen varajäsen

Mölsä Timo

Turunen Seppo

Tarkkonen Saila

Pitko Jari

Vaittinen Merja

Hirvonen Ville

Pajula Niina

Esittelijänä ovat toimineet 7.3.2022 saakka ma. kunnanjohtaja Yrjö Eronen, kunnanhallituksen puheenjohtaja Harri Laasonen 21.3. – 25.4.2022 ja 23.5.2022 alkaen kunnanjohtaja Esko Rautiainen. Pöytäkirjanpitäjänä on toiminut hallintosihteeri Heidi Karttunen sekä Ann-Marie Sandström 21.3.2022 pidetyssä kokouksessa.

Kertomusvuoden aikana kunnanhallitus kokoontui yhteensä 18 kertaa.

Keskusvaalilautakunta

Varsinainen jäsen

Saarinen Markku, pj

Laitinen Kaisa, varapj

Reittu Asko

Ilvonen Veijo

Karttunen Lea

Varajäsen

1. Sallinen Jari

2. Tukiainen Minna

3. Piitulainen Mari

4. Korkeakoski Raimo

5. Sormunen Piia

Vuoden 2022 aikana keskusvaalilautakunta kokoontui 4 kertaa.

Hyvinvointilautakunta

Varsinainen jäsen

Mölsä Timo, pj

Turunen Seppo, varapj

Vornanen Juha

Makkonen Tanja

Pajula Niina

Pitko Kati

Sinervo Katja

Henkilökohtainen varajäsen

Hirvonen Ville

Majoinen Mauri

Ilonen Hannu

Laitinen Kaisa

Käyhkö Irma

Räty Jarmo

Tukiainen Minna

Esittelijänä on toiminut rehtori Rauni Ronkainen ja vapaa-aikasihteeri Jyrki Kymäläinen. Pöytäkirjanpitäjänä on toiminut hallintosihteeri Ann-Marie Sandström.

Vuoden 2022 aikana hyvinvointilautakunta kokoontui yhdeksän kertaa.

Elinvoimalautakunta

Varsinainen jäsen

Hurskainen Tellervo, pj
Turunen Sabrina, varapj
Laasonen Pasi
Koskelo Kirsi
Vornanen Juha
Räty Jarmo
Käyhkö Lauri

Henkilökohtainen varajäsen

Vaittinen Merja
Tikka Pertti
Mölsä Timo
Pajula Niina
Laasonen Markku
Pitko Kati
Konttinen-Lappalainen
Marjukka

Esittelijöinä ovat toimineet tekninen johtaja Kalevi Harinen, kehityssihteeri Raita Joutsensaari ja rakennustarkastaja Joni Rytönen. Pöytäkirjanpitäjänä on toiminut Joni Rytönen.

Vuoden 2022 aikana elinvoimalautakunta kokoontui 7 kertaa.

Elinvoimalautakunnan lupajaosto

Varsinainen jäsen

Turunen Sabrina, pj
Hurskainen Tellervo, varapj
Vornanen Juha

Henkilökohtainen varajäsen

Tikka Pertti
Vaittinen Merja
Laasonen Markku

Esittelijöinä ovat toimineet 10.6.2022 saakka rakennustarkastaja Kalevi Harinen ja 10.6.2022 alkaen rakennustarkastaja Joni Rytönen.

Vuoden 2022 aikana elinvoimalautakunnan lupajaosto kokoontui neljä kertaa.

Toimikunnat

Kertomusvuonna toimivat kunnanhallituksen asettamina seuraavat toimikunnat:

- asukasvalintatyöryhmä
- metsätyöryhmä
- vanhusneuvosto ja Keski-Karjalan yhteinen vammaisneuvosto

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet ja niiden viranhaltijat: kunnanjohtaja, tekninen johtaja, rehtori ja vapaa-aikasihteeri sekä kehityssihteeri.

Kuntaorganisaation rakenne:

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Kertomusvuonna BKT:n arvioitiin kasvavan Suomessa 1,7. Alkuvuonna talouden tuotanto kehittyi suotuisasti ja työllisyys jatkoi nopeaa kasvua. Toisaalta myös hyödykkeiden ja energian hintojen nousu jatkui kesällä arvioitua nopeampana. Talouskasvun ennustettiin hidastuvan loppuvuonna enemmän kuin vielä kesällä ennakoitiin. BKT:n kasvu arvioitiin hidastuvan 0,5 prosenttiin vuonna 2023. Vuosina 2024–2026 BKT:n kasvun arvioidaan olevan talouden potentiaalista kasvua nopeampaa, noin 1,4 % vuosittain.

Julkisyhteisöjen alijäämän arvioitiin supistuvan vuonna 2022 ripeän talous- ja työllisyyskasvun sekä koronatoimien päättymisen johdosta. Vuonna 2023 alijäämän arvioitiin kääntyvän uudelleen kasvuun ja julkinen talous pysyy syvästi alijäämäisenä tulevina vuosina. Julkisen velan suhde BKT:hen arvioitiin alenovan viime vuonna, mutta kääntyvän nousevalle uralle tänä vuonna.

Velanhoitokustannusten arvioitiin kasvavan ennustejaksolla. Alati kasvavat velanhoitokulut ovat pois muusta julkisesta rahankäytöstä ja kaventavat julkisen talouden ennestäänkin niukkoja puskureita.

(Lähde: Valtiovarainministeriön taloudellinen katsaus, syyskuu 2022)

	2021	2020	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
	mrd. euroa	määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	251	-2,2	3,0	1,9	-0,2	1,2	1,4
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	99	-6,2	6,0	8,1	-1,8	3,1	4,2
Kokonaistarjonta	350	-3,3	3,8	3,6	-0,7	1,8	2,3
Tavaroiden ja palvelujen vienti	99	-7,8	5,4	2,9	1,1	3,6	4,2
Kulutus	190	-2,7	3,4	2,1	-0,2	0,8	1,2
yksityinen	128	-4,0	3,7	2,3	-0,5	1,3	2,0
julkinen	61	0,3	2,9	1,7	0,4	-0,2	-0,5
Investoinnit	59	-0,9	1,5	3,8	-0,4	1,8	2,4
yksityiset	49	-3,2	4,7	2,8	-2,1	3,0	0,3
julkiset	11	9,5	-11,5	8,5	7,0	-2,8	11,5
Kokonaiskysyntä	349	-3,7	3,5	4,3	-0,7	1,8	2,3
kotimainen kysyntä	250	-2,0	2,8	4,8	-1,5	1,0	1,5

Muut keskeiset ennusteluvut:

	2020	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
Bruttokansantuote, mrd. euroa	238	251	274	283	293	304
Palvelut, määrän muutos, %	-3,1	3,5	2,3	0,3	1,2	1,0
Koko teollisuus, määrän muutos, %	-1,3	0,7	1,9	0,5	1,7	1,8
Työn tuottavuus, muutos, %	0,3	0,0	0,4	0,7	1,0	1,1
Työlliset, muutos, %	-1,5	2,4	2,7	-0,5	0,3	0,4
Työllisyysaste, %	70,7	72,3	74,2	73,9	74,1	74,4
Työttömyysaste, %	7,7	7,7	6,8	7,0	6,9	6,7
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	0,3	2,2	7,0	4,0	1,9	1,7
Ansiotasoindeksi, muutos, %	1,9	2,4	2,6	4,0	3,0	3,0
Vaihtotase, mrd. euroa	1,6	1,6	-6,2	-1,6	-1,0	-1,1
Vaihtotase, suhteessa BKT:hen, %	0,7	0,6	-2,2	-0,6	-0,4	-0,3
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	-0,4	-0,5	0,3	2,9	2,9	2,8
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	-0,2	-0,1	1,7	2,9	3,1	3,4
Julkisyhteisöjen menot, suhteessa BKT:hen, %	57,2	55,5	52,6	53,9	53,7	53,8
Veroaste, suhteessa BKT:hen, %	41,8	43,0	42,0	41,2	41,1	40,8
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen, %	-5,6	-2,7	-0,8	-2,3	-2,2	-2,7
Valtion rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen, %	-5,5	-3,3	-1,8	-3,1	-2,9	-3,3
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:hen, %	74,8	72,4	71,7	73,4	74,9	76,2
Valtionvelka, suhteessa BKT:hen, %	52,4	51,2	51,6	52,9	53,8	54,3

Hintojen ja korkojen nousu leikkaa kotitalouksien ostovoimaa ja kulutus vähennee 0,5 % vuonna 2023.

Vuoden 2023 aikana inflaatio hidastuu ja kulutus toipuu vuonna 2024. Bkt supistuu 2023 0,2 %, kasvaa 2024 1,2 % ja 2025 1,4 %.

Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksesta talous ei palaudu aiemmin ennakoitulle kasvu-uralleen.

Oman alueen kehitys

Vaikeutuneesta tilanteesta huolimatta maakunnan teollisuusyritysten vientiliikvaihto ylsi uuteen ennätykseen: 722,5 miljoonaa euroa vuoden 2022 ensimmäisellä puolikkaalla.

Vaikka ajat ovat olleet poikkeukselliset, Tilastokeskuksen tuoreet suhdannetiedot kertovat Pohjois-Karjalan yritys sektorin kasvun jatkuneen. Kuluvan vuoden ensimmäisellä puoliskolla maakunnan yrityksissä kertyi liikevaihtoa hieman yli neljä miljardia euroa. Tämä on 10,7 % enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana.

Toimintaympäristön muutoksesta kertoo se, että kasvuvauhti hidastui hieman vuoden edetessä: ensimmäisellä vuosineljänneksellä liikevaihto kasvoi 12,0 %, toisella 9,6 %.

Lukuja vertaillaessa on hyvä muistaa, että niistä ei ole puhdistettu inflaation vaikutusta. Hinta- ja kustannustason nousun takia tuotantovolyymit tai vientimäärät eivät varsinkaan toisella vuosineljänneksellä nousseet vastaavalla tavalla kuin liikevaihto, eivätkä nämä luvut myöskään kerro liiketoiminnan kannattavuudesta.

Vaikka kasvu jäi tällä kertaa varsin selvästi myös koko maan kehityksestä (+17,3 %), Pohjois-Karjalan yrityssektori näyttää selvinneen pelättyä paremmin geopolittisen tilanteen perinpohjaisesta muutoksesta, Venäjän viennin roimahduksesta, tuotantoketjujen häiriöistä ja kustannustason noususta.

Lähtökohtainen oletus kun oli, että erityisesti Itä-Suomi kärsii Venäjän laittomasta sotarekkestä Ukrainaan. Kielteistä vaikutusta on ollut, mutta pahimmat pelot eivät ole toteutuneet.

Siitä, että taloudessa mentiin eteenpäin myös reaalisesti ja haasteista on ainakin toistaiseksi selvitty kohtuullisen hyvin, kertoo myös henkilöstömäärän kehitys. Pohjoiskarjalaisyriyten henkilöstömäärä kasvoi alkuvuonna 3,5 %, lähes samaa tahtia kuin koko maan tasolla (+4,0 %).

Päätoimialoista kehitys oli Pohjois-Karjalassa vahvinta teollisuudessa, jossa henkilöstön määrä kasvoi 5,0 %.

Toimialoista kasvu oli maakunnassa alkuvuonna vahvinta kovassa vedossa olleessa puun sahauksessa (+37,5 %). Toiseksi korkein suhteellinen kasvuprosentti oli energiakriisistä hyötynneessä kiviteollisuudessa (+21,4 %).

Puun sahaus näkyi myös laajemman toimialakokonaisuuden eli metsäbiotalouden kehityksessä (+21,1 %). Muita vahvasti kasvaneita toimialoja olivat mm. luovien alojen toimialaryhmä (+20,2 %) ja elintarviketeollisuus (+19,7 %). Liikevaihto pieneni vain yhdellä toimialalla, koneiden ja laitteiden valmistuksessa. Tälläkin alalla liikevaihdon lasku jäi lopulta pieneksi (-3,1 %).

Puun sahauksessa vahvin kasvu ajoittui vuoden ensimmäiselle neljännekselle. Sen sijaan esimerkiksi muovituotteiden valmistuksessa, luovilla aloilla ja elintarviketeollisuudessa kasvuluvut olivat suurempia toisella vuosineljänneksellä.

Vaikeutuneesta tilanteesta huolimatta maakunnan teollisuusyritysten vientiliikevaihto ylsi uuteen ennätykseen: vientiliikevaihtoa kertyi 722,5 miljoonaa euroa. Edellisvuoteen verrattuna vientiliikevaihdon arvo kasvoi yli 100 miljoonaa euroa (+16,4 %).

Keski-Karjala

Keski-Karjalan alueella kaikkien toimialojen liikevaihdot kasvoivat edellisvuoden tammi-kesäkuuhun verrattuna. Euroissa kasvua on miltei 34 miljoonaa euroa ja kasvuprosentti yli 13. Vienti kasvoi yli 15 % ja viennin arvo oli alkuvuonna lähes 29 miljoonaa euroa. Teollisuusalan yrityksillä menee hyvin, sillä liikevaihto kasvoi lähes 23 %. Myös rakentamisessa sekä kuljetuksessa ja varastoinnissa liikevaihdot kasvoivat toistakymmentä prosenttia. Ilahduttavaa on myös majoitus- ja ravitsemusyritysten liikevaihdon reipas kasvu (18 %) sekä kaupan liikevaihdon reilun 4 prosentin kasvu. Matkailuyrittäjien mukaan talvi-kausi oli hyvä, mikä selittää matkailualan liikevaihdon kasvulukuja.

Luvut ovat yllättävän hyviä, kun huomioidaan Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset Keski-Karjalassa. Venäläisten matkailijoiden määrä on romahtanut eikä

rajan yli kulje juuri tavaraakaan. Saimaan kanava on ollut merkittävä merikuljetusväylä, mutta nyt kanavaa hyödyntänyt tavara- ja raaka-aineliikenne on siirtynyt pitkälti kumipyörille. Toisaalta Saimaan sisävesikuljetukset ovat lisääntyneet ja Puhoksen satamasta lähtee pari laivallista puutavaraa joka viikko.

Yrityksillä menee vaihtelevasti. Palvelu- ja kaupan alan yritykset kaipaavat lisää asiakkaita, sillä kohonneiden kustannusten vuoksi kuluttajien ostoskäyttäytyminen on muuttunut. Tuotannolliset yritykset ovat kärsineet muun muassa materiaalipulasta, mutta rohkeutta riittää myös investointeihin.

Yritystoiminnan neuvontapalveluissa tapahtui vaihdos, sillä Keski-Karjalan kehitysyhtiö KETI päätettiin lakkauttaa ja palvelut hankkia kuntien tekemien sopimusten perusteella Business Joensuulta vuoden 2023 alusta lukien.

Keski-Karjalan seutukunta	Liikevaihto 1 000 €		Muutos	
	1.-6.2021	1.-6.2022	1 000 €	%
Puun sahaus, höyläys ja kyllästys (TOL 161)	110	170	59	53,9
Metallituotteiden valmistus (TOL 25)	3 200	4 225	1 025	32,0
Teollisuus (TOL C)	75 301	92 503	17 202	22,8
Koko teollisuus (TOL BCD)	78 613	96 454	17 841	22,7
Puutavaran, puutuotteiden sekä huonekalujen valmistus (TOL 162+310)	5 206	6 330	1 123	21,6
Jalostus (TOL BC+DF)	103 680	125 975	22 295	21,5
Majoitus- ja ravitsemistoiminta (TOL I)	2 834	3 348	514	18,1
Rakentaminen (TOL F)	29 726	34 558	4 831	16,3
Kuljetus ja varastointi (TOL H)	18 742	21 544	2 802	14,9
Kaikki toimialat A-X	247 826	281 573	33 747	13,6
Muut palvelut (TOL HIJLMNRS)	42 936	47 536	4 599	10,7
Metalliteollisuus (TOL 24-30+33)	30 095	32 850	2 756	9,2
Metsätalous ja puunkorjuu (TOL 02)	12 699	13 708	1 009	7,9
Koneiden ja laitteiden valmistus (TOL 26-27, 28)	21 995	23 681	1 686	7,7
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, tieteellinen ja tekninen toiminta (TOL M+N)	17 511	18 800	1 289	7,4
Tukku- ja vähittäiskauppa (TOL G)	66 105	69 002	2 897	4,4

(Lähde: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Trendit 2/2022).

Työllisyys

Vuoden 2022 joulukuun lopussa Pohjois-Karjalassa oli 9574 työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä oli laskenut 380 henkilöllä vuoden takaiseen verrattuna. Pohjois-Karjalassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 13,4 %. Työttömiä työnhakijoita Keski-Karjalassa oli 951 henkilöä ja työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 15,0 %. Rääkkylässä työttömiä työnhakijoita oli 118 henkilöä, joka on 10 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2021. Työnhakijoiden osuus Rääkkylän työvoimasta oli 15,7 %. (Lähde P-K:n ELY-keskus, TE-palvelut : työllisyyskatsaus, Joulukuu 2022.)

Väestö

Pohjois-Karjalan väkiluku oli ennakkotietojen mukaan 162 543 henkilöä vuoden 2022 lopussa. Väestön kokonaisuutos oli ennakkotietojen mukaan -738 henkeä, mikä oli selvästi heikompi luku kuin edellisenä vuonna (-256). Väestötappio oli kuitenkin pienempi kuin muutamina koronapandemiaa edeltäneinä vuosina.

Ennakkotietojen mukaan Rääkkylän asukasluku vuoden 2022 lopussa oli 1959 henkeä (vuonna 2021: 2023 hlö).

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Tilikauden tulos on 1 636 529 euroa ylijäämäinen. Edellisenä vuonna tulos oli - 2 953 euroa alijäämäinen.

Ulkoiset toimintatuotot kasvoivat 60 % vuonna 2022 eli noin 1 250 000 euroa. Tulojen kasvu johtui tilojen ja määräalojen myynnistä sekä palkkatuen ja hankkeiden avustuksien kasvamisesta.

Ulkoiset toimintakulut vähenivät 0,67 % yhteensä 122 000 euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 0,53 % eli 17 615 euroa. Palvelujen ostojen kasvu oli 1,8 % eli 238 692 euroa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat kasvoivat 0,25 % eli 1 979 euroa. Avustukset vähenivät 436 177 euroa, joka johtui vuoden 2021 pakollisen varauksen 375 000 euroa kirjaamisesta Siun soten alijäämän kattamiseksi. Muut toimintakulut kasvoivat 56 791 euroa (rakennusten ja huoneiston vuokranmenot / ukrainalaisten vastaanottaminen).

Verotulojen lisäys oli 2,85 %. Kunnallisverotulojen kasvu oli 3 % noin 155 000 euroa. Kiinteistöverotulot kasvoivat 5,5 % noin 35 000 euroa. Yhteisöverot vähenivät 0,8 % noin 7 000 euroa. Yhteensä verotulojen lisäys oli 184 000 euroa.

Valtionosuuksien lisäys oli 0,4 % noin 40 000 euroa, kun otetaan huomioon se, että edellisen vuoden valtionosuudet sisälsivät harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta 380 000 euroa.

Verotulojen ja valtionosuuksien yhteinen lisäys oli noin 224 000 euroa.

Rahoitustuottojen ja -kulujen toteuma oli noin 93 000 euroa. Se on lähes 59 % (= 30 000 euroa) edellisvuotta isompi. Korkotuottoisen antolainan korko oli 60 000 euroa Rääkkylän Sijoitus Oy:ltä ja osinkotuottoja 89 000 euroa Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:ltä. P-K:n Sähkö Oy ja P-K:n Energiaholding Oy maksoivat osinkomaksuja enemmän (2,62 euroa/osake v.2022 ja 1,70 euroa/osake v.2021). Kunnan lainan korkokulujen lisäys oli noin 8 000 euroa (korke-% nousu).

Vuosikate oli 1 936 117 euroa ja poistojen osuus 299 588 euroa.

Investoinnit

Investointimenot olivat yhteensä 416 164 euroa (2021/ 411 370 euroa). Kunta myi_1 tontin ja 195,3 ha määräalaa, joista tulot olivat yhteensä 1 283 000 euroa.

Rahoitus

Pitkäaikaisten lainojen määrä oli yhteensä 5 176 566 euroa, mikä on asukas-kohtaisesti 2 642 euroa. Vuoden aikana kunta maksoi pois lyhytaikaisen kuntatodistusohjelman mukaisen 315 000 euron luoton ja lyhensi pitkäaikaista lainaansa 361 000 euroa.

Koroton vieras pääoma oli 1 496 000 euroa vuoden 2022 lopussa (2021/1 027 000 euroa). Kasvu johtuu Siun soten alijäämän kattamisen kirjaamisesta siirtovelaksi.

Kunnan talouden kokonaistilanne

Tämän tilikauden tunnusluvut ovat parantuneet aiempaan tilikauteen nähden. Tuloslaskelmassa vuosikatteen suhde poistoihin on parantunut 646 % (2021/99 %). Asukaskohtainen vuosikate oli 988 euroa, kun se edellisvuonna oli 151 euroa ja vuonna 2020 se oli miinuksella – 583 euroa.

Taseessa on kertynyt ylijäämää 1 720 578 euroa (2021/84 049 euroa) ja asukaskohtainen ylijäämä on lähes 878 euroa (2021/41 euroa). Vuonna 2007 kertynyt alijäämä oli 4 316 000 euroa. Vuonna 2008 alijäämä oli katettu peruspääomaa pienentämällä ja oli – 1 363 000 euroa. Vuodesta 2015 alkaen alijäämä on muuttunut ylijäämäksi, joka on kasvanut noin 3,5 miljoonaa euroa. Kunnalla kertyneen ylijäämän määrän arvioinnissa tulee ottaa huomioon, että Rääkkylän kunta myi perustetulle tytäryhtiölle Rääkkylän Sijoitus Oy:lle PKS Oy:n osakkeet. Olennaiset omaisuuden luovutusvoitot olivat 3 493 621,41 euroa.

Tulos- ja rahoituslaskelman sekä taseen tunnusluvut ovat parantuneet merkittävästi verrattuna aiempaan vuoteen. Talouden kokonaistilannetta ja tulevaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon vähenevä ja ikääntyvä väestö, mikä aiheuttaa kielteistä kehitystä myös taloudessa.

Myös konsernin taloudelliset tunnusluvut ovat kehittyneet suotuisasti, joskin konsernitaseen omavaraisuusastetta ei edelleenkään voi pitää hyvänä sen suotuisasta kehityksestä huolimatta.

Vuosina 2018–2020 valtuusto myönsi Kiinteistö Oy Rääkkylän Vuokrataloille pääomailainaa 363 716,72 euroa. 70 000 euron suuruinen pääomailaina on muutettu SVOP-sijoitukseksi vuonna 2021. Rääkkylän kunnan omistusosuus yhtiöstä 100 %. Tilikauden aikana kunta myönsi SVOP-rahoituksena 207 000 euroa.

Vuoden 2022 aikana Rääkkylään perustettiin 5 uutta yritystä. Teollisten työpaikkoja oli vuoden lopussa 60. Toimivia maatiloja oli 108 kpl, viljeltyä peltoalaa 4766 hehtaaria. Rääkkylän pelloilla kasvatetaan pääasiassa nurmi- ja viljakasveja. Luomutilojen määrä Rääkkylässä oli 17 kpl. Luomusopimuksen mukainen pinta-ala 832 ha Maitotilojen määrä oli 12 ja kunnassa tuotettiin maitoa 3,68 miljoonaa litraa.

1.1.5 Kunnan henkilöstö

Vuoden 2022 lopussa kunnan palveluksessa oli 83 henkilöä (80/2021). Hallinnossa ja taloudessa työntekijöitä oli 25,5, mukaan laskettuna työllistetyt henkilöt. Ruokahuollossa (laitoskeittiö) työskenteli 6 työntekijää, teknisessä toimessa 14 työntekijää ja sivistystoimessa 37,5 työntekijää.

Kunnan työpajan vastaava ohjaaja ja työnjohtaja kuuluvat hallintopalvelujen henkilökuntaan.

Henkilöstökulut vuonna 2022 olivat yhteensä 3 355 758 euroa. Lisäys edelliseen vuoteen verrattuna on 17 615 euroa. Vuoden 2022 palkkasumma (palkat ja palkkiot) oli 2 636 563 euroa ja henkilöstösivukulut 719 195 euroa. Lakautettujen kunnan sosiaalitoimen ja terveyskeskuskuntayhtymän henkilöstön eläkekuluja 294 065 euroa on siirretty Pohjois-Karjalan sosiaali- ja sairaanhoitopalvelujen kuntayhtymälle.

Vuodelle 2022 kohdistui voimassa olevien kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten (KVTES, OVTES, TS ja SOTE-sopimus) mukaiset n. 2 %:n suuruiset yleispalkankorotukset, jotka tulivat voimaan 1.6.2022 alkaen. Lisäksi sopimusalojen palkkoja korotettiin 1.10.2022 keskitetyllä järjestelyerällä. Järjestelyerän suuruus oli 0,5 %.

Työterveyshuollon menot olivat 20 929 euroa. Menojen kasvamista oli edellisestä vuodesta 7,7 prosenttia.

Henkilöstöraportti on tilinpäätöksen liitteenä (Liite 1).

1.1.6 Ympäristöasiat

Kunnassa ei ole vuonna 2022 ollut ympäristökysymyksiä, jotka olisivat vaikuttaneet kunnan taloudelliseen tulokseen tai asemaan tai toiminnan kehitykseen, kuten merkittäviä päästökauppoja, jätevedenpuhdistukseen kohdistuneita kalliita muutostöitä tai huomattavia ympäristövahinkoja.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Kunnanhallitus on hyväksynyt henkilöstö- ja koulutussuunnitelman vuodelle 2022.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt 11.4.2022 Keski-Karjalan viisaan liikkumisen suunnitelman, joka ulottuu vuoteen 2040 asti.

Rääkkylän kunta liittyi Hinku-kunnaksi valtuuston päätöksellä 22.8.2022

Kunnanvaltuusto on päättänyt kunnan varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista 14.11.2022.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt kuntastrategian sekä kotouttamisohjelman 12.12.2022.

Kunnalla ei ole korruption ja lahjonnan torjunta-ohjelmaa/ohjetta.

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnan talouden tulevaisuuden näkymiä leimaa epätietoisuus hyvinvointialueiden perustamisen ja niille siirtyvien kustannusten ja rahoitusten vaikutuksesta.

Myös Siun Soten alijäämien kattamisen ja ns. palkkaharmonisaatiosta aiheutuneiden kustannusten kattamisesta seurasi 967 000 euron lisälasku, joka heikensi kunnan tilikauden tulosta vuonna 2022.

Vuosi 2023 on kuntatalouden kehitysarviossa jopa ennätyksellisen vahva sote-uudistukseen liittyvien ajoitustekijöiden vuoksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen nettokustannukset siirtyvät pois kuntien vastuulta vuoden 2023 alusta alkaen, mutta uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä ensi vuonna täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien

mukaisesti. Tämän arvioidaan vahvistavan kuntataloutta 1,2 mrd. eurolla vuonna 2023. Vuosikate riittää selvästi kattamaan poistot ja toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan olevan noin 1,2 mrd. euroa positiivinen vuonna 2023.

Kuntatalouden tilanne helpottuu sote-uudistuksen myötä, kun nopeimmin kasvavat menot siirtyvät pois kuntien vastuulta. Vuosikate riittää painelaskelmassa kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina. Kuntatalouteen jää kuitenkin sote-uudistuksen jälkeen menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino, ja kokonaismenot pysyvät vuosina 2024–2026 hieman tuloja suurempina. Lisäksi sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja toimintaympäristön muutosten vuoksi. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy siten sote-uudistuksen jälkeenkin. 12 Valtiovarainministeriön julkaisuja 2022:57 Kehitysarvion mukaan kuntatalouden toimintamenot kasvavat vuosittain keskimäärin 2,9 prosenttia ja toimintatulot keskimäärin 0,7 prosenttia vuosina 2024–2026. Toimintamenojen kasvu aiheutuu pääasiassa hintojen noususta, jonka arvioidaan olevan peruspalvelujen hintaindeksillä mitattuna keskimäärin 3,6 prosenttia vuodessa. Verotulot laskevat vielä vuonna 2024, mikä on seurausta siitä, että sote-uudistuksen täysimääräinen vaikutus näkyy kuntien verotuloissa viiveellä verovuoden verojen kertyessä useamman kalenterivuoden aikana. Verorahoitus kasvaa keskimäärin 3,0 prosenttia vuodessa vuosina 2025–2026.

Rääkkylän erityisinä haasteina ovat tyhjenevä ja rapistuva kiinteistökanta sekä ennen kaikkea sekä vähenevä että vinoutunut väestörakenne, joiden seuraukset tulevat näkymään tulevina vuosina niin palvelujen ylläpitämisen haasteina, kunnan riittävän rahoituksen ongelmina ja myös yksityistä sektoria koskevin haasteina.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä mm strategiset, toiminnalliset riskit, taloudelliset riskit ja vahinkoriski.

Kunnan strategiset riskit liittyvät pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Kunnan strategiassa tulevaisuuden menestystekijöiksi on määritelty väestömäärän kasvu, väestörakenteen muutos, yhteisöasumiskohteen rakentaminen, yritysten lisääminen, vetoimainen asuinkunta, digitalisaation tuomat mahdollisuudet työelämässä sekä matkailu. Muutoshaasteina puolestaan on talouskehitys sekä työpaikka- ja yrityskehitys.

Toiminnalliset riskit koskevat mm päivittäistä toimintaa, prosesseja ja tietojärjestelmiä, henkilöstön osaamista ja saatavuutta, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia.

Toiminnalliset riskit lähivuosina kohdistuvat mm. muutosten aiheuttamaan työmäärän kasvamiseen ja työntekijöiden eläköityminen ja uuden ammattitaitoisien henkilökunnan löytymiseen.

Taloudelliset riskit liittyvät mm. talouden tasapainoon, tulorahoituksen riittävyteen, investointeihin ja rahoitukseen. Rahoitusriskit voidaan ryhmitellä korkoriskiksi, valuuttariskiksi, likviditeettiriskiksi ja luottoriskiksi. Kunnan taloudessa ei ole valuuttariskejä eikä merkittäviä korkoriskejä. Kunnalla ei ole myöskään johdannaispimuksia.

Epävarmuutta luo luottoriskit eli riskit siitä, että velallinen jättää maksamatta korot ja/tai pääoman ja, että lainasopimuksen markkina-arvossa tapahtuu muutoksia.

Koronaepidemia on aiheuttanut kahden viime vuoden aikana akuutin globaalin kriisin, josta on aiheutunut ja aiheutuu koko Suomen yhteiskunnalle valtava määrä erilaisia riskejä. Pitkittyessään tilanteella on kauaskantoisia vaikutuksia niin elinkeinoelämän, työllisyyden/työttömyyden, sosiaali- ja terveydenhuollon, ihmisten hyvinvoinnin jne. kannalta. Koronaviruksen aiheuttaman kriisin kestoa tai kokonaisvaikutuksia on tälläkin hetkellä vielä vaikea arvioida.

Vielä vaikeampi on arvioida Ukrainan sodan tuomia riskejä. Sodan vaikutus paikallistalouteen on arvaamaton. Energian hinta ja jopa saatavuus voi kehittyä arvaamattomasti. Tilanteen vaikutus kohdistuu koko kuntaan, kaikkeen elinkeinotoimintaan ja yksittäisten kuntalaisten elämään ja talouteen. Varautumista pakolaistilanteeseen tulee terävöittää.

Kunnan kiinteistöomaisuus on myös merkittävä riskitekijä. Osa kiinteistöistä on vanhaa ja korjausvelkaa on muodostunut huomattavasti. Riskin hallitsemiseksi on vuonna 2021 laadittu selvitys kiinteistöjen kunnosta ja korjaustarpeista.

Kunnan rahoitusriskejä ovat kotimaiset pitkäaikaislainat ja niiden korot. Kunnalla on kolme pitkäaikaislainaa Kuntarahoitus Oyj:ltä. Lainojen yhteismäärä oli 5 176 566 euroa 31.12.2022. Kaksi lainaa on sidottu 12 kk euribor-korkoon ja uudella lainalla on 10 vuoden koronvaihotosopimuskorko. Sidottujen lainojen korkoprosentit nousivat.

	lainamäärä 31.12.2022	%	
		vanha	uusi
Kuntarahoitus Oyj			
17269/14	106 566	1,00 %	1,486 %
7.6.2024			
Kuntarahoitus Oyj			
17894/15	2 550 000	1,00 %	1,969 %
13.7.2035			
Kuntarahoitus Oyj			
20407/20	2 520 000	0,50 %	0,500 %
30.12.2050			
Yhteensä	5 176 566	x	x

Kunnan rahoitusriskejä ovat myös kunnan antamat takaukset kuntakonserniin kuuluville tytäryhtiölle ja ulkopuolisille yrityksille. Annettujen takausten yhteismäärä oli vuoden 2022 lopussa 250 588 euroa (2021/278 480,22 euroa). Kunta on antanut takauksia Kiinteistö Oy Rääkkylän Vuokratalot Oy:lle ja Keski-Karjalan Vanhustentaloyhdistys ry:lle.

Riskeihin luetaan myös kunnan antamat rahoituslainat Polar Shiitake Oy:lle 212 124 euroa ja Kiinteistö Oy Rääkkylän Vuokratalot tytäryhtiölle 293 717 euroa.

Vahinkojen ja toiminnan keskeytymisten varalta kunta on hankkinut vakuutukset OP (ent. Pohjola) Vakuutukselta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointi toteutetaan ohjeissa määrättyin tavoin.

Rääkkylän kunnanvaltuusto hyväksyi talouden tasapainottamisohjelman 10.1.2022 § 3, jonka perusteella arviointiryhmän loppunäkemyks oli, että kunnalla on mahdollisuudet selviytyä itsenäisenä kuntana. Tasapainottamissuunnitelman mukaan kunta myi metsämaan 1 161 715 eurolla. Syksyllä 2022 metsien myynnin jatkovalmistelussa kunnanhallitus päätti myydä lisää metsäomaisuuttaan (jotta myynnin taloudelliset vaikutukset vuosikatetta vahvistaen ovat vähintään n. 1,2 miljoonaa euroa). Kunnanhallitus teki päätöksensä metsäomaisuuden myynnistä päätöksillään 14.11.2022 § 160 ja 21.11.2022 § 164 (tulot 905 tuhatta euroa). Metsäkauppoja ei kuitenkaan olla voitu saattaa loppuun, koska kunnanhallituksen päätöksistä on tehty kunnallisvalitus Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Kunnanhallitus on antanut vastineensa hallinto-oikeudelle 20.2.2023.

Tilikauden aikana kirjattiin Siun soteen vuoden 2021 palkkaharmonisointi kustannukset 195 989 euroa ja 168 286 euroa tuloslaskelmaan vuodelta 2022 ja tehdään pakollinen varaus 364 274 euroa. Kustannuksia ei ollut suunniteltu arviointimenettelylaskelmissa. Lisäksi Siun soten vuoden 2022 alijäämän kattamiseksi kirjattiin kuluksi 602 830 euroa tuloslaskelmaan ja siirtovelaksi taaseeseen. Arviointimenettelylaskelman luvut olivat 300 000 euroa.

Tasapainottamisohjelman mukaisesti vuoden 2022 konsernitilinpäätöksen taseen kertynyt alijäämä oli 291 euroa/asukas, toteutuma oli 385 euroa/asukas ja kunnan taseen kertynyt alijäämä oli 1 006 euroa/asukas, toteutuma oli 878 euroa/asukas. Tavoitteena on toteuttaa suunnitelman luvut vuonna 2023 toisen metsäomaisuuden myyntien jälkeen.

Tasapainottamisohjelman muut toimenpiteet aloitetaan pääosin vuodesta 2023 lähtien, mutta osittain ne ovat toteutuneet jo vuonna 2022.

Vuonna 2022 on toteutettu hyvinvointitoimen osalta yhden luokanopettajan työpanoksen vähennys ja Niemisen perhepäivähoidon yhdistäminen Niemisen ryhmäperhepäivähoitoon sekä yhden lähihoitajan työpanoksen vähennys päiväkodilla. Kunnanvaltuusto on tehnyt päätöksen Keski-Karjalan musiikkiopiston viiden oppilaspaikan vähentämisestä. Vapaa-aikatoimen osalta toimenpideohjelmassa on puolitettu liikuntatoimen avustukset, retkitoiminta, avustukset ja liikunta-alueiden kunnossapitokustannukset. Liikuntatoimen maksuja on korotettu 10 prosenttia. Joensuun teatteriyhdistyksen jäsenyydestä on erottu.

Elinvoimatoimen osalta toimenpideohjelmassa on puolitettu yksityistieavustukset ja muut avustukset. Lisäksi kiinteistöpalvelun kustannuksia on vähennetty.

Hallintopalveluiden säästötoimenpiteistä yrittäjiin kohdistuneet työmarkkinatukimaksut ovat pienentyneet.

Rääkkylän kunnan talouden tasapainottamisohjelman toteuttaminen, euroa

	Nyt	Säästöt	Tot 2022
Hallinto			
Palkkakustannukset		20 000	
Yrittäjien työmarkkinatuki lakkaa		75 000	57 000
Hyvinvointitoimi			
Luokanopettaja/yksi pois		45 000	30 135
Koulukäynninohjaaja/yksi pois		20 000	
Musiikkiopiston oppilaspaiikat/5 vähennetään		8 100	
Nieminen päivähoito/perhepäivähoito		30 000	
pk ryhmien yhdistäminen		15 000	
Vapaa-aikatoimi			
Liikuntatoimen avustukset	10 000	5 000	812
Liikunta-alueiden kunnostus	20 000	10 000	26 064
Maksujen korotus 10%		3 000	3 915
Retkitoiminta	5 000	2 500	
avustukset	3 000	1 500	
teatteriyhdistys	800	800	
Elinvoimapaalvelut			
3050 Alueiden rak. kunnossap		5 000	
3052 Yksityistieavustukset	45 000	22 500	22 000
3200 Kiinteistöpalvelut		30 000	35 389
painatukset ja ilmoitukset		2 000	
KETI, 4H	97 000	30 000	3 000
Avustukset	9 000	4 500	4 500
YHTEENSÄ		329 900	182 815
Metsämaaomaisuuden myynti		1 250 000	1 161 715
Rää Kiinteistöpalvelu Oy : 2htv/vuosi		40 000	
Kaikki toimipiteet yhteensä, konsernitaso		1 619 900	1 344 530

1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kunnanjohtaja laatii kunnanhallitukselle selvityksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnanhallitus käsitteli selvitystä kokouksessa 13.3.2023.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet 17.6.2019 ja kunnanhallitus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen 1.7.2019.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ovat suorittaneet kunnanjohtaja, rehtori, tekninen johtaja, kehityssihteeri ja vapaa-aikasihteeri sekä toimipisteiden lähiesimiehet. Valvontaa suorittavat myös henkilökunta ja luottamushenkilöt.

Kunnan toimielinten ja viranhaltijoiden tehtävät ja toimivalta on määritelty hallintosäännössä. Valvonnasta ja raportoinnista on määräykset hallintosäännössä, sisäisen valvonnan ohjeessa ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa. Ohjeet tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisesta on tietoturvaohjeessa.

Kunnan omaisuus on turvattu Pohjola Vakuutuksen vakuutuksilla.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on toteutettu annettujen ohjeiden mukaisesti. Työhön liittyvien riskien kartoitusta ja vaarojen arviointia suorittavat työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutetut.

Kunnan varautumissuunnitelman kunnanhallitus on hyväksynyt 27.5.2019 ja 21.10.2019 kokouksissaan.

Toimialojen sisäinen valvonta on pääosin hyvällä tasolla eikä merkittäviä sisäisen valvonnan puutteita ole todettu. Riskit ja riskitekijät on hyvin tunnistettu ja ne ovat tiedossa. Tulevina tilikausina sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, että talouden seuranta sekä riskien arviointi ja hallinta tulevat entistä kiinteämmäksi osaksi johtoryhmän toimintaa.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja.

Tuloslaskelma 1.1. - 31.12.

	2022	2021
	1000e	1000e
Toimintatuotot	3 320	2 070
Toimintakulut	-18 057	-18 179
Toimintakate	-14 737	-16 109
Verotulot	6 617	6 433
Valtionosuudet	9 963	9 923
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	64	50
Muut rahoitustuotot	92	63
Korkokulut	-57	-49
Muut rahoituskulut	-5	-5
Vuosikate	1 937	306
Poistot ja arvonalentumiset	-300	-309
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	1 637	-3
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden ylijäämä	1 637	-3

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintakulut %	18,40	11,40
Vuosikate/poistot %	646	99
Vuosikate, euroa/asukas	988	151
Asukasmäärä	1 959	2 031

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja otto-lainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	1000 e	1000 e
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 936	306
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjaukset	-1 237	166
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-416	-411
Rah.osuudet investointimenoihin		
Pys.vast.hyödykkeiden luov.tulot	1 283	6
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 566	67
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen lisäykset	-15	-3
Antolainauksen vähennykset	78	129
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-361	-361
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-315	
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	375	81
Rahoituksen rahavirta	-238	-154
Rahavarojen muutos	1 328	-87
Rahavarat 31.12	2 433	1 105
Rahavarat 1.1.	1 105	1 192
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000€	604	487
Investointien tulorahoitus %	465,20	74,40
Laskennallinen lainahoitokate	2,80	0,50
Kassan riittävyys, pv	47	21
Asukasmäärä	1 959	2 031

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Toimintakertomuksessa tasetiedot tulee esittää siten eriteltyinä, että niistä voidaan laskea taseen tunnusluvut. Toimintakertomuksen tasetarkastelu voidaan tehdä miljoonan tai tuhannen euron tarkkuudella.

TASE ja sen tunnusluvut

Tase 31.12. (1000 euroa)

	2022	2021		2022	2021
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
Pysyvät vastaavat	12 155	12 223	Oma pääoma	8 312	6 675
Aineettomat hyödykkeet	7	13	Peruspääoma	6 591	6 591
Aineettomat oikeudet	0	0	Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	7	13	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	84	87
			Tilikauden yli-/alijäämä	1 637	-3
Aineelliset hyödykkeet	4 596	4 801	Pakolliset varaukset	364	438
Maa- ja vesialueet	420	539	Muut pakolliset varaukset	364	438
Rakennukset	2 680	2 809	Toimeksiantojen pääomat	22	18
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 327	1 388	Valtion toimeksiannot	0	0
Koneet ja kalusto	23	24	Muut toim.antojen pääomat	22	18
Ennakkomaks. ja keskener. hankin.	146	41	Vieras pääoma	6 672	6 880
Sijoitukset	7 552	7 409	Pitkäaikainen	4 866	5 228
Osakkeet ja osuudet	2 278	2 071	Lainat rah. ja vak.laitoksilta	4 815	5 177
Muut lainasaamiset	5 181	5 245	Lainat julkisyhteisöiltä		
Liittymismaksut ja muut saamiset	93	93	Liittymismaksut ja muut velat	51	51
Toimeksiantojen varat	0	0	Lyhytaikainen	1 806	1 652
Valtion toimeksiannot	0	0	Lainat rah. ja vak.laitoksilta	361	676
Vaihtuvat vastaavat	3 215	1 788	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Saamiset	782	683	Saadut ennakot		
Pitkäaikaiset saamiset	212	200	Ostovelat	258	276
Lainasaamiset	200	200	Liittymismaksut ja muut velat	68	65
Muut saamiset	0	0	Siirtovelat	1 119	635
Lyhytaikaiset saamiset	570	483	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	15 370	14 011
Myyntisaamiset	377	338			
Lainasaamiset			Taseen tunnusluvut:		
Muut saamiset	49	29	Omavaraisuusaste %	54,1	47,6
Siirtosaamiset	144	116	Suhteellinen velkaantuneisuus %	33,5	37,3
Rahat ja pankkisaamiset	2 433	1 105	Lainat ja vastuut 31.12.,1000 e	5 346	5 984
VASTAAVA YHTEENSÄ	15 370	14 011	Lainat ja vastuut 31.12.,euroa/asukas	2 729	2 946
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 e	1 721	84
			Kertynyt yli-/alijäämä e/asukas	878	41
			Lainakanta 31.12. ,1 000 e	5 177	5 853
			Lainakanta 31.12. e/asukas	2 642	2 882
			Lainasaamiset, 1000 e	5 181	5 245
			Asukasmäärä	1 959	2 031

Myyntisaamiset muodostuvat kunnan tytäryhtiöiden veloista 52 662,77 euroa, kuntayhtymien veloista 23 153,72 euroa ja muiden ulkopuolisten veloista 300 772,75 euroa.

Myyntisaamiset ovat yhteensä 376 589,24 euroa.

Tilinvuoden aikana poistettiin myyntisaamiset 13 654,70 euroa ajalta 01.01.-31.12.2016 (Kunnanhallitus 31.10.2022 § 156).

Myyntisaamisten lisäys vuoteen 2021 verrattuna on 38 117 euroa (11 %). Myyntireskontrassa on saatavia yhteensä 160 774,61 euroa, jotka ovat erään-tyneet ennen vuotta 2022.

Tytäryhtiöt	Myyntireskontra	
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Kiinteistö Oy Rääkkylän Vuokratalo	11 812,35	8 271,06
Kiinteistö Oy Rääkkylän Yrittäjätalo	39,93	999,14
Rääkkylän Kiinteistöpalvelu Oy	<u>40 810,49</u>	<u>40 518,83</u>
Yhteensä:	52 662,77	49 789,03

Siirtosaamisia on yhteensä 143 569,42 euroa. Suurin osa saatavista on ELY-keskukselta hankkeen avustukset.

Ostovelat muodostuvat ostovelosta kunnan valtiolle 19 739,49 euroa, tytäryhtiöille 21 930,39 euroa, kuntayhtymille 180,97 euroa, valtiolle 16 886,20 euroa ja muille ulkopuolisille 215 905,11 euroa. Suurimmat ostovelat ovat Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy:lle 20 296,14 euroa, P-K:n Sähkö Oy:lle 42 183,43 euroa ja Nevel Oy:lle 37 867,25 euroa, jotka maksetaan tammikuussa 2022. Ostovelat ovat yhteensä 257 755,96 euroa.

Ostovelan vähennys verrattuna vuoteen 2021 on 18 364,86 euroa (7 %).

Siirtovelkoja ja muita velkoja on yhteensä 1 118 850,41 euroa, josta lomapalkkojen ja henkilösivukulujen jaksotuksen osuus on 355 863,48 euroa. Siirtovelan lisäys on 418 880,68 euroa. Tilikauden aikana Siun soten alijäämän kattamisen kustannukset 602 830 euroa kirjattiin siirtovelaksi.

1.5 Kokonaistulot ja –menot

Kunnan kokonaistulojen ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty.

Kokonaistulo ja –meno –käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Valtionosuudet merkitään tuloihin tulonvähennyksenä silloin, kun niiden määrä on negatiivinen. Vähennyseriä tuloissa ovat lisäksi Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja menoissa Valmistus omaan käyttöön, Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot ja Pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikaudella kasvanut.

Lyhytaikaisten lainojen ja oman pääoman muutokset esitetään kumpikin nettoeränä joko tulona tai menona.

Kokonaistulot ja –menot –laskelma on täsmäytettävissä rahoituslaskelmaan siten, että kokonaistulojen ja –menojen erotus on yhtä suuri kuin rahoituslaskelman muut maksuvalmiuden muutokset ja rahavarojen muutos –erien itseisarvojen summa silloin, kun mainitut erät rahoituslaskelmassa ovat erimerkkiset ja itseisarvojen erotus, kun ne ovat rahoituslaskelmassa saman merkkiset.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

	1 000 €		1 000 €
TULOT		MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	3 320	Toimintakulut	18 057
Verotulot	6 617	Korkokulut	57
Valtionosuudet	9 963	Muut rahoituskulut	6
Korkotuotot	64	Satunnaiset kulut	
Muut rahoitustuotot	92	Tulorahoituksen korjauserät	
Satunnaiset tuotot		Pakollisten varausten muutos	74
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten lis./väh.	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-1 163	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin		Investointimenot	416
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 283		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	78	Antolainasaamisten lisäykset	15
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	361
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	315
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	20 254	Kokonaismenot yhteensä	19 301
Kokonaistulot	20 254		
Kokonaismenot	19 301		
	953		
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 328		
Rahavarojen muutos	-375		
	953		

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Tilinpäätökseen on kuntalain (410/2015) 114 §:n mukaan sisällytettävä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös sisältää konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja konsernitaseen sekä konsernia koskevat liitetiedot.

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Yhdistely konsernitilinpäätökseen		
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt		
Muut yhtiöt	1	
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt	1	1
Muut omistusyhteisyhteisöt		
Yhteensä	8	1

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 11.12.2017.

Konserniohjaus on järjestetty siten, että kunnanhallitus antaa kuntaa eri yhteisöjen, laitosten tai säätiöiden toimielimissä edustaville henkilöille ohjeita kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kunnanhallitus seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista sekä vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä. Kunnanjohtaja osallistuu tytäryhtiöiden ja yhteisöjen hallituksen tai vastaavan toimielimen kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeuksin. Konsernijohto neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista.

Tytäryhtiöiden ja –yhteisöjen on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudelliseen aseman arvioimisen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot. Kuntakonserniin kuuluvan yhtiön ja yhteisön on ennen omaa päätöksentekoa hankittava konsernijohtoon ennakkokäsitys konserniohjeessa määriteltyihin asioihin. Kunnan ennakkokäsityksen hankkiminen on keino ohjata ja valvoa konserniin kuuluvan tytäryhteisön toimintaa ja taloutta. Ennakkokäsitys on hankittava kirjallisesti mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhteisöt

Kiinteistö Oy Rääkkylän Vuokratalojen omistamat rakennukset on rakennettu kunnan omistamille vuokratonteille. Pippurinpolun tontin omistaa Pohjois-Karjalan Osuuskauppa. Rääkkylän kunta omistaa yhtiön koko osakekannan, 4 302 osaketta. Yhtiö on kunnan tytäryhtiö. Tilikauden aikana kunta on tehnyt vuokrataloihin SVOP-sijoituksia 68 000 ja 139 000 (yht. 207 000) euroa.

Asuntojen käyttöaste oli vuokratuottojen mukaan 76,9 prosenttia. Vuoden 2022 toteutuneet vuokratuotot ja käyttökorvaukset olivat yhteensä 508 867,90 euroa. Tulojen toteutuma ylitti talousarvion 1,8 %:lla.

Purettava Koivukujan rivitalo tyhjennettiin asukkaista vuoden lopulla. Mm. tästä aiheutuvien asukassiirtojen takia muihin taloihin tehtiin vuoden 2022 aikana laajat huoneistoremontit kahteen huoneistoon sekä kevyempiä pintaremontteja useampaan huoneistoon. Korjauksiin käytettiin yhteensä 66 565,45 euroa.

Tilikauden tulos oli alijäämäinen 13 205,44 euroa. Koivukujan vuokratalon alaskirjauksesta -122 366,53 euroa ja Valtiokonttorin antama akordi kohteeseen oli 157 083,54 euroa. Yhtiön lainat pankilta ja Valtiokonttorilta olivat 31.12.2022 533 160,45 euroa (31.12.2021 859 814,60 euroa). Kunnalta lainaa oli 293 716,72 euroa.

Vuokratalot Oy:n taseen loppusumma oli 1 525 695,67 euroa. Vieraan pääoman osuus oli 31.12.2022 yhteensä 624 287,27 euroa. Poistoja ja arvonalentumisia oli yhteensä 173 519,23 euroa.

Tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Vuoden 2022 aikana pyritään pitämään asuinkuntoisten huoneistojen määrä vastaamaan kysyntää.	Tavoite on toteutunut ja Vuokratalot on pystynyt vastaamaan kysyntään. Vuokratalot on saanut Valtiokonttorilta akordin Koivukujan rivitalon remonttilainaan.	
Tarkka taloudenpito kiinteistön hoitokustannuksissa.	Käyttökustannukset ovat olleet tarkassa seurannassa.	
Korjauskulut; maltillisesti PTS:n mukaisesti.	Korjauskulut olivat 66.565,45 euroa, kun budjetoitu oli 100.000,00 euroa.	
Vuokrasaatavien tehokas perintä; vuokravalvonta ajantasainen.	Vuokravalvonta on ajantasainen.	

Kiinteistö Oy Rääkkylän Yrittäjätalo

Hoitovastike oli 6,20 euroa/m²/kk (sis.24 % alv). Rahoitusvastike oli 0,069919 euroa/os/kk (sis. 24 % alv). Hoitovastike- ja vuokratuloja, sekä käyttökorvauksia yhtiöllä oli 38 954,99 euroa. Talousarvio on toteutunut kiinteistön tuottojen osalta 100 prosentin tarkkuudella. Yhtiön omistuksessa olevat toimistotilat ovat olleet tilikauden ajan vuokraamatta. Kiinteistön hoitokulut ovat ylittyneet 11,3 % (4 381,05 euroa). Erityisesti ulkoalueiden hoito on ylittänyt talousarvion 102,8 %:lla (1 027,65 euroa). Sähkö on ylittänyt talousarvion 38,9 %:lla (1 946,52 euroa).

Yrittäjätalon taseen loppusumma 31.12.2022 oli 279 247,49 euroa, vieraan pääoman osuus oli yhteensä 11.905,43 euroa. Tilikauden tulos oli – 4 178,85 euroa. Kiinteistön täysarvovakuutus on OP Vakuutuksessa. Yhtiöllä on lainaa 6 000,00 euroa 31.12.2022.

Rääkkylän Sijoitus Oy

Yhtiön osakkeiden lukumäärä on 1 000 kappaletta, jotka kunta omistaa (100 %). Kunnan kirjanpidon mukaan osakeyhtiön osakepääoma on 100 000 euroa. Yhtiöllä on pitkäaikaista lainaa kunnalle 3 431 074,80 euroa. Yhtiö sai tuottoja osinkotuloina 78 398,26 euroa. Rääkkylän kunnalta otetun lainan korkoja maksettiin 58 140,27 euroa, velkakirjan ehtojen mukaisesti. Siirtokorko kirjattiin 7 525,94 euroa 16.11-31.12.2022 ajalta. Lainaa lyhennettiin 18 690,02 euroa. Tilikauden tulokseksi muodostui 17 785,79 euroa.

Tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Kehittämistavoitteena on omaisuuden arvon lisääntyminen/kasvattaminen.	Tavoite on toteutunut.	

Rääkkylän Kiinteistöpalvelu Oy

Yhtiön osakkeiden lukumäärä on 1 000 kappaletta, jotka kunta omistaa (100 %). Kunnan kirjanpidon mukaan osakeyhtiön osakepääoma on 61 500 euroa.

Yhtiö myy isännöinti- ja kiinteistöhoitopalveluita pääasiassa Rääkkylän kunnan alueella. Yhtiön toiminta sisältää yksityisten taloyhtiöiden isännöintiä, kunnan ja taloyhtiöiden kiinteistöhoitoa, korjaustoimintaa, pelastustoimen varallaoloa ja kiinteistöpäivystystä sekä kunnan vesi- ja viemärlaitoksen hoitoa. Yhtiön toiminta on melko vakiintunutta.

Yhtiön tilikauden tappio on 848,25 euroa.

Tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Kehittämistavoitteena on palvelutarjonnan lisääminen.	Kiinteistöpalvelu on aloittanut uutena Oravisalo-Vannila-vesi- osuuskunnan talouden hoidon	
Taloudellisena tavoitteena on talouden tasapaino.	Liikevaihto on lisääntynyt 1,9 %.	

Kuntayhtymät

Kunta on mukana kolmessa kuntayhtymässä: Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä Siun Sote, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto ja Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä.

Tilikauden yli/alijäämä	Kunnan osuus/€
Siun Sote	120 361
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	1 278
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	1 034
YHTEENSÄ	122 673

OsakkuusyhteisötKiinteistö Oy Rääkkylän Liike-Virastotalo

Yhtiön osakkeiden lukumäärä on 1 492 kappaletta, joista kunta omistaa 627 kappaletta (42 %). Yhtiön tilikauden tulos oli ylijäämäinen 4 463,74 euroa. Taseen loppusumma oli 901 295,97 euroa, poistoja ei ollut. Vieraan pääoman osuus oli 15 218,05 euroa. Kiinteistön tuotot olivat yhteensä 104 931,83 euroa ja kiinteistön hoitokulut 100 465,91 euroa, käyttökate oli 4 465,92 euroa.

Asunto Oy Rääkkylän Kinnulanrinne

Asunto Oy Rääkkylän Kinnulanrinne on osakkuusyhteisö, jota ei ole yhdistetty konserniin.

As Oy Rääkkylän Veljesrinne

As Oy Rääkkylän Veljesrinne on osakkuusyhteisö, jota ei ole yhdistetty konserniin.

As Oy Rääkkylän Säästökulma

As Oy Rääkkylän Säästökulma on osakkuusyhteisö, jota ei ole yhdistetty konserniin.

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiön tervehdyttämistä jatketaan edelleen. Tervehdyttämisen tavoitteena on ylläpitää yhtiön maksuvalmiutta ja toiminnan jatkuvuutta myös tulevaisuudessa.

Muilta osin yhtiön toiminta jatkuu ennallaan.

Kiinteistö Oy Rääkkylän Yrittäjätalon toiminta jatkuu ennallaan.

Konsernin tilikauden tulos on 1 622 775 euroa ylijäämäinen. Edellisenä vuonna ylijäämäinen tulos oli 51 912 euroa.

Konsernin kertynyt alijäämä on 753 839 euroa ja -385 euroa/asukas. Konsernin lainakanta on 10 229 tuhatta euroa ja 5 222 euroa/asukas.

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kuntalain 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja.

Konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti kunnanvaltuuston antamien konserniohjeiden mukaisesti. Uudistetun konserniohjeen kunnanvaltuusto on hyväksynyt 11.12.2017. Kunnanjohtaja käyttää puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta ja arvioi konsernirakenteen kehittämistarpeita sekä vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä sekä raportoi vuosittain toiminnasta kunnanhallitukselle ja havaituista epäkohdista välittömästi. Kunnanjohtajalla on oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeuksin.

Kunnanjohtajan tehtävänä on ollut toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoa ja toimintaa. Kunnanjohtaja on toiminut aktiivisesti yhtiöiden hallinnon ja toiminnan ohjaamisessa. Pyydettyä on saatu kunnan toiminnastaan tarvitsemia tietoja.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja yleisohje on konserniyhtiöiden hallitusten tiedossa ja niitä tulee noudattaa. Niiden tulee raportoida kirjallisesti konsernijohtolle sisäisen valvonnan tapahtumista ja riskeistä. Ohjeistusta raportoinnista on annettu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeissa.

Tytäryhtiöiden hallitukset (Rääkkylän Kiinteistöpalvelu Oy, Kiinteistö Oy Rääkkylän Vuokratalot ja Kiinteistö Oy Rääkkylän Yrittäjätalo) ovat toimittaneet konsernijohtolle selonteot yhtiöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta. Selonteosta ilmenee, että yhtiöiden riskejä on kartoitettu ja arvioitu riittävän kattavasti.

Yhteydenpito omistajan ja tytäryhtiöiden välillä on ollut aktiivista ja joustavaa.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma, -tase ja konsernin rahoituslaskelma voidaan esittää miljoonan tai tuhannen rahayksikön tarkkuudella. Kuntajaoston konsernitilinpäätöksen laatimisesta antaman yleisohjeen mukaiset tarkemmin eriteltyt, vähintään tuhannen rahayksikön tarkkuudella laaditut konsernituloslaskelma, -tase ja konsernin rahoituslaskelma esitetään tilinpäätöslaskelmat osassa.

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	23 180	20 379
Toimintakulut	-38 243	-36 774
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	5	1
Toimintakate	-15 058	-16 394
Verotulot	6 596	6 413
Valtionosuudet	10 947	10 865
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	24	31
Muut rahoitustuotot	185	144
Korkokulut	-116	-96
Muut rahoituskulut	-54	-12
Vuosikate	2 524	951
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-907	-818
Arvonalentumiset	-1	-79
Omistuksen eliminointierot		
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	1 616	54
Tilinpäätössiirrot	5	1
Tilikauden verot	0	-1
Laskennalliset verot	-2	-1
Vähemmistöosuudet	4	-1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 623	52
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	60,60	55,40
Vuosikate/Poistot %	278	106
Vuosikate €/asukas	1 288	468
Asukasmäärä	1 959	2 031

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
	1000 e	1000 e
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 524	950
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot		-1
Tulorahoituksen korj.erät	-732	6
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-977	-929
Rah.osuudet investointimenoihin	19	12
Pys.vast.hyödykkeiden luov.tulot	1 323	26
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 157	64
Rahoituksen rahavirta		
Antolainausten lisäykset	-15	-4
Antolainausten vähennykset	60	56
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	743	853
Pitkäaikaisten lainojen väh.	-649	-737
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-540	-222
Oman pääoman muutokset		
Oman pääoman muutos	-9	4
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toim.antojen varojen ja pääom	-1	-14
Vaihto-omaisuuden muutos	56	-21
Saamisten muutos	-756	-298
Korottomien maksujen muutos	635	291
Rahoituksen rahavirta	-476	-92
Rahavarojen muutos	1 681	-28
Rahavarat 31.12	4 442	2 761
Rahavarat 1.1.	2 761	2 789
	1 681	-28
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000€	-59	-959
Investointien tulorahoitus %	263,40	103,70
Laskennallinen lainanhoitokate	1,9	0,7
Kassan riittävyys, pv	40	26
Asukasmäärä	1 959	2 031

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	14 251	14 400	OMA PÄÄOMA	6 239	4 630
Aineettomat hyödykkeet	86	43	Peruspääoma	6 591	6 591
Aineettomat oikeudet	65	21	Säätiöiden ja yhd.peruspääoma	1	1
Konserniliikearvo	7		Arvonkorotusrahasasto	57	57
Muut pitkävaikuttteiset menot	14	22	Muut omat rahastot	344	335
Ennakkomaksut			Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-2 377	-2 406
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 623	52
Aineelliset hyödykkeet	11 810	11 996			
Maa- ja vesialueet	723	843	VÄHEMMISTÖOSUUDET	22	26
Rakennukset	8 323	8 534			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 406	1 450	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
Koneet ja kalusto	746	766	Poistoero	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet			Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	612	403			
			PAKOLLISET VARAUKSET	646	209
Sijoitukset	2 355	2 361	Eläkevaraukset	2	3
Osakkuusyhteisöosuudet	468	462	Muut pakolliset varaukset	644	206
Muut osakkeet ja osuudet	316	283			
Muut lainasaamiset	1 475	1 521	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	71	68
Muut saamiset	96	95			
			VIERAS PÄÄOMA	14 951	14 760
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	40	37	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	9 403	9 355
			Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	87	89
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 638	5 256	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	826	1 320
Vaihto-omaisuus	155	211	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	4 635	3 996
Saamiset	3 041	2 284	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	21 929	19 693
Pitkäaikaiset saamiset	216	215			
Lyhytaikaiset saamiset	2 825	2 069	Konsernitaseen tunnusluvut		
			Omavaraisuusaste %	28,6	23,6
Rahoitusarvopaperit	342	400	Suhteellinen velkaantuneisuus %	36,7	39,2
			Kertynyt yli/alijäämä, 1000 €	-754	-2 354
Rahat ja pankkisaamiset	4 100	2 361	Kertynyt yli/alijäämä, €/asukas	-385	-1 159
			Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	10 229	10 675
VASTAAVAA YHTEENSÄ	21 929	19 693	Konsernin lainat €/asukas	5 222	5 256
			Konsernin lainat ja vuokravastuut,31.12	11 625	11 769
			Konsernin lainat ja vuokravastuut,euroa/asukas	5 934	5 794
			Konsernin lainasaamiset 31.12.1000 €	1 475	1 521
			Kunnan asukasmäärä	1 959	2 031

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1 Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (Kuntalaki 410/2015 115 §).

1.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää kunnan tilikauden tuloksen käsittelystä, että tilikauden ylijäämä 1 636 529,05 euroa kirjataan yli-/alijäämätilille.

Kunnan taseessa ei ole kattamatonta alijäämää. Taseessa on tämän tilikauden jälkeen ylijäämää 1 720 578,28 euroa.

2. Talousarvion toteutuminen

2.1 Seurantaa koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailusta on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla (KuntaL 110.4 §). Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa (KuntaL 110.4 §). Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteet, määrärahat tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutumisvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan talousarvion toteutumisvertailuosassa (KuntaL 113, 115 §). Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista (KuntaL 121.2 §). Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutumisvertailu.

Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä. Euromääräisen poikkeaman lisäksi poikkeama voidaan esittää suhteellisena osuutena.

2.2 Tavoitteiden toteutuminen

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kunta ei ole käyttänyt hallinnollisten kulujen laskennallista vyöryttämismenettelyä.

Talousarvioon nähden kunnan toimintatuotot toteutuivat 887 210 euroa pienempinä kuin talousarviossa oli arvioitu. Toisen erän metsäomaisuuden myynti ei toteutunut. Syksyllä 2022 metsien myynnin jatkovalmistelussa kunnanhallitus päätti myydä lisää metsäomaisuuttaan. Kunnanhallitus teki päätöksensä metsäomaisuuden myynnistä päätöksillään 14.11.2022 § 160 ja 21.11.2022 § 164. Metsäkauppoja ei olla voitu saattaa loppuun kunnallisvalituksen takia Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Kunnanhallitus on antanut vastineensa hallinto-oikeudelle 20.2.2023.

Toimintakulut toteutuivat 94 711 euroa pienempinä kuin oli arvioitu. Henkilöstökulut toteutuivat 149 072 euroa pienempinä kuin talousarviossa oli arvioitu. Palvelujen ostot jäivät 32 678 euroa suuremmiksi kuin oli arvioitu. Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 27 498 euroa suurempina kuin oli arvioitu. Avustukset toteutuivat 28 783 euroa pienempinä kuin oli arvioitu. Muut kulut jäivät 22 969 euroa suuremmiksi kuin oli arvioitu.

Toimintakate on – 14 737 281 euroa, joka on 792 499 euroa huonompi kuin oli arvioitu.

Verotulot toteutuivat 33 736 euroa ja valtionosuudet 43 532 euroa suurempina kuin oli arvioitu.

Vuosikate on 1 936 117 euroa. Poistojen ja arvonalentumisten 299 588 euroa jälkeen tilikauden tulos on ylijäämäinen 1 636 529 euroa.

KUNNAN KÄYTTÖTALOUS

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINTATUOTOT							
MYYNTITUOTOT	1 038 443	49 000	1 087 443	1 093 283	5 840	0,5%	100,5%
MAKSUTUOTOT	88 690	0	88 690	84 076	-4 614	-5,2%	94,8%
TUET JA AVUSTUKSET	287 200	73 000	360 200	387 830	27 630	7,7%	107,7%
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 211 221	2 117 800	3 329 021	2 412 955	-916 066	-27,5%	72,5%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 625 554	2 239 800	4 865 354	3 978 144	-887 210	-18,2%	81,8%
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-3 401 474	-103 356	-3 504 830	-3 355 758	149 072	4,3%	95,7%
PALKAT JA PALKKIOT	-2 704 317	-87 570	-2 791 887	-2 636 563	155 324	5,6%	94,4%
HENKILÖSIVUKULUT	-697 157	-15 786	-712 943	-719 195	-6 252	-0,9%	100,9%
ELÄKEKULUT	-628 983	-13 754	-642 737	-646 748	-4 011	-0,6%	100,6%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-68 174	-2 032	-70 206	-72 447	-2 241	-3,2%	103,2%
PALVELUJEN OSTOT	-12 489 519	-931 200	-13 420 719	-13 453 397	-32 678	-0,2%	100,2%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-743 283	-20 500	-763 783	-791 281	-27 498	-3,6%	103,6%
AVUSTUKSET	-302 800	4 000	-298 800	-270 017	28 783	9,6%	90,4%
MUUT TOIMINTAKULUT	-791 804	-30 200	-822 004	-844 973	-22 969	-2,8%	102,8%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-17 728 880	-1 081 256	-18 810 136	-18 715 425	94 711	0,5%	99,5%
TOIMINTAKATE	-15 103 326	1 158 544	-13 944 782	-14 737 281	-792 499	-5,7%	105,7%
VEROTULOT							
VEROTULOT	6 130 000	453 000	6 583 000	6 616 736	33 736	0,5%	100,5%
VALTIONOSUUDET							
VALTIONOSUUDET	9 919 952	0	9 919 952	9 963 484	43 532	0,4%	100,4%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
KORKOTUOTOT	61 000	0	61 000	64 382	3 382	5,5%	105,5%
MUUT RAHOITUSTUOTOT	117 766	0	117 766	116 600	-1 166	-1,0%	99,0%
KORKOKULUT	-49 500	-17 600	-67 100	-57 498	9 602	14,3%	85,7%
MUUT RAHOITUSKULUT	-29 766	0	-29 766	-30 305	-539	-1,8%	101,8%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	99 500	-17 600	81 900	93 179	11 279	13,8%	113,8%
VUOSIKATE	1 046 126	1 593 944	2 640 070	1 936 117	-703 953	-26,7%	73,3%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-293 925	0	-293 925	-299 588	-5 663	-1,9%	101,9%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEEN	-293 925	0	-293 925	-299 588	-5 663	-1,9%	101,9%
TILIKAUDEN TULOS	752 201	1 593 944	2 346 145	1 636 529	-709 616	-30,2%	69,8%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	752 201	1 593 944	2 346 145	1 636 529	-709 616	-30,2%	69,8%

10 Kunnanhallitus
100 Hallintopalvelut

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Kuntastrategian päivittäminen vuosille 2022 – 2025 ja jalkauttaminen kaikille organisaation tasoille.	Kuntastrategia hyväksyttiin valtuustossa 12.12.2022	
Työhyvinvoinnin ja työilmapiirin parantaminen ja seuranta.	Toteutui tehostetun esimiestyön ja työsuojelutoimikunnan toiminnan johdosta.	
Aluevaalien sujuva läpivienti.	Tavoite saavutettiin täydellisesti.	
Kuntakonserni-kokonaisuuden toiminnallinen kehittäminen ja eri hallinnonalojen yhteistyön tiivistäminen.	Kuntakonserni-kokonaisuuden toiminnallinen kehittäminen on strategisena tavoitteena ja sitä tullaan toteuttamaan muun muassa hallintosäännön uusimisen ja raportoinnin kehittämisen myötä.	
<p>Työpaja: Tavoitteellinen työ- ja yksilövalmennus sekä asiakkaiden elämäntilanteen, työ- ja toimintakyvyn kartoitus sekä arviointi.</p> <p>Asiakasmäärä kokonaisuudessaan 20 - 30 henkilöä/vko</p> <p>Koulutuksen ulkopuolelle jääneille ja työttömille alle 29-vuotiaille nuorille tarjolla työ-pajatoimintaa (nuorten työpajatoimintaa).</p> <p>Opinnollistamisprosessin käynnistäminen</p> <p>Henkilöstömäärä: vastaava ohjaaja, työnjohtaja ja työvalmentaja + pajatyöntekijöitä 2 henkilöä palkkatuella.</p> <p>Yhdistystyöllistämismalli pyritään ottamaan käyttöön.</p>	<p>Tavoitteet ovat toteutuneet suunnitelmien mukaisesti.</p> <p>Pajan asiakasmäärä on pienentynyt vuoden – 2022 aikana. Asiakkaita noin 26 /viikko.</p> <p>Nuorten työpaja jatkoi toimintaansa vuoden - 2022 aikana, tarjoten alle 29-vuotiaille nuorille työpajatoimintaa.</p> <p>Henkilöstömäärä: vastaava ohjaaja, työnjohtaja ja nuoriso-ohjaaja + pajatyöntekijöitä 4 – henkilöä palkkatuella.</p> <p>Yhdistyksille ja yrityksille on tarjottu pitkäaikaistyöttömiä töihin.</p>	<p>Opinnollistamisprosessiin ei ollut hakijoita</p>

Kunnan työpajan tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin lisääminen, syrjäytymisen ehkäisy ja osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen. Työpajatoiminnan ensisijaisena tavoitteena on tukea nuoria sekä pitkäaikaistyöttömiä ja vaikeasti työllistyviä työttömiä kohti avoimia työmarkkinoita, elämänhallintaa sekä yhteiskuntaa. Työpajan vetäjinä toimivat vastaava ohjaaja, työnjohtaja ja nuoriso-ohjaaja. Heidän apunaan on toiminut työllisyysvaroin palkattuja määraaikaisia pajatyöntekijöitä.

Työpajalla oli vuoden - 2022 loppuun mennessä yhteensä 26 eri palvelunkäyttäjää. Terapeuttisessa työtoiminnassa on ollut vuoden aikana 7 asiakasta, kuntouttavassa työtoiminnassa 19 asiakasta ja lisäksi työllistämistyössä 4 palkkatukityöllistettyä. Palvelunkäyttäjistä 6 on siirtynyt työpajalta opiskelemaan tai töihin vuoden 2022 aikana.

Valmennus työpajalla toteutetaan yksilö- ja työvalmennuksena, asiakkaan ja ohjaajan kahdenkeskisinä tapaamisina ja ryhmätoiminnan avulla. Työpajan työtehtävät koostuvat pääasiassa puualan ja tekstiilialan työtehtävistä, erilaisista keittiö- ja siivoustöistä, ser-pisteen ylläpidosta ja avustavista puutarhätöistä.

Työpajan toiminta siirtyi hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

1000 Hallinto ja talous	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
Tuotot	196 200	38 800	235 000	260 845	-25 845
Kulut	-948 395	-138 434	-1 086 829	-1 078 913	-7 916
Toimintakate	-752 195	-99 634	-851 829	-818 068	-33 761

Toimintatuotot toteutuivat 25 845 euroa suurempina kuin oli arvioitu (palkkatuki ja työpajan myyntitulot) ja toimintakulut 7 916 euroa pienempänä.

140 Liikenne**Toiminta-ajatus**

Liikenteelliset olosuhteet ovat toimivia sekä kunnan sisällä että kuntakeskusten välillä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Palvelu- ja asiointiliikenne järjestetään siten, että kunnan eri alueilta pääsee kerran viikossa asioimaan kuntakeskukseen.	Tavoite on toteutunut. Palvelu- ja asiointiliikenne on järjestetty ympäri vuoden kerran viikossa kyliltä kuntakeskukseen. Asiakkaita reiteillä on ollut keskimäärin 3,77/ajokerta.	
Joukkoliikenteen peruspalvelutason saavuttamiseksi tehdään yhteistyötä ELY-keskuksen ja Pohjois-Karjalan kuntien kanssa.	Tavoite on toteutunut. Yhteistyötä on tehty mm. osallistumalla ELY-keskuksen ja kuntien yhteisen henkilöliikennetyöryhmän sekä liikennejärjestelmätyöryhmän työskentelyyn.	
Liikenneturvallisuutta parannetaan kunnan liikenneturvallisuustyöryhmän aktiivisella työllä. Työssä hyödynnetään Itä-Suomen liikenneturvallisuustoimijahanketta.	Tavoite on toteutunut. Liikenneturvallisuusryhmä on kokoontunut kaksi kertaa. Toimijahankkeen kautta on saatu heijastinvaljaita jaettavaksi liikenneturvallisuustyössä. Yläluokkien 8. ja 9. luokkien oppilaille on järjestetty Liikenneturvan kautta mopokoulutusta.	

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
1400 Liikenne					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-37 100		-37 100	-35 538	-1 562
Toimintakate	-37 100	0	-37 100	-35 538	-1 562

160 Metsätalous**Toiminta-ajatus**

Kunnan metsiä on hoidettu metsätaloussuunnitelman mukaisesti. Vuosi 2022 muutti tilannetta olennaisesti, kun kunta talouden tasapainottamissuunnitelman toteuttamiseksi myi merkittävän osan metsäomaisuudesta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Aloitetaan metsäsuunnitelman päivitys	Toteutetaan vuonna 2023	
Puun myyntiä toteutetaan metsäsuunnitelmassa esitetyn hakkuuehdotuksen mukaisesti	Hakkuita suoritettiin metsätaloussuunnitelman mukaisesti.	

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

1600 Metsätalous	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
Tuotot	60 000		60 000	40 798	19 202
Kulut	-6 600		-6 600	-2 671	-3 929
Toimintakate	53 400	0	53 400	38 127	15 273

Metsänmyyntitulot muodostuivat metsien harvennushakkuista. Tilikauden aikana tuloja oli 40 798 euroa. Kulut koostuivat metsien ylläpito- ja hoitokuluista.

180 Käyttöomaisuus**Toiminta-ajatus**

Kunnan käyttöomaisuuteen kuuluu kunnan tarjoamissa palveluissa tarvittavaa käyttöomaisuutta sekä käyttöomaisuutta, joka tuottaa lisäarvoa tai taloudellista hyötyä kuntalaisille.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tulosalueelle ei talousarviossa ole asetettu tavoitteita.

Tulosalueelle kirjautuvat käyttöomaisuudesta saadut myyntitulot ja – voitot sekä tappiot.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

1800 Käyttöomaisuus	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
Tuotot	10 000	2 073 000	2 083 000	1 163 410	919 590
Kulut	0	0	0	-6 663	6 663
Toimintakate	10 000	2 073 000	2 083 000	1 156 747	926 253

Rääkkylän kunnanvaltuusto on 7.2.2022 § 7 päättänyt toteuttaa 10.1.2022 hyväksytyyn talouden tasapainottamisohjelman, joka sisältää 1,25 milj. euroa metsäomaisuuden tulomyyntiä.

Kunnanhallitus päätti 23.5.2022 § 77, että Rääkkylän kunta myy 199,9 ha metsätilat/-metsäalueet 1 161 175 eurolla.

Syksyllä 2022 metsien myynnin jatkovalmistelussa kunnanhallitus päätti myydä lisää metsäomaisuuttaan. Kunnanhallitus teki päätöksensä metsäomai-

suuden myynnistä päätöksillään 14.11.2022 § 160 ja 21.11.2022 § 164. Päätöksistä on tehty kunnallisvalitus, josta kunnanhallitus on antanut vastineensa Itä-Suomen hallinto-oikeudelle 20.2.2023.

190 Rahoitus

Toiminta-ajatus

Rahoitus hoidetaan siten, että kunnan maksuvelvoitteista pystytään huolehtimaan ajantasaisesti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Talousarviota noudatetaan tarkasti ja seurataan sen toteutumista.	Talousarviota on noudatettu tarkasti ja taloutta seurattu annettujen ohjeiden mukaisesti. Raportoinnin kehittämistä jatketaan.	
Rahoitukseen liittyvät kulut pyritään pitämään mahdollisimman pieninä.	Rahoituksen kustannukset on optimoitu.	

Tuloarviot ja määrärahat on esitetty rahoitusosassa.

400 Sosiaali- ja terveystoimi

Kunnan kustannusvastuu

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveystoimien järjestämisvastuu on siirtynyt 1.1.2017 alkaen Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystoimien kuntayhtymälle (Siun sote). Sosiaali- ja terveystoimien palvelut tuotetaan laadukkaasti lähipalveluina, asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Pitkäaikaistyöttömien määrän kasvua pyritään edelleen hillitsemään yhteistyössä sidosryhmien kanssa.	Yhteistyötä sidosryhmien kanssa on tehty aktiivisesti.	

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

4000 Sosiaali- ja terveystoimi	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
Tuotot	27 000	0	27 000	20 988	6 012
Kulut	-331 994	0	-331 994	-294 558	-37 436
Toimintakate	-304 994	0	-304 994	-273 570	-31 424

Kunnan kustannusvastuulle kuuluvat kunnan veteraanikuntoutus, työmarkkinatuen kuntaosuus sekä kuntouttava ja muu sosiaalitoiminta. Työmarkkinatuen kuntaosuus vuonna 2022 oli 178 115 euroa (2021–235 231 euroa). Kulut

kunnan veteraanikuntoutuksesta olivat 468 euroa. Tuloja kuntouttavasta ja muusta sosiaalityötoiminnasta saatiin 20 998 euroa, kuluja oli 115 975 euroa.

420 Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä (Siun Sote)

Toiminta-ajatus

Tehdään aktiivisesti kumppanina yhteistyötä maakunnallisessa ja alueellisessa yhteistyössä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Seurataan aktiivisesti palvelutuotannon toteutumista vuoden 2022 alussa tapahtuvan muutoksen jälkeen.	Toteutumista on seurattu aktiivisesti.	
Vaikutetaan aktiivisesti sote-palveluiden siirtymiseen.	Sosiaali- ja terveystalouden palvelutuottajaan on oltu aktiivisesti yhteydessä. Kesäajaksi suunniteltua vuodeosaston sulkemista kyettiin lyhentämään.	

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

4200 P-K sosiaali- ja terveystalouden ky	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
Tuotot		0	0		0
Kulut	-10 845 918	-780 000	-11 625 918	-11 729 329	103 411
Toimintakate	-10 845 918	-780 000	-11 625 918	-11 729 329	103 411

Vuoden 2022 maksuosuus Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymälle (Siun sote) oli 10 292 355 euroa (2021/10 909 032 euroa), lakautettujen kunnan sosiaalitoimen ja terveystalouden kuntayhtymän henkilöstön eläkekuluja oli 294 065 euroa (2021/302 911 euroa). Maksuosuuden lasku oli 6 % eli 616 677 euroa (2021 /+2,9 %/ 370 969 euroa). Purettiin pakollinen varaus vuoden 2021 Siun soten alijäämän kattamiseksi 257 935 euroa ja kirjattiin vuoden 2022 alijäämän kattaminen 602 830 euroa siirtovelaksi. Kirjattiin palkkaharmonisointikustannukset 195 989 euroa vuodelta 2021 ja 168 286 euroa vuodelta 2022 tuloslaskelmaan ja tehdään pakollinen varaus 364 274 euroa.

Kuntayhtymältä ei saatu tilinpäätöksen valmistelun aikana palvelualuekohtaisia kustannuserittelyjä.

Ympäristöterveydenhuollon osuus kustannuksista oli 83 933 euroa, joka on 1 117 euroa enemmän kuin edellisvuonna.

P-K:n Pelastuslaitoksen osuus kustannuksista oli 208 936 euroa ja edellisvuonna oli 244 176 euroa. Tilikauden aikana kirjattiin Pohjois-Karjalan Pelastuslaitos-liikelaitoksen pelastustoimen varallaolovaateiden korvauskuluksi 67 504 euroa ja purettiin pakollinen varaus 63 000 euroa.

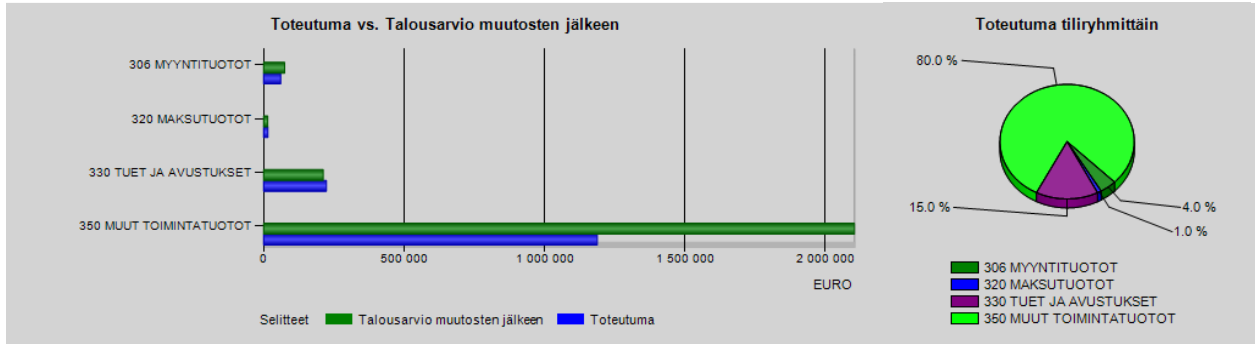
Sote-uudistus siirtää sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät ja kustannukset kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle vuodesta 2023 lähtien.

4300 Muu alueellinen yhteistyö	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
Tuotot		0	0		0
Kulut	-100 927	-2 000	-102 927	-99 409	-3 518
Toimintakate	-100 927	-2 000	-102 927	-99 409	-3 518

Yhteistoimintaosuudet olivat 88 241 euroa ja väestönsuojelukustannukset 11 168 euroa.

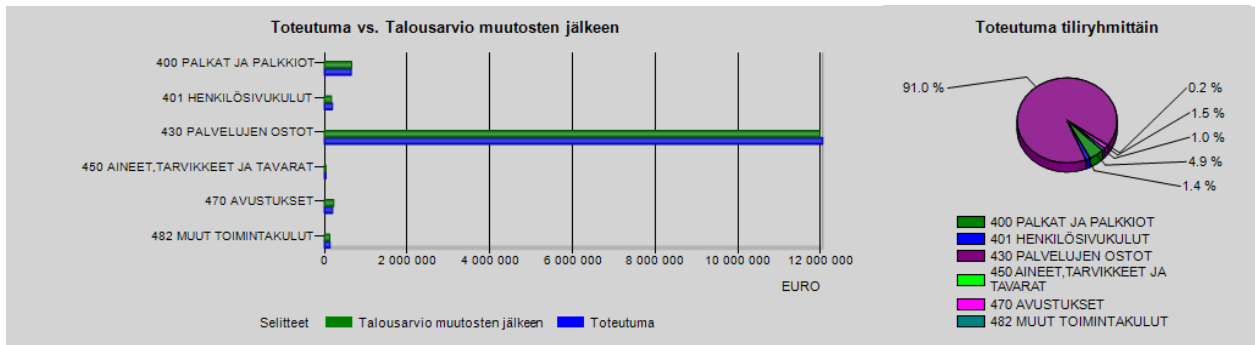
Kunnanhallitus yhteensä vuonna 2022

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen	Talousarvio-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-	Tot-%	Ed. vuosi	Muutos-	Edellinen
	n	muutokset	muutosten j.	1-12 / 2022		%		vast. ajank.	%	vuosi
306 MYYNTITUOTOT	74 400	0	74 400	60 118	-14 282	-19%	81%	80 245	-25%	80 245
320 MAKSUTUOTOT	14 000	0	14 000	14 500	500	4%	104%	15 320	-5%	15 320
330 TUET JA AVUSTUKSET	194 800	17 000	211 800	222 992	11 192	5%	105%	231 955	-4%	231 955
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	10 000	2 094 800	2 104 800	1 188 432	-916 368	-44%	56%	4 146	28 564%	4 146
YHTEENSÄ	293 200	2 111 800	2 405 000	1 486 042	-918 958	-38%	62%	331 666	348%	331 666

10 KUNNANHALLITUS

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen	Talousarvio-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-	Tot-%	Ed. vuosi	Muutos-	Edellinen
	n	muutokset	muutosten j.	1-12 / 2022		%		vast. ajank.	%	vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-578 901	-79 163	-658 064	-647 240	10 824	2%	98%	-630 689	3%	-630 689
401 HENKILÖSIVUKULUT	-152 496	-14 371	-166 867	-191 018	-24 151	-14%	114%	-168 937	13%	-168 937
430 PALVELUJEN OSTOT	-11 183 993	-800 200	-11 984 193	-12 055 746	-71 553	-1%	101%	-11 829 354	2%	-11 829 354
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-29 350	-2 500	-31 850	-22 749	9 101	29%	71%	-36 059	-37%	-36 059
470 AVUSTUKSET	-223 500	0	-223 500	-197 539	25 961	12%	88%	-628 003	-69%	-628 003
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-102 694	-24 200	-126 894	-132 788	-5 894	-5%	105%	-110 708	20%	-110 708
YHTEENSÄ	-12 270 934	-920 434	-13 191 368	-13 247 080	-55 712	0%	100%	-13 403 751	-1%	-13 403 751

TOIMINTAKATE	-11 977 734	1 191 366	-10 786 368	-11 761 039	-974 671	-9%	109%	-13 072 086	-10%	-13 072 086
---------------------	--------------------	------------------	--------------------	--------------------	-----------------	------------	-------------	--------------------	-------------	--------------------

30 Elinvoimalautakunta 300 Ympäristötoimi

Toiminta-ajatus

Ympäristötoimen tarkoituksena on edistää hyvää rakentamistapaa ja valvoa rakennustoimintaa määräysten ja asetusten mukaisesti sekä valvoa, seurata ja kehittää ympäristöä ottaen huomioon kestävä kehitys. Lisäksi seurataan ja edistetään liikenneturvallisuutta sekä tehokasta tiealueiden kunnossapitoa. Tavoitteena on edistää hyvän ja käyttäjien tarpeita palvelevan, terveellisen, turvallisen ja viihtyisän sekä sosiaalisesti toimivan ja esteettisesti tasapainoisen ympäristön aikaansaamista.

Ympäristötoimi sisältää teknisen osaston toimistopalvelut, mukaan lukien rakennus- ja ympäristövalvonnan, poikkeamislupien valmistelun, maa-ainesluvut, yksityistieasiat, kiinteistötoimen ja vesihuoltolaitoksen. Vesi- ja jätevesilaskutuksen hoitaa hallinto-osasto. Ympäristötoimessa on myös kadut, kunnan omat muut tiet, puistot, tori ja muut yleiset alueet, uima- ja venerannat sekä jätehuolto. Henkilöt osallistuvat myös kunnanhallituksen alaiseen kaavoituksen valmisteluun.

Kunta ostaa tarvittavat alueidensa kiinteistöhoitopalvelut kunnan kiinteistöyhtiöltä ja tarvittaessa muilta toimijoilta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Ympäristövalvontaa lisätään.	Toteutui osittain Ympäristövalvontaa on suoritettu resurssien puitteissa.	
Edistetään ympäristöystävällistä ja kestäväää rakentamista neuvonnan avulla.	Neuvontaa on toteutettu rakennuslupien käsittelyn yhteydessä.	
Rakennusvalvonta hoidetaan asiakaslähtöisesti ja joustavasti.	Rakennusvalvonta on hoidettu joustavasti ja asiakaslähtöisesti.	
Aloitetaan sähköisen asiointipalvelun ja arkistoinnin käyttöönotto rakennusvalvonnessa.	Sähköinen asiointipalvelu ja arkisto (Lupapiste) on otettu rakennusvalvonnessa käyttöön vuoden 2023 alusta.	

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

3000 Ympäristötoimi	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
Tuotot	95 500	70 000	165 500	164 661	839
Kulut	-296 788	-121 224	-418 012	-408 912	-9 100
Toimintakate	-201 288	-51 224	-252 512	-244 251	-8 261

Ympäristötoimen ulkoiset toimintatuotot muodostuvat pääasiassa rakennus- ja poikkeamislupamaksuista, maa-aineslupien tarkastus- ja valvontamaksuista, venepaikkamaksuista sekä hyöty- ja vaarallisen jätteen maksuista. Lisäksi rakennus- ja ympäristövalvontapalveluiden myymisestä Tohmajärvelle kertyy tuloja. Sisäisiä toimintatuottoja kertyy vesihuoltolaitoksen sekä hyöty- ja vaarallisen jätteen huollon hoitamisesta.

Ympäristötoimen tulosalueen toimintatuottoja kertyi 839 euroa arvioitua vähemmän. Toimintakulut alittuivat 9 100 eurolla. Toimintakate alittui 8 261 eurolla. Toimintakuluja kertyi arvioitua vähemmän yksityistieavustuksista, jotka puolitettiin kunnan säästöohjelman mukaisesti.

Ulkoisissa toimintakuluissa ovat ympäristötoimen kustannuspaikkojen (toimistopalvelut, kadut, muut tiet, yksityistiet, puistot/tori/muut alueet, uima-/venerannat, jätehuolto) toimintamenot.

Rakennusvalvonta käsitteli lupia yhteensä 61 kpl, joista rakennuslupia oli 30 kpl, rakennusluvan jatkamisia 2 kpl ja toimenpidelupia 7 kpl. Toimenpideilmoituksia tehtiin yhteensä 22 kpl. Ympäristölupia tai maa-aineslupia ei vuonna 2022 ollut yhtään.

320 Kiinteistötoimi

Toiminta-ajatus

Kiinteistötoimen toiminta-ajatuksena on luoda edellytykset terveelliselle ja turvallisuudelle asumiselle huolehtimalla asuin ympäristön ja -kiinteistöjen hoitamisesta sekä kehittämisestä.

Kunta ostaa tarvittavat kiinteistönhoitopalvelut kunnan kiinteistöyhtiöltä ja tarvittaessa muilta toimijoilta. Palveluihin kuuluvat kiinteistöjen ja LVIS-laitteiden tarkastus-, hoito-, huolto- ja pienkorjaustehtävät sekä piha-alueiden hoito. Kiinteistöjen ylläpito ja hoito sekä tarvittavat korjaukset ja parannukset suunnitellaan yhdessä käyttäjien kanssa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Kunnan kiinteistönhoitoyhtiö hoitaa kunnan hoidossa olevat kunnan omistamat ympäristö- ja kiinteistötoimen sekä vesihuoltolaitoksen ja vapaa-aikatoimen sille kuuluvat tehtävät laadittavien kiinteistöpalvelusopimusten mukaisesti.	Kiinteistönhoito toteutui vuonna 2022 kiinteistöpalvelusopimuksen ja palvelukuvauksen mukaisesti.	
Rakennuksia korjataan laadittujen PTS-suunnitelmien mukaisesti käyttötarpeen ja rakennuksen kunnan mukaan priorisoidulla.		Säästöohjelman takia suurempia korjausinvestointeja ei toteutettu.
Katujen kunnossapidossa ja liukkauden torjunnassa panostetaan ennalta ehkäisevään toimintaan.	Kuntalaisille jaettiin liukuesteitä ja hiekoitushiekkaa. Katujen kunnossapidon taso oli hyvää luokkaa.	

Siivouspalvelut tuotetaan kunnan omana palveluna. Siivouspalvelut tuottavat kilpailukykyisiä ja laadukkaita siivous- ja oheispalveluja asiakaslähtöisesti, yhteistyökykyisesti ja luotettavasti. Siivouspalvelut luovat turvallisen ja viihtyisän toimintaympäristön käyttäjilleen ja asiakkaille.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

3200 Kiinteistötoimi	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
Tuotot	1 379 771	51 000	1 430 771	1 423 547	7 224
Kulut	-1 293 375	-55 500	-1 348 875	-1 405 987	57 112
Toimintakate	86 396	-4 500	81 896	17 560	64 336

Kiinteistötoimen ulkoiset toimintatuotot muodostuvat pääasiassa asuntojen, rakennusten ja huoneistojen vuokrista sekä siivouspalvelujen myynnistä. Sisäiset toimintatuotot koostuvat rakennusten ja huoneistojen vuokrista.

Ulkoisissa toimintakuluissa on kiinteistötoimen tehtävien (yleinen kiinteistönhoito, lämmitys, rakennusten kunnossapito, alueiden kunnossapito ja siivouspalvelut) toimintamenot. Sisäisiä toimintakuluja aiheutuu vesi- ja jätevesimaksuista sekä hyöty- ja vaarallisen jätteen maksuista.

Lämmityskulut olivat 10 358 euroa yli arvioidun ja sähkö 26 555 euroa yli arvioidun.

Siivouspalveluissa toimintatuottoja kertyi 1 882 euroa arvioitua vähemmän ja toimintakulut alittuivat 4 045 eurolla. Toimintakuluja kertyi arvioitua vähemmän henkilöstökuluista.

Suurimmat rakennusten kunnossapidon kohteet olivat: kunnantalo 37 341 euroa (IV-kanavien nuohous), terveyskeskus 10 578 euroa, palvelukeskus Pihlajakoti 10 326 euroa ja yläkoulu 9 218 euroa.

Kiinteistötoimen tulosalueen toimintatuottoja kertyi 7 224 euroa arvioitua vähemmän ja toimintakulut ylittyivät 57 112 eurolla Toimintakate oli 64 336 euroa arvioitua huonompi. Tämä johtui pääosin lämmityskulujen kasvamisesta sekä sähkön ja polttoaineen hinnan noususta.

330 Vesihuoltolaitos

Toiminta-ajatus

Kunnan vesihuoltolaitoksen tehtävänä on hyvälaatuisen talousveden hankkiminen ja toimittaminen asukkaille ja vesiosuuskunnille sekä jäteveden vastaanotto ja puhdistaminen lupaehtojen mukaisesti. Muita tehtäviä ovat vedenlaadun tarkkailu koko järjestelmässä, pohjavesien suojelu ja vesihuollon sekä toimintavarmuuden kehittäminen.

Kunta ostaa tarvittavat vesihuoltolaitoksen hoito- ja kunnossapitopalvelut kunnan kiinteistöyhtiöltä ja tarvittaessa muilta toimijoilta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Jatketaan vesiosuuskuntien toiminta-alueiden päivittämistä.	Toteutui osittain Toiminta-alueiden päivittämistä on jatkettu	
Aloitetaan yhdistymisneuvottelut Paksuniemen vesiosuuskunnan kanssa.	Paksuniemen vesiosuuskunta yhdistyi liiketoimintakaupalla kunnan vesihuoltolaitokseen	
Uusitaan Kylätien varressa oleva vanha valurautainen vesiputki.		Ei toteutunut resursien puutteen vuoksi.
Selvitetään jätevedenpuhdistamolle tulevan ylimääräisen huleveden lähteitä ja pyritään vähentämään tulevan huleveden määrää.		Puhdistamolle tulevan huleveden määrää ei saatu vähennettyä.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
3300 Vesihuoltolaitos					
Tuotot	248 970	0	248 970	246 380	2 590
Kulut	-200 741	25 902	-174 839	-191 988	17 149
Toimintakate	48 229	25 902	74 131	54 392	19 739

Vesilaitoksen toimintatuottoja kertyi 1 640 euroa arvioitua enemmän ja viemärlaitoksen toimintatuottoja 4 230 euroa arvioitua vähemmän. Vesilaitoksen toimintakulut ylittyivät 3 626 eurolla ja viemärlaitoksen toimintakulut ylittyivät 13 523 eurolla arvioidusta. Viemärlaitoksen toimintakulujen ylittyminen johtui palvelujen ostojen ja muiden toimintakulujen poikkeamisesta arvioidusta.

Vesihuoltolaitos on kunnanvaltuuston päätöksen (14.12.2015 § 59) mukaisesti kirjanpidollisesti eriytetty taseyksikkö 1.1.2015 alkaen. Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus sekä tase ja tuloslaskelma liitetietoineen liitetään kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen liitetiedoksi.

340 Elinkeinojen kehittäminen**Toiminta-ajatus**

Huolehditaan yritystoiminnan edistämisestä, kylätoiminnasta, tonttitoiminnasta sekä kehittämishankkeista. Tehtävänä on edesauttaa kunnan elinvoimaisuutta sekä kunnan monipuolista kehittymistä siten, että kuntalaisten on mahdollista elää turvallista ja laadukasta elämää. Kehittämistyön pohjana on yrittäjien, maaseudun kehittäjien, päättäjien ja muiden toimijoiden yhteistyöverkosto.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Parasta Rääkkylää hankkeessa kokeiltuja toimintamalleja jatketaan (viestintäagentit).	Toteutui.	
Kasvua tulomuuttoon kunta- ja seutumarkkinoinnin sekä Meille Maalle-hankeen avulla.		ei (-)
Paksuniemen logistiikkahanke käyntiin.	Toteutui.	
Matkailun toimintamallilla kasvua matkailuun.	Toteutui osittain, Ketä Oy:n lakkautuminen vei pohjaa toimintamallilta.	

Taloudellinen toteutuminen

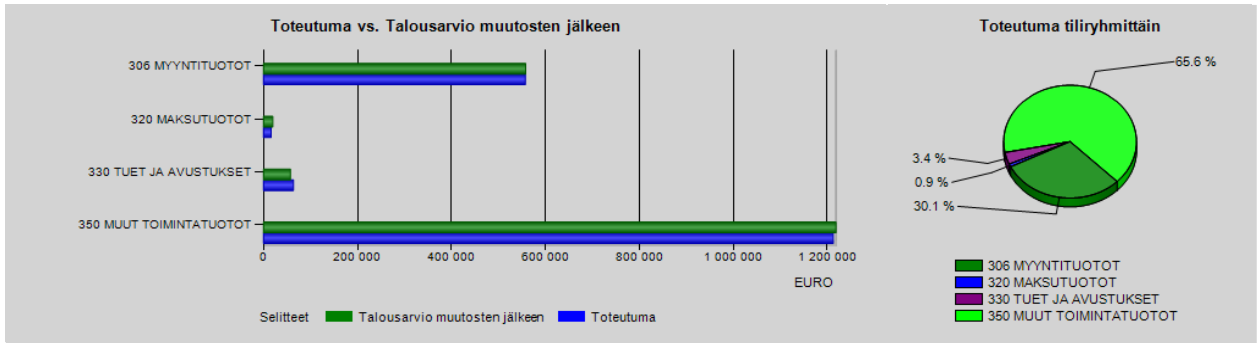
Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

3400 Elinkeinoelämän edistäminen	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
Tuotot	1 000	7 000	8 000	14 900	-6 900
Kulut	-194 174	-10 000	-204 174	-195 459	-8 715
Toimintakate	-193 174	-3 000	-196 174	-180 559	-15 615

Kehittämistoimen toimintatuotot ylittyivät 6 900 euroa ja toimintakulut alittuivat 8 715 euroa. Toimintatuottojen ylittyminen johtui tukien ja avustusten kasvamisesta arvioidusta. Toimintakulujen alittuminen taas johtui pääosin palvelujen ostojen määrän tarpeen pienemisestä.

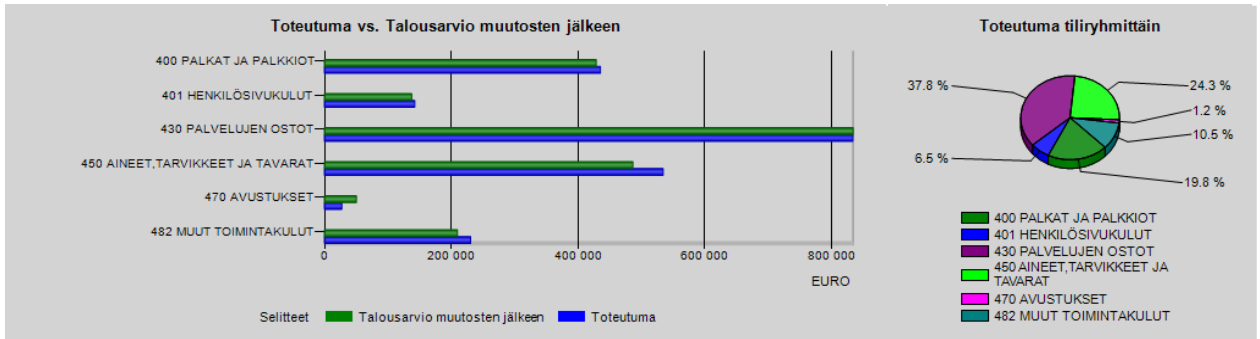
Elinvoimalautakunta yhteensä vuonna 2022

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen	Talousarvio-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi	Muutos-	Edellinen
	muutokset	muutokset	muutosten j.	1-12 / 2022				vast. ajank.	%	vuosi
306 MYYNITUOTOT	508 870	49 000	557 870	557 236	-634	0%	100%	555 880	0%	555 880
320 MAKSUTUOTOT	19 400	0	19 400	15 798	-3 602	-19%	81%	14 048	12%	14 048
330 TUET JA AVUSTUKSET	1 000	56 000	57 000	63 309	6 309	11%	111%	2 675	2 267%	2 675
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	1 195 971	23 000	1 218 971	1 213 145	-5 826	0%	100%	1 176 515	3%	1 176 515
YHTEENSÄ	1 725 241	128 000	1 853 241	1 849 487	-3 754	0%	100%	1 749 118	6%	1 749 118

30 ELINVOIMALAUTAKUNTA TOIMINTAKULUT

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen	Talousarvio-	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi	Muutos-	Edellinen
	muutokset	muutokset	muutosten j.	1-12 / 2022				vast. ajank.	%	vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-420 112	-8 407	-428 519	-435 288	-6 769	-2%	102%	-426 559	2%	-426 559
401 HENKILÖSIVUKULUT	-135 938	-1 415	-137 353	-142 101	-4 748	-3%	103%	-141 713	0%	-141 713
430 PALVELUJEN OSTOT	-702 927	-131 000	-833 927	-833 431	496	0%	100%	-777 249	7%	-777 249
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-468 443	-18 000	-486 443	-534 075	-47 632	-10%	110%	-525 666	2%	-525 666
470 AVUSTUKSET	-54 000	4 000	-50 000	-27 066	22 934	46%	54%	-54 067	-50%	-54 067
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-203 658	-6 000	-209 658	-230 385	-20 727	-10%	110%	-205 473	12%	-205 473
YHTEENSÄ	-1 985 078	-160 822	-2 145 900	-2 202 347	-56 447	-3%	103%	-2 130 727	3%	-2 130 727

TOIMINTAKATE	-259 837	-32 822	-292 659	-352 860	-60 201	-21%	121%	-381 609	-8%	-381 609
---------------------	-----------------	----------------	-----------------	-----------------	----------------	-------------	-------------	-----------------	------------	-----------------

50 Hyvinvointilautakunta 500 Perusopetus

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi opetuksen tehtävänä on edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua aktiivisena toimijana koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana.

Esiopetuksen tavoitteena on tukea lapsen yksilöllistä kasvua ja kehitystä sekä vahvistaa itsetuntoa tarjoamalla hänelle myönteisiä oppimiskokemuksia ja mahdollisuuksia harjoitella vuorovaikutustaitoja.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan avulla tarjotaan lapsille mahdollisuus osallistua ohjattuun ja virkistävään toimintaan sekä tuetaan kodin ja koulun kasvatus-työtä.

Kansalaisopisto on kaikille avoin vapaan sivistystyön oppilaitos, joka mahdollistaa kuntalaisille omaehtoisen oppimisen ja kansalaisvalmiuksien kehittämisen. Keski-Karjalan kansalaisopisto tarjoaa yleissivistävää koulutusta, ammatitaitoa kehittäviä kursseja, myyntipalvelukoulutusta ja harrastustoimintaa kaikikäisille elinikäisen oppimisen periaatteiden mukaisesti.

Musiikkiopisto on taideoppilaitos, jonka tehtävänä on järjestää taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) mukaista musiikin ja siihen liittyvien taidemuotojen opetusta. Opetuksen tulee kehittää valmiuksia luovaan ja monipuoliseen musiikin harrastamiseen ja esittämiseen sekä alan ammattiopintoihin.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Jokainen oppivelvollisuutensa päättävä saa päättötodistuksen.	Tavoite on toteutunut. Kaikki 18 oppilasta saivat päättötodistuksen.	
Jokainen perusopetuksen päättänyt saa jatko-opiskelupaikan.	Tavoite on toteutunut. Kaikki 18 päättötodistuksen saanutta oppilasta sai jatko-opiskelupaikan.	
Oppilaiden välituntiliikunnan lisääminen	Tavoite on toteutunut. Pitkät välitunnit ovat käytössä. Luokkien 0-6 osalta tavoite on toteutunut, luokkien 7-9 tavoite on osittain toteutunut.	

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Peruskoulut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
oppilasmäärä*	142,5	134,5	131,50
menot/oppilas €	11 361,55	12 556,65	12 553,56
kouluja	1	1	1
€ #	1 619 021,00	1 688 870,00	1 650 794,00

*tilastointipäivien keskiarvo

#Oppilaskohtainen meno sisältää opetustoimen, kouluruokailun, koulukuljetuksen, kiinteistöjen, henkilökunnan koulutuksen ja muun oppilashuollon kustannukset.

Tilivelvollinen: rehtori

5000 Perusopetus	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
Tuotot	73 823		73 823	95 442	-21 619
Kulut	-1 993 853		-1 993 853	-1 904 264	-89 589
Toimintakate	-1 920 030	0	-1 920 030	-1 808 822	-111 208

Vertailutaulukko perusopetuksen oppilaskohtaisista menoista

Taulukon tiedot on koottu Opetushallituksen kustannusraporteista:

Vuosi	Rääkkylä	Tohmajärvi	Kitee
2017	11 313	11 033	12 424
2018	11 359	11 823	12 724
2019	12 141	11 503	12 796
2020	11 335	10 896	13 220
2021	12 314	11 302	14 696

Rääkkylän oppilaskohtainen meno oli vuonna 2021 12 314 euroa. Vuoden 2022 kustannusraportti ei ole vielä käytettävissä.

Esiopetus

Esiopetusta sai kevätlukukaudella 11 oppilasta ja syyslukukaudella 9 oppilasta; opetusta annettiin perusopetuslain mukaisesti 700 tuntia vuodessa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettiin iltapäivätoimintana Rääkkylän koulun tiloissa. Toimintaan osallistui vuoden aikana keskimäärin 12 lasta.

Kansalaisopisto

Rääkkylän kunta kuuluu Keski-Karjalan kansalaisopistoon yhdessä Kiteen kaupungin kanssa. Päätoimisen henkilökunnan lisäksi opistolla on tuntiopettajia ja luennoitsijoita. Vuonna 2022 Rääkkylässä toimi 53 opintoryhmää, opetustunteja oli yhteensä 999. Opiskelijoita opintoryhmissä oli 379, netto-opiskelijamäärä oli 186.

Musiikkitoiminta

Keski-Karjalan musiikkiopiston Rääkkylän sivutoimipisteessä oli oppilaspaikkoja yhteensä 35, joilla opiskeli 37 oppilasta.

Rääkkyläläisiä oli lisäksi mukana kuorotoiminnassa yksi ja avoimessa opetuksessa yksi oppilas. Yhteismusisointia oli kahdessa bändissä. Musiikkileikki-koulutoimintaan osallistui kaksi rääkkyläläistä lasta.

Musiikin laajan oppimäärän päättötodistuksen sai yksi oppilas keväällä 2022.

Stipendejä myönnettiin seitsemälle rääkkyläläiselle oppilaalle keväällä 2022. Lisäksi toisen bändin jäseniä huomioitiin pienellä muistamisella.

Oppilaskonsertteja järjestettiin Rääkkylässä vuoden aikana neljä kappaletta, kaksi keväällä ja kaksi syksyllä. Syksyn toinen konsertti oli osa valtakunnallista Nuori Soittaa! -tapahtumaa.

Lisäksi Varpasalon Martat tilasivat musiikkiopiston järjestämän äitienpäiväkonsertin Varpasalon kylätalolle keväällä 2022.

Rääkkylän Osuuspankki luovutti syksyllä musiikkiopistolle lainaan Koistinen Electric1 -sähkökanteleen keväeseen 2025 saakka.

Muuta

Rääkkylän koulu on mukana seuraavissa hankkeissa:

Rääkkylän koulu on osallistunut Kiva-koulu-ohjelmaan, jonka tavoitteena on ollut vähentää koulukiusaamista ja parantaa koulun myönteistä ilmapiiriä. Tähän hankkeeseen ei ole erillistä rahoitusta, vaan toiminta on ollut yhteistyömuotoista Kiva-koulu-ohjelmatiimin kanssa.

Opetushallitus on myöntänyt valtionavustusta koulun kerhotoiminnan kehittämiseen. Hankkeen tarkoituksena on vakiinnuttaa koulun kerhotoiminta. Hankerahaa on voitu käyttää kerhonojajien palkkioihin, henkilöstön täydennyskoulutukseen, hankkeeseen kohdistuviin sijaisjärjestelyihin, kerhokuljetuksiin ja kohtuullisiin materiaali- ja välinehankintoihin.

Kevätlukukaudella 2022 toteutui 13 kerhoa vuosiluokille 0 - 9. Kerhotunteja 152 ja osallistujia eri kerhoissa 112 oppilasta (sama oppilas voi osallistua useampaan kerhoon). Syyslukukaudella 2022 toteutui 7 kerhoa. Kerhotunteja 120 ja osallistujia 81 oppilasta. Luokilla 0 - 6 kerhot toimivat koulupäivän sisällä olevan joustotunnin aikana. Näin kaikki alaluokkien oppilaat pystyivät osallistumaan kerhotoimintaan. Kerhot olivat esimerkiksi liikunta-, sähly-, shakki- ja leikkikerho, 4H-kerho, lautapelikerho ja askartelukerho. Kerhoja ohjasivat opettajat, koulunkäynninohjaajat ja 4H-yhdistys, MLL sekä vapaa-aikaohjaaja. Joustotunnin aikana olleita kerhoja oli vetämässä myös koulun ulkopuolisia vetäjiä. Kerhokuljetukset mahdollistivat myös kylillä asuvien oppilaiden osallistumisen kerhotoimintaan. Kerhotoiminta on ollut oppilaille ilmaista. Kerhotoiminta jatkuu edelleen. Syyslukukaudella 2022 kerhoja ei toteutunut luokilla 7-9. Oppilaat eivät halunneet osallistua.

Rääkkylän koululle on myönnetty valtion erityisavustusta koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen. Tätä avustusta on käytetty samanaikaisopettajan ja koulunkäynninohjaajan palkkaamiseen.

Joustava koulupäivä on toteutettu vuonna 2020 luokilla 0, 3 - 6 yhtenä päivänä viikossa siten, että koulupäivän sisällä on kerhotunti. Oppilaat ovat voineet mennä myös esim. soittotunnille tai tukiopetukseen joustotunnin aikana. Jous-

tava koulupäivä on tuonut kevennystä koulupäivään ja mahdollistanut osallistumisen kerhotoimintaan. Joustavan koulupäivän toteuttamisen toimivuudesta ja jatkosta on kysytty huoltajien mielipidettä.

Perhekeskustoiminta

Rääkkylässä aloitettiin perhekeskustoiminta vuonna 2018 ja se on jatkunut vuoden 2022 aikana. Perhekeskustoimintaa organisoivat hyvinvointitoimi yhteistyössä Siun Soten, Rääkkylän kappeliseurakunnan, Rääkkylän 4H-yhdistyksen sekä Rääkkylän MLL:n kanssa. Perhekeskuskoordinaattorina toimii vapaa-aikasihteeri Jyrki Kymäläinen. Keski-Karjalan perhekeskustyön johtoryhmään kuuluvat Jyrki Kymäläinen ja Rauni Ronkainen.

Perhekeskustyön toimintamuotoina on erilaiset perhetapahtumat sekä pomppu-, 4H- ja mopokerho sekä kappeliseurakunnan järjestämä toiminta.

Perhekeskustoiminnassa v. 2022 toimintamuotoina on ollut mopokerho koulun syyslukukaudella, 4H-kerho ja pomppukerho. Pomppukerhoa vetää nuorisovapaa-ajanohjaaja. Pomppukerho kokoontuu joka toinen lauantai nuorisotalolla.

Perhekeskustoiminnan yhtenä toimintamuotona aloittanut Reppu-toiminta. Nyt sen piirissä on yksi perhe. Reppu-toiminta on matalan kynnyksen palvelu perheille, jota suunnittelee monialainen ammatillinen ryhmä. Ryhmään kuuluu toimijoita terveydenhuollosta, varhaiskasvatuksesta, koulusta ja kolmannelta sektorilta. Reppu-toiminnan tavoitteena on tarjota räätälöityä apua perheille mahdollisimman ajoissa pulmien ilmettyä.

570 Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatus tarjoaa lapselle suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvun, opetuksen ja hoidon kokonaisuuden. Varhaiskasvatus kehittää lapsen vuorovaikutustaitoja ja tasapainoista persoonallisuuden kehitystä ja tukee perheitä kasvatustyössä.

Varhaiskasvatus, esiopetus, peruskoulu ja sen yhteydessä oleva aamu- ja ilta-päivätoiminta muodostavat yhdessä kasvatuksellisen kokonaisuuden.

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkotihoidona, ryhmäperhepäivähoitona ja perhepäivähoitona.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Henkilöstömäärän ja henkilöstön kelpoisuuksien tarkastelu suhteessa lasten määrään ja hoitoaikoihin.	Tavoite on toteutunut. Hyvinvointilautakunta on linjannut 15.6.2021 kokouksessaan hoitoryhmien määrän. Henkilöstön sijoittuminen riippuu hoitolasten määrästä. Niemisessä perhepäivähoito on yhdistetty ryhmäperhepäivähoitoon 1.8.2022 alkaen.	
Varhaiskasvatuksessa olevien lasten riskien tunnistaminen, varhainen puuttuminen ja tukeminen monialaisena yhteistyönä.	Tavoite on toteutunut. Monialainen Reppu-työryhmä on aloittanut toimintansa perheiden monialaisena tukena. Toiminnassa on syksyn 2022 aikana ollut ongelmana neuvolan terveydenhoitajan työajan vähäisyys.	

Varhaiskasvatus	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Varhaiskasvatuksen piirissä lapsia 31.12.	32	25	22
päiväkodissa lapsia	14	11	13
€/hoitopäivä	35,45	63,54	50,67
ryhmäperhepäivähoidossa lapsia	14	10	9
€/hoitopäivä	67,21	93,29	87,49
perhepäivähoidossa lapsia	4	4	0
€/hoitopäivä	65,08	57,98	-
Lasten kotihoidontuen piirissä 31.12. perheitä	3	4	10

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tilivelvollinen: rehtori

	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
5700 Päivähoito					
Tuotot	34 900		34 900	50 432	-15 532
Kulut	-535 189		-535 189	-508 985	-26 204
Toimintakate	-500 289	0	-500 289	-458 553	-41 736

580 Kirjastotoimi**Toiminta-ajatus**

Kirjasto edistää kuntalaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin. Kirjasto tarjoaa monipuolisen ja uudistuvan kokoelman kuntalaisten käyttöön sekä antaa tukea kuntalaisten tiedonhankintaan ja monipuoliseen lukutaitoon.

Kirjasto toimii kuntalaisten yhteisenä tilana oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Kirjaston aukioloaikojen ja asiakaspalvelun säilyttäminen sekä omatoimikirjastopalvelun jatkuminen.	Tavoite on toteutunut. Kirjaston aukioloajat ovat säilyneet ennallaan ja omatoimikirjasto on ollut toiminnassa.	
Kirjasto tukee monipuolisesti kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia, tarjoamalla mahdollisuuksia yhteisölliseen sekä yksilölliseen harrastamiseen ja toimintaan.	Tavoite on toteutunut. Kirjasto on tarjonut tilojaan kuntalaisten käyttöön sekä järjestänyt kaikille avoimia tapahtumia.	

Kirjasto	tp 2020	tp 2021	ta 2022	tp 2022
kokoelmat/asukasluku	19,09	19,07	18	18,46
kokonaislainaus/asukasluku	12,80	14,88	12	13,44
lainaajia/asukasluku	31,28 %	31,07 %	27 %	28,54 %
fyysiset käynnit/asukasluku	5,76	7,55	5,5	7,87
kirjastoaineistokulut/asukasluku	8,67	9,97	9	7,93

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tilivelvollinen: rehtori

	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
5800 Kirjasto					
Tuotot	1 590	0	1 590	2 200	-610
Kulut	-183 244		-183 244	-183 199	-45
Toimintakate	-181 654	0	-181 654	-180 999	-655

Muuta**Kotipalvelu**

Kirjasto järjesti kotipalvelua kahdelle henkilölle, jotka eivät itse pääse kirjastoon. Lisäksi kirjasto etsi aineistoja valmiiksi useammalle ikäihmiselle, joiden läheiset noutavat lainat. Kirjakasseja koottiin ja vietiin päiväkotiin sekä kahteen hoitolaitokseen noin 4-5 viikon välein.

Koulu yhteistyö

Yhteistyö koulun ja kirjaston välillä oli aktiivista. Koulu yhteistyöstä on laadittu suunnitelma, jota noudatettiin sekä päivitettiin.

Kaikille peruskoulun luokka-asteille järjestettiin vähintään yksi kirjastohenkilökunnan vetämä vierailukerta opetustuokiolla lukuvuoden aluksi. Lisäksi peruskoulun luokat 0.-6. kävivät viikoittain tai joka toinen viikko opettajaohjoisella ryhmäkäynnillä kirjastossa. Kirjaston henkilökunta kokosi myös aineistokasseja opettajien toivomista aiheista.

Satutunteja järjestettiin kahdeksan kertaa (112 osallistumista). Kävijöinä olivat esikoulun oppilaat ja päiväkodin lapset. Satutunnit ovat toiminnallisia kokonaisuuksia, joilla on selkeä pedagoginen tavoite.

Alakoululaisille (0.-6.lk.) kirjasto tarjosi koulupäivän sisällä kirjastokerhoa syyslukukaudella 2022 (15 kertaa, 90 osallistumista). Kerhossa muun muassa tutustuttiin satuhahmoihin, erilaiseen kirjallisuuteen ja itse kirjastoon sekä luettiin ja pelattiin.

Lapsia kannustettiin lukemisen pariin muun muassa kirjavinkkausten avulla. Kevätlukukaudella 2022 kirjasto järjesti kirjavinkkaukset 2., 3., 4., 5., 7., 8. ja 9. luokille (9 vinkkausta, 104 osallistumista).

Kevätlukukaudella 2022 Vaarallista lukudiplomia suorittivat kakkosluokkalauskaiset ja syyslukukaudella 2022 2., 3. ja 5. luokkalaiset.

Syyslukukaudella 2022 otettiin käyttöön Vaarakirjastojen yhteinen uusi kirjastopolku, joka sisälsi muun muassa tiedonhakuprosessin opetusta (15 oppituntia, 171 osallistumista).

Työelämään kirjastossa tutustui yhteensä viisi 8. ja 9. luokan oppilasta, kolmen eri viikon aikana.

Tapahtumat

Rääkkylän kirjaston avoin lukupiiri kokoontui vuoden 2022 aikana kymmenen kertaa. Osallistujia oli keskimäärin seitsemän henkilöä/kokoontuminen.

Uutena säännöllisenä tapahtuman aloitti Kirjallinen piiri käsitöiden ystäville, jossa luetaan otteita kaunokirjallisuudesta, kahvitellaan, rupertellaan ja tehdään käsitöitä. Piiri kokoontui vuoden 2022 aikana 14 kertaa. Osallistujia oli keskimäärin seitsemän henkilöä/kokoontuminen.

Helmikuussa kirjastossa järjestettiin kaitafilmiä katseluilta ja Pekingin olympialaisten kisakatsomoita. Maaliskuussa kirjasto järjesti yhdessä Rääkkylän Osuuspankin kanssa digineuvontaa.

Huhtikuussa kirjastossa järjestettiin energianeuvontatapahtuma.

Toukokuussa kirjasto järjesti digiopastusta yhdessä Joen Severin kanssa.

Syyskuussa kirjastoon saapui kirjailijavierailulle tohmajärveläinen kirjailija Matti Perälä.

Lokakuussa, osana vanhustenviikkoa, kirjasto järjesti SeniorSurf -tapahtuman sekä senioreiden päiväkahvit, jossa keskusteltiin muistelulaukkujen pohjalta. Kirjailijavierailulle saapui kirjailija Raija Kivimetsä. Pohjois-Karjalan Muisti ry:n muistitapahtuma järjestettiin kirjastolla.

Marraskuussa kirjasto järjesti askarteluiltpäivän yhdessä työpajan kanssa ja organisoivat Suomen luonnonsuojeluliiton kanssa Yhteinen saimaannorppamme -tapahtuman Rääkkylän koululaisille. Osana Rääkkylä-päivää, kirjastossa näytettiin Rääkkylä-elokuva. Tilaisuudessa oli yhteistyökumppanina Rääkkylä-seura, joka johdatti keskusteluun elokuvan tiimoilta.

Joulukuussa kirjasto järjesti digiopastusta yhdessä Joen Severin kanssa.

Kirjaston tapahtumat olivat maksuttomia ja kaikille avoimia.

Kirjaston tilat

Kirjaston tiloja käyttivät useat järjestöt ja muut toimijat esimerkiksi kokousten pitopaikkana. Lisäksi kirjastoon on järjestetty etätyöskentelypiste, joka oli käytössä etenkin kesäkautena.

Keski-Karjalan kansalaisopiston englannin kielen ryhmä kokoontui 21 kertaa kirjaston tiloissa kevät- ja syyslukukaudella 2022. Kansalaisopiston Tapahtui Rääkkylässä -historiikkien kirjoituspiiri kokoontui neljä kertaa kirjaston tiloissa syksyllä 2022.

Näyttelyt

Kirjastossa oli esillä seuraavat vaihtuvat näyttelyt vuoden 2022 aikana:

- Vaarainfilmi
- Pähkinä ja kaverit -valokuvanäyttely
- Pohjois-Karjalan pitäjähistoriat
- Maalauksia Rosa Liksomien novellin pohjalta
- Kirjaesitelmää
- Millainen oli maailma 1970-luvulla?
- Kukkia, kummajaisia ja kurveja -valokuvanäyttely
- Norpan Saimaa
- Rääkkylä NYT -valokuvanäyttely

Henkilökunnan kouluttautuminen

Kirjaston henkilökunta täydensi osaamistaan muun muassa ensiapu- ja ensisammutustaidoissa, palvelumuotoilussa sekä koululaisten kirjastopolun toteuttamisessa.

150 Ruokahuolto

Toiminta-ajatus

Laitoskeittiö vastaa palvelukeskuksen, tukipalvelujen, vuodeosaston ateriapalveluista ja ruokahuollosta sekä terveydenhuoltohenkilökunnan ruokahuollosta. Lisäksi keittiö vastaa päivähoidon ruokahuollosta koulujen loma-aikoina.

Laitoskeittiö valmistaa seitsemänä päivänä viikossa ympäri vuoden edellä mainittujen asiakkaiden tarvitsemat ateriat ottaen huomioon erityisruokavaliot. Tarvittaessa pyritään vastaamaan myös muilta tahoilta tuleviin palvelukysynnän tarpeisiin.

Päämäärät vuoteen 2023

Laitoskeittiö tuottaa tarvittavat ruokapalvelut taloudellisesti ja tehokkaasti.

Työympäristö, -tilat ja laitteet pidetään asianmukaisessa kunnossa työtehtävien säännöllisen sujuvuuden takaamiseksi sekä henkilöstön työkyvyn ja -hyvinvoinnin säilyttämiseksi ja ylläpitämiseksi.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutui	Ei toteutunut
Asiakkaiden osallistaminen ruokapalvelutoiminnassa.	Tavoite on toteutunut. Asiakkailta on kerätty palautetta palautelaatikon avulla. Palautteen perusteella on työstetty mm. ruokalista.	
Riittävän henkilöstömäärän turvaaminen.	Tavoite on toteutunut. Tarvittaessa on palkattu mm. lomien sijaisia.	

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2022	TP 2021	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Suoritteet kpl	34 788	38 005	39 336	39 834	41 254
Myynti yhteensä	175 289	189 248	174 116	177 421	228 394
Suoritteen hinta/kpl	5,04 €	4,98 €	4,43 €	4,45 €	5,54 €
Suoritteet pv	15 452	14 370	14 731	19 350	17 575
Myynti yhteensä	244 769	224 330	228 631	265 420	222 557
Suoritteen hinta/pv	15,84 €	15,61 €	15,52 €	13,72 €	12,66 €

Tilivelvollinen: rehtori

	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
1500 Ruokahuolto					
Tuotot	412 000		412 000	420 058	-8 058
Kulut	-385 238		-385 238	-364 647	-20 591
Toimintakate	26 762	0	26 762	55 411	-28 649

Ruokahuollon tulot ovat pienentyneet selkeästi. Tämä johtuu Siun Sotelta tuleesta hinnoittelusta ja asiakasmäärien laskemisesta.

600 Vapaa-aikatoimi**Toiminta-ajatus**

Vapaa-aikatoimen tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet	Toteutuminen
Vapaa-aikatoimi osallistuu alueellisiin ja maakunnallisiin hankkeisiin.	Tavoite on toteutunut. Vapaa-aikatoimi on mukana mm. Kylien tarinat-hankkeessa.
Uusien ulkokuntolaitteiden hankinta kirkonkylälle.	Tavoite on osittain toteutunut. Ulkokuntosalilaitteiden perustustyöt on tehty. Kuntosalilaitteet hankitaan vuoden 2023 puolella.
Kunnassa toteutetaan etsivää nuorisotyötä ja ohjaamo-toimintaa, sekä some-kanavia hyödynnetään niissä vuorovaikutuksen lisäämiseksi.	Tavoite on toteutunut. Kaikki toiminnot ovat käynnissä.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tilivelvollinen: vapaa-aikasihteeri

6000 Vapaa-aikatoimi	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
Tuotot	84 800		84 800	74 483	10 317
Kulut	-375 344		-375 344	-304 903	-70 441
Toimintakate	-290 544	0	-290 544	-230 420	-60 124

Yläkoulun liikuntasalin koulun ulkopuolisen ajan käyttöaste oli 73 %. Kuntosalilla oli ovikortin käyttäjiä yhteensä 186 henkilöä. Yksittäisiä kävijöitä kuntosalilla oli 46 henkilöä. Tämän lisäksi mm. koululaiset ja nuorisotalo käyttivät kuntosalia ja keilahallia. Vapaa-aikatoimi järjesti kuntosaliopastusta ja käytti kuntosalia mm. liikuntaryhmissä. Keilarataa myytiin yhteensä 40 tuntia. Pihlajakodin seniorikuntosalilla oli 650 kirjattua käyntikertaa. Vapaa-aikatoimen järjestämissä kylien liikuntaryhmissä oli osallistujia 40 henkilöä, kuntosaliryhmässä 10 henkilöä ja kuntonyrkkeilyssä 12 henkilöä. Vapaa-aikatoimi järjesti vuoden 2022 aikana neljä lasketteluretkeä Mustavaaralle, näillä retkillä osallistujia oli yhteensä noin 130 henkilöä.

Nuorisotoimi järjesti useita tapahtumia nuorille ja osallistui myös koulun kerhotoimintaan. Kesän nuorisotalotoimintaan, sekä urheilu-, kerho- ja uimakoulutoimintaan osallistui noin 100 lasta. Nuorisotalolla oli kävijöitä vuoden 2022 aikana noin 1100 käyntikertaa, joista noin puolet oli tyttöjä. Suurin käyttäjäryhmä olivat alakoululaiset. Myös koulun iltapäiväkerho toimii nuorisotalolla (heitä ei lasketa nuorisotalokävijöiden määrään).

Vapaa-aikatoimi oli mukana Tour de Karelian polut-hankkeessa (Keski-Karjalan maastopyöräilyn kehittämishanke). Vapaa-aikatoimi oli mukana myös Pohjois-Karjalan lasten- ja nuorten kulttuuriverkostossa. Kulttuuriverkoston järjestämissä tapahtumissa oli yhteensä 433 kävijää. Koronan takia osa tapahtumista järjestettiin etäyhteyksien kautta.

Rääkkylän kunta ja vapaa-aikatoimi hallinnoi Keski-Karjalan kylien tarinat-hanketta 9/2021–8/2023 välisenä aikana. Hankkeessa ovat mukana Rääkkylän lisäksi Kiteen kaupunki ja Tohmajärven kunta. Hankkeessa kerätään talteen kylien tarinoita, kuvia ja filmejä. Aineistojen kerääminen on tärkeää alueen kulttuuriperinnön säilyttämiseksi. Tallenteet sijaitsevat fyysisesti Keski-Karjalan

kuntien kirjastoissa. Digitoitujen aineistojen esille tuominen on mahdollista esimerkiksi kuntien ja kyläyhdistysten kotisivujen kautta. Aineistoa voidaan hyödyntää tutkimuksissa, opetuksessa ja muissa kulttuuriin liittyvissä toiminnoissa. Tarinoita ja tallenteita voidaan hyödyntää jatkossa esimerkiksi toteuttamalla kyläkävelyjä, teatteriesityksiä ja muita vastaavia tuotoksia eri toimijoiden, kuten kylillä toimivien yhdistysten, järjestöjen ja yritysten kautta.

Vanhusneuvosto

Rääkkylän vanhusneuvosto on kunnan ja sen alueella toimivien ikäihmisten ja vanhusjärjestöjen yhteistyöelin. Toiminta on lakisääteistä (laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista 1.7.2013).

Vanhusneuvoston tehtävänä on mm. seurata ikäihmisten näkökulmasta kunnan päätöksentekoa erityisesti heille tarkoitettujen palvelujen, tukitoimien ja muiden etuuksien järjestämiseksi sekä niiden saatavuuden parantamiseksi. Lisäksi vanhusneuvosto edistää tiedottamista ja tiedonkulkua viranomaisten ja vanhusväestön välillä sekä tekee aloitteita, esityksiä ja antaa lausuntoja ikäihmisiä koskevissa asioissa.

Vanhusneuvoston pohjimmaisena ajatuksena on olla ihmisläheinen elin, joka kohtaa alueella asuvia ikääntyneitä ja tuo heidän äänensä kuuluviin.

Korona karsi paljon neuvoston toimintaa vuoden 2022 aikana, mm. kylien kerhoja ja kokoontumisia jäi pitämättä. Vanhusten viikko järjestettiin ja ohjelmassa oli mm. Vanhusten viikon juhla, Ikäystävällinen asuinympäristö -tilaisuus ja Senior surf -päivä Rääkkylän kirjastossa. Vanhusneuvosto käsitteli kokouksissaan mm. seuraavia asioita:

- Vuoden 2022 seniorin valinta ja julkistaminen
- Siun soten edustajan vierailulla keskusteltiin mm. kotihoidon palvelukar-toituksista ja tukipalveluista,
- antoi lausunnot Rääkkylän kuntastrategialuonnokseen, kunnan kotouttamisohjelmaan ja hyvinvointialueen strategialuonnokseen

Vanhusneuvostolle varatut määrärahat on kirjattu hyvinvointilautakunnan kustannuspaikalle.

Vammaisneuvosto

Vammaisneuvosto on vammaisyhdistysten, viranomaisten ja päätöksentekijöiden yhteistyöelin. Toiminta on lakisääteistä.

Vammaisneuvoston tehtävänä on vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asu-misen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta.

Vammaisneuvosto voi tehdä aloitteita, kannanottoja ja esityksiä sekä antaa lausuntoja asioista, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden elämisessä ja suoriutumisessa. Vammaisneuvoston toimintaan varatut määrärahat sisältyvät hyvinvointilautakunnan talousarvioon.

Vammaisneuvosto on Keski-Karjalan kuntien nimittämä alueellinen Keski-Karjalan vammaisneuvosto. Neuvostossa on kymmenen jäsentä. Rääkkylän kunnan nimeämät edustajat ovat Toivo Koponen, Marja-Liisa Lamminsalo ja Jyrki

Kymäläinen. Kunnat ovat vuorollaan kaksi vuotta vetovastuussa vammaisneuvoston toiminnasta. Rääkkylän kunta vastasi neuvoston toiminnasta vuodet 2018–2019.

Korona karsi neuvoston toimintaa edelleen vuoden 2022 aikana, mm. Turvallinen kotona asuminen- tilaisuudet peruuntuivat. Neuvoston keskeiset toiminnot ovat olleet seuraavat:

- esteettömyyskartoitusten päivityksien tekeminen Keski-Karjalan kunnissa
- antoi lausuntonsa Tohmajärven kunnan kehittämis- ja kotouttamissuunnitelmiin
- Siun soten edustajien vierailulla keskusteltiin mm. vammaisten kuljetuspalveluista.

Nuorisovaltuusto

Rääkkylässä nuorisovaltuuston tehtävät hoitaa oppilastoimikunta. Toiminta on lakisääteistä. Nuorisovaltuusto on osa nuorisotoimea.

Nuorisovaltuuston tehtävänä on vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.

Nuorisovaltuuston toimintaan varatut määrärahat sisältyvät hyvinvointilautakunnan talousarvioon. Nuorisovaltuusto on osallistunut seuraaviin toimintoihin vuoden 2022 aikana:

- ideoineet lasten ja nuorten toimintoja, jotka tehdään yhteistyössä koulun ja vapaa-aikatoimen kanssa
- ideoineet ja toteuttaneet koululla tapahtuvia toimintoja (sählyturnaus, Halloween- ja ystävänäpäivätapahtuma, välituntikahvila)
- edustajat (puheenjohtaja ja sihteeri) ovat olleet mukana maakunnallisen nuorisovaltuuston kokouksissa
- edustaja on ollut mukana Rääkkylän perinnetoimikunnassa.

Tilinpäätöksen mukaan hyvinvointilautakunnan tulos on 91,3 prosenttia eli 248 546 euroa parempi kuin talousarviossa 2022 on ennakoitu.

Perusopetuksen tulos on 93,9 %, joten säästöä on tullut 117 637 euroa. Varhaiskasvatuksen tulos on 91,7 %. Säästöä on tullut 41 738 euroa. Kirjaston tulos on 99,6 %. Kirjastossa on tullut säästöä 681 euroa. Ruokahuollon tulos on 53 751 euroa ylijäämäinen. Vapaa-aikatoimen tulos on 79,5 %. Säästöä on tullut 59 841 euroa.

Kun verrataan tilinpäätöksen 2022 lukuja vuoden 2021 tilinpäätökseen, voidaan todeta, että toimintatuotot ovat toteutuneet n. 7 000 euroa pienempinä. Toimintakulut ovat laskeneet vuoden 2021 tilinpäätöksestä n. 45 000 eurolla. Toimintakulujen laskuun on vaikuttanut palvelujen ostojen ja henkilöstökulujen pieneminen. Palvelujen ostot ovat laskeneet n. 45 000 euroa ja henkilöstökulut puolestaan n. 30 000 euroa. Toimintakuluissa nousua on ollut tarvikkeissa, avustuksissa ja muissa kuluissa. Avustusten nousua selittää lasten kotihoidontuen menojen kasvu n. 20 000 eurolla.

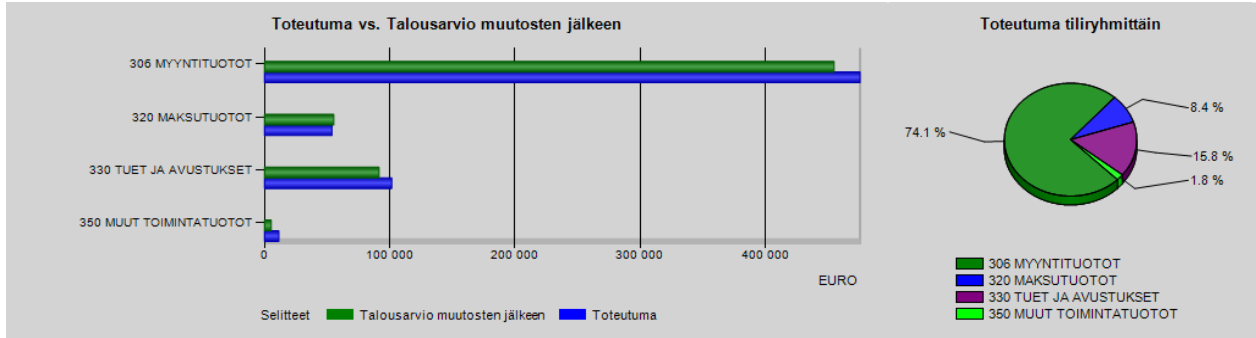

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin kaikilla vastuualueilla.

Rääkkylä on ollut mukana valtionvarainministeriön määräämässä arviointimenettelyssä. Menettelyn toimenpideohjelmasta on laitettu v. 2022 käytäntöön hyvinvointitoimen osalta yhden luokanopettajan vähennys ja Niemisen perhepäivähoidon yhdistäminen Niemisen ryhmäperhepäivähoitoon sekä yhden lähihoitajan vähennys päiväkodilla. Kunnanvaltuusto on tehnyt päätöksen Keski-Karjalan musiikkiopiston viiden oppilaspaikan vähentämisestä. Vapaa-aikatoimen osalta toimenpideohjelmassa on puolitettu liikuntatoimen avustukset, retkitointiminta, avustukset ja liikunta-alueiden kunnossapitokustannukset. Liikuntatoimen maksuja on korotettu 10 prosenttia. Joensuun teatteriyhdistyksen jäsenyydestä on erottu.

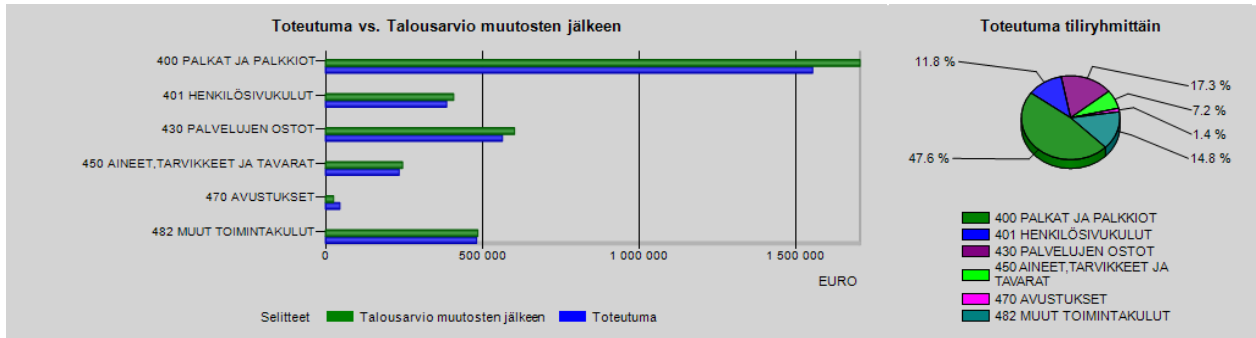
Hyvinvointilautakunta yhteensä vuonna 2022

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen	Talousarvio-	Talousarvio-	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi	Muutos-	Edellinen
	n	muutokset	muutosten j.	1-12 / 2022				vast. ajank.	%	vuosi
306 MYYNTITUOTOT	455 173	0	455 173	475 929	20 756	5%	105%	466 578	2%	466 578
320 MAKSUTUOTOT	55 290	0	55 290	53 778	-1 512	-3%	97%	59 341	-9%	59 341
330 TUET JA AVUSTUKSET	91 400	0	91 400	101 529	10 129	11%	111%	121 510	-16%	121 510
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	5 250	0	5 250	11 379	6 129	117%	217%	8 501	34%	8 501
YHTEENSÄ	607 113	0	607 113	642 615	35 502	6%	106%	655 930	-2%	655 930

50 HYVINVOINTILAUTAKUNTA TOIMINTAKULUT

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen	Talousarvio-	Talousarvio-	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi	Muutos-	Edellinen
	n	muutokset	muutosten j.	1-12 / 2022				vast. ajank.	%	vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-1 705 304	0	-1 705 304	-1 554 034	151 270	8,87%	91,13%	-1 577 870	-1,51%	-1 577 870
401 HENKILÖSIVUKULUT	-408 723	0	-408 723	-386 076	22 647	6%	94%	-392 375	-2%	-392 375
430 PALVELUJEN OSTOT	-602 599	0	-602 599	-564 219	38 380	6%	94%	-609 474	-7%	-609 474
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-245 490	0	-245 490	-234 457	11 033	4%	96%	-229 805	2%	-229 805
470 AVUSTUKSET	-25 300	0	-25 300	-45 412	-20 112	-79%	179%	-24 124	88%	-24 124
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-485 452	0	-485 452	-481 800	3 652	1%	99%	-477 550	1%	-477 550
YHTEENSÄ	-3 472 868	0	-3 472 868	-3 265 998	206 870	6%	94,04%	-3 311 198	-1%	-3 311 198

TOIMINTAKATE	-2 865 755	0	-2 865 755	-2 623 383	242 372	8%	92%	-2 655 268	-1%	-2 655 268
---------------------	-------------------	----------	-------------------	-------------------	----------------	-----------	------------	-------------------	------------	-------------------

2.2.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelmaosa sisältää eriä, joita seurataan käyttötalousosassa ja eriä, joita seurataan tuloslaskelmaosassa. Tuloslaskelmaosassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä satunnaiset erät.

Verotulojen erittely

Tuloslaskelmassa tai liitetiedoissa verotulot eritellään kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta, kiinteistöveroon ja muihin verotuloihin.

Verotulot toteutuivat 33 099 euroa suurempina kuin oli arvioitu.

Talousarviossa verokertymäksi oli arvioitu yhteensä 6 130 000 euroa. Verotulojen kertymäksi muodostui 6 616 736 euroa. Toteutuma verotulojen osalta oli 100,5 %.

	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
Kunnan tulovero	4 928 000	173 000	5 101 000	5 112 605	-11 605
Kiinteistövero	632 000	47 000	679 000	682 145	-3 145
Osuus yhteisöveron tuotosta	570 000	233 000	803 000	821 986	-18 986
Yhteensä	6 130 000	453 000	6 583 000	6 616 736	-33 736

Vuoden 2021 verotulokertymään verrattuna vuonna 2022 verotuloja kertyi 183 638 euroa enemmän.

	Tulovero %	Kunnan tulovero, euroa	Muutos	Kiinteistö%	Kiinteistö vero	Muutos
2017	21,5	4 878 203	-3,5 %	1,0	643 294	1,6 %
2018	21,5	4 837 911	-0,8 %	1,0	645 773	0,4 %
2019	21,5	4 630 636	-4,3 %	1,0	655 475	1,5 %
2020	21,5	5 104 968	10,2 %	1,0	591 566	-9,8 %
2021	21,5	4 957 763	-2,9 %	1,0	646 672	9,3 %
2022	21,5	5 112 605	3,1 %	1,0	682 145	5,5 %

Valtionosuuksien erittely

Kunnan valtionosuus koostuu kahdesta osasta, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (VM) ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta (OKM). Lisäksi valtionosuuksien yhteydessä kunnalle maksetaan verotulomenetyksen korvaus ja kotikuntakorvaukset.

Kuntien valtionosuudet ovat vuonna 2022 yhteensä noin 10,6 miljardia euroa ja kasvavat valtakunnallisesti noin 580 miljoonalla eurolla (5,8 %) vuodesta 2021. Kuntakohtaiset prosenttumuutokset vaihtelevat suuresti muun muassa väestökehityksestä riippuen. Vuosi on historiallinen, sillä valtionosuudessa on viimeisen kerran huomioitu sosiaali- ja terveystalouden rahoittaminen kuntien kautta.

Peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee aiemmasta ja on vuonna 2022 koko maan keskiarvona 23,59 % (25,46 % vuonna 2021).

Peruspalvelujen laskennalliset kustannukset vuonna 2022 ovat 30,9 miljardia euroa (n. 5615 €/asukas) ja siitä kuntien omarahoitusosuus on 23,6 miljardia euroa (n. 4291 €/asukas). Peruspalvelujen valtionosuus on näiden lukujen erotus, noin 7,3 miljardia euroa. Valtionosuusprosentti on tämän luvun suhde laskennallisiin kustannuksiin. Kuntien kesken valtionosuusprosentti vaihtelee ja on alimmillaan noin 15 ja enimmillään noin 45 % kunnan laskennallisista palvelujen kustannuksista. Valtionosuuksiin sisältyy kuitenkin myös muita merkittäviä eriä kuten verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus, veroperusmuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus sekä näiden lisäksi muita pienempiä laskentatekijöitä.

Oma kokonaisuutensa ovat opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet. Kunnat saavat kokonaisuudessaan nettomääräisesti näitä valtionosuuksia noin 2,7 miljoonaa euroa omarahoitusosuuksien jälkeen. Useimpien kuntien opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslaskelma on negatiivinen, sillä kunnille maksettavista valtionosuuksista vähennetään omarahoitusosuus toisen asteen koulutuksen rahoittamiseen.

Kunnalle oli myönnetty valtionosuutta yhteensä 8 751 372 euroa vuonna 2022 (8 530 274 euroa vuonna 2021) ja verotulomenetysten korvaus oli 1 743 976 (sisällä on verolykkäysten takaisinperintä 22 290 euroa vuona 2021).

Vuonna 2022 valtionosuudet toteutuivat 100,4 prosenttisesti. Valtionosuuksia kertyi 40 155 euroa (noin 0,4%) enemmän kuin vuonna 2021.

	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
Kunnan peruspalv.valtionosuus	8 780 183	0	8 780 183	8 751 372	28 811
Opet.-ja kult.toimen muut valt	-530 888	0	-530 888	-531 864	976
Verotulonmenetysten korvaus	1 670 657	0	1 670 657	1 743 976	-73 319
Yhteensä	9 919 952	0	9 919 952	9 963 484	-43 532

Rahoitustulojen ja – menojen erittely

	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA 2022	Tot 2022	Poikkeama
Korkotuotot	61 000		61 000	64 382	-3 382
Muut rahoitustuotot	117 766		117 766	116 600	1 166
Korkokulut	-49 500	-17 600	-67 100	-57 498	-9 602
Muut rahoituskulut	-29 766	0	-29 766	-30 305	539
Rahoitustuotot ja -kulut	99 500	-17 600	81 900	93 179	-11 279

Korkotuotot:

Korkotuottoihin sisältyy korkotuotot antolainoista Polar Shiitake Oy:ltä 4 215 euroa ja Rääkkylän Sijoitus Oy:ltä 60 167 euroa.

Muut rahoitustuotot:

Muodostuvat seuraavista tuloista:

Osinkotuotot ja osuuspääomien korot

METSÄ BOARD OYJ	27
METSÄLIITTO OSUUSKUNTA	1 955
KOTI-KARJALA LEHTI	68
SUOMEN LUOTTO-OSUUSKUNTA	90
P-K ENERGIAHOLDING	88 763
	90 903

Kunnalle maksettuja viivästyskorkoja oli 737 euroa.

Vesihuoltolaitoksen kunnalle maksama korvaus vesihuoltolaitoksen peruspääomasta (sisäiset tulot) oli 24 767 euroa.

Muita rahoitustuottoja oli yhteensä 116 600 euroa.

Korkokulut:

Korkokuluihin sisältyy lainojen korkokuluja 57 498 euroa.
Lainojen sidottu koron prosentit nousivat.

Muut rahoituskulut:

Muodostuvat seuraavista kustannuksista:
Korvaus vesihuoltolaitoksen peruspääomasta (sisäiset kulut) 24 767 euroa
Luottoprovisiot (Rääkkylän Osuuspankki) 4 350 euroa
Viivästyskorot ja korotukset 783 euroa
Muut rahoituskulut 405 euroa

Muut rahoituskulut yhteensä 30 305 euroa.

Vuosikate oli 1 936 117 euroa. Poistot ja arvonalentumiset –299 588 euroa, tilikauden tulos on ylijämäinen 1 636 529 euroa.

2.2.2 Investointien toteutuminen

Tili Proj	Käyttöomaisuuden laji Projekti		Talousarvio	Tarkistettu	Tot 2022	Poikkeama
			2022	TA2022		
	<i>Aineelliset hyödykkeet</i>					
1100	Maa- ja vesialueet	Tulot	-10 000	-2 330 000	-1 283 000	-1 047 000
1810	Kiinteistöt (osto ja myynti)	Menot				0
1010	Osakkeet ja osuudet	Tulot				
1820	Arvopaperit (osakkeet ja osuudet) SVOP-rahoitus,Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalot	Menot		267 000	207 139	59 861
	Menot		0	267 000	207 139	59 861
	Tulot		-10 000	-2 330 000	-1 283 000	-1 047 000
	Maa- ja vesialueet yhteensä		-10 000	-2 063 000	-1 075 861	-987 139
	Rakennukset					
1115	Hallinto- ja laitosrakennukset					
5073	Päiväkoti - ikkunoiden korjaukset v. 2022 - lattiapinnoitteiden uusiminen v. 2021	Menot Tulot	15 000	15 000	5 206	9 794
3118	Terveyskeskus - LV-järjestelmän uusimiset v. 2022	Menot	30 000	23 000		23 000
3120	Terveyskeskus/Ikkunoiden uusiminen v.2022	Menot		7 000	7 056	-56
3205	Rääkkylän yläkoulu - ikkunoiden uusimiset v. 2022 - saneerauksen suunnittelu / korjaustyöt v. 2019 - ulko-ovien uusiminen v. 2018	Menot Tulot	30 000	30 000	31 014	-1 014
3535	Meijerin alueen rakennukset - meijerin katon korjaus v. 2022 -meijerirakennuksen muutostyöt 2021 (kalanjalostamo)	Tulot Menot Tulot	30 000	0		0
3536	Meijerirakennuksen sähköjärjestelmän uusiminen	Menot Tulot		10 200	10 510	-310
3119	Metelintie 4 halli (kunnan työpaaja) - takaseinän korjaus ja lattiapinnoitteiden	Menot Tulot	25 000	25 000	11 402	13 598
	Menot		130 000	110 200	65 188	45 012
	Tulot		0	0	0	0
	Hallinto- ja laitosrakennukset yhteensä		130 000	110 200	65 188	45 012
1130	Maa- ja vesirakenteet					
	Kadut ja tiet					
3061	Katujen peruskorjausta, asfaltointien uusimista (terveyskeskuksen ja vuodeosaston pysäköintialueet, kunnan työpaajan piha-alue v. 2022)	Menot	40 000	0		0
3062	Katuvalojen rakentaminen / uusiminen €/v (Koivuniementie / Piennartie)	Tulot Menot	30 000	0		0
3067	Paksuniemen logistiikkahanke v.2022	Tulot Menot		-64 000 92 000	97 335	-64 000 -5 335
6000	Uusi ulkoliikuntapaikka v. 2022 kaukalon viereen kirkonkylälle	Menot Tulot	45 000	45 000	8 089	36 911
	Menot		115 000	137 000	105 424	31 576
	Tulot		0	-64 000	0	-64 000
	Netto		115 000	73 000	105 424	-32 424

1140	Johtoverkostot ja laitteet					
1283	Vesilaitos - rakentaminen, peruskorjaus, taloliittymät €/v - vesimittarit, pumput, mittarikaivojen mahd. rak. sisältyy edelliseen	Menot Tulot	60 000	60 000	24 692	35 308
1284	Viemärlaitos - rakentaminen, peruskorjaus, taloliittymät €/v (sis. johtoverkoston, koneet ja laitteet) - automaation uusiminen 2019/2020	Menot Tulot	20 000	20 000	5 415	14 585
	Menot		80 000	80 000	30 107	49 893
	Tulot		0	0	0	0
	Netto		80 000	80 000	30 107	49 893
1170	Koneet ja kalusto					
3206	Koulun keittiö - paineilmauunin hankinta v. 2022 - astianpesukoneen hankinta v. 2022	Menot	12 000	12 000	8 306	3 694
	Menot		12 000	20 000	8 306	11 694
	Tulot			8 000		8 000
	Netto		12 000	20 000	8 306	11 694
	Investointimenot yhteensä		337 000	614 200	416 164	198 036
	Investointitulot yhteensä		-10 000	-2 394 000	-1 283 000	-1 111 000
	Investoinnit yhteensä (netto)		327 000	-1 779 800	-866 836	-912 964

1283 Vesilaitos/korjaukset,rak.2022

- Vesimittarikaivojen rakentaminen Salokylälle ja vesijohdon korjaukset kirkonkylällä.

1284 Viemärlaitos/korjaukset,rak.2022

- Baumedin hajujenhallintajärjestelmän asentaminen puhdistamolle.

3061 Katujen peruskorjaukset v2022

- Projekti ei toteutunut VM:n selvitysmenettelyyn liittyneen kunnan säästöohjelman takia.

3062 Katuvalojen rakentaminen v2022

- Projekti ei toteutunut VM:n selvitysmenettelyyn liittyneen kunnan säästöohjelman takia.

3067 Paksuniemen sataman logistiikka hanke 2022

- Meijerin piha-aluetta kunnostettiin ja samalla sähkökaapelointeja sekä hulevesijärjestelmää kunnostettiin/uusittiin. Lisäksi tehtiin monitoimiparkit rantatien varteen. Samalla alueelta poistettiin vaarallisia /lahoja puita.

3118 TK/LV järjestelmän uusimiset

- Projekti ei toteutunut VM:n selvitysmenettelyyn liittyneen kunnan säästöohjelman takia.

3119 Metelintie 4/peruskorjaus 2022

- Kunnan työpajan puutyöhalliosan nosto-ovi uusittiin.

3120 TK/ikkunoiden uusiminen 2022

- Terveyskeskuksen aulojen ikkunat uusittiin.

3205 Koulukeskus/ikkunoiden uusimiset

- Yläkoulun 2. kerroksen luokkahuoneiden ikkunat uusittiin.

3206 Koulukeskus/paineilmauuni

- Koulukeskuksen keittiöön hankittiin uusi paineilmauuni.

3535 Meijerirakennukset, katon korjaus

- Projektin ei toteutunut VM:n selvitysmenettelyyn liittyneen kunnan säästöohjelman takia.

3536 Meijerirakennukset/ sähköjärjestelmän uusiminen

- Uusittiin meijerirakennuksessa sijaitsevan kalanjalostamon sähköjärjestelmää.

5073 Päiväkotii/ikkunoiden korjaukset

- Päiväkodin ikkunoiden sälekaihtimet uusittiin ja ikkunatiivisteitä vaihdettiin.

6000 Uusi ulkoliikuntapaikka 2022

- Ulkoliikuntapaikan pohjatyöt ja perustukset tehtiin valmiiksi.

PYSYVIEN VASTAAVIEN MYYNTI

RÄÄKKYLÄN KUNTA												
Metsänomistaja		Kunnanvaluusto 27.6.2022 148/02.07.00.00/2022										
Osoite KINNULANTIE 1 82300 RÄÄKKYLÄ												
			Tase						Myynti			
Kunta	Ms-numero	Alue	Kylä	Rek.nro.	Tila	Ha	TASEarvo	EUR/ha	Ha		EUR/ha	
707 Rääkkylä	134	1	408	ORAVISALO	0004 : 0025	KIJES	33,2	20 125,00	606,17	33,2	20 125,00	606,2
707 Rääkkylä	134	1	404	JAAMA	0003 : 0046	MAKKOLA	43,8	26 791,77	611,68	30,8	18 839,87	611,7
707 Rääkkylä	134	1	417	VENTURINNIEMI	0008 : 0030	PALOKORPI	78,1	47 733,00	611,18	78,1	47 733,00	611,2
707 Rääkkylä	134	1	417	VENTURINNIEMI	0008 : 0029	PIMÄSUO	29,0	17 979,00	619,97	29,0	17 979,00	620,0
707 Rääkkylä	134	1	405	KIESVAARA	0006 : 0031	TUOHTAA	24,18	14 108,00	583,46	24,2	14 108,00	583,5
yhteensä						208,3	126 737		195,3	118 785		
keskihinta							608			608		
Kiinteistön kauppakirja 9.8.2022										1 280 500,00		
KIJES									17 %	217 700,74		
MAKKOLA									16 %	201 963,33		
PALOKORPI									40 %	512 121,31		
PIMÄSUO									15 %	190 160,28		
TUOHTAA									12 %	158 554,33		
Tasapainottamisohjelma								Ero				
Kauppahinta							1 500 000	-219 500		1 280 500		
Metsämyyntituotot							1 250 000	-88 285		1 161 715		

- Määräalan myyminen Rinteellä RN:o 10:22, 2 500 euroa

2.2.3 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutuminen osoittaa, miten kunnan menot on rahoitettu. Laskelman avulla on koottu tulorahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

	TA2022	MUUTOS 2022	Tarkistettu TA2022	Tot 2022	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 046 126	1 593 944	2 640 070	1 936 117	703 953
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-10 000	-2 511 115	-2 521 115	-1 237 136	-1 283 979
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-337 000	-277 200	-614 200	-416 164	-198 036
Rahoitusosuuden investointeihin		64 000	64 000	0	64 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	10 000	2 320 000	2 330 000	1 283 000	1 047 000
Toiminta ja investoinnit,netto	709 126	1 189 629	1 898 755	1 565 817	332 938
Rahoitustoimita					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	-10 800	-10 800	-14 700	3 900
Antolainasaamisten vähennykset muilta	72 000	0	72 000	78 490	-6 490
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-361 044	0	-361 044	-361 044	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos(sisäiset)	0	-315 000	-315 000	-339 730	24 730
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	399 272	-399 272
Vaikutus maksuvalmiuteen	420 082	863 829	1 283 911	1 328 105	-44 194

Vuonna 2022 antolainauksessa tapahtui muutoksia. Antolainauksen lisäyksiä oli korottomat lainat, jotka annettiin Saimaan Saariston Kehittämisyhdistykselle 3 900 euroa ja Jaaman Seudun Kyläyhdistys ry:lle 10 800 euroa. Antolainauksen vähennyksiä olivat tytäryhtiö Rääkkylän Sijoitus Oy:n maksama lainan lyhennys 18 700 euroa, Pohjois-Karjalan Tietoverkko-osuuskunnan maksamat lainojen lyhennykset 55 900 euroa sekä Jaaman Seudun Kyläyhdistys ry:n maksama laina 10 800 euroa.

Tilivuoden aikana lyhennettiin pitkäaikaisia lainoja yhteensä 361 044 euroa ja lyhytaikaisten kuntatodistuslainaa Kuntarahoitus Oyj:lle 315 000 euroa.

2.2.4 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Menot					Tulot				
	TA 2022	Ta - muutos	TA + muutos	Tot 2022	Poikkeama	TA 2022	Ta - muutos	TA + muutos	Tot 2022	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA										
10 Kunnanhallitus	12 270 934	920 434	13 191 368	13 247 080	-55 712	293 200	2 111 800	2 405 000	1 486 042	-918 958
30 Elinvoimalautakunta	1 985 078	160 822	2 145 900	2 202 347	-56 447	1 725 241	128 000	1 853 241	1 849 487	-3 754
50Hyvinvointilautakunta	3 472 868		3 472 868	3 265 998	206 870	607 113		607 113	642 615	35 502
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						6 130 000	453 000	6 583 000	6 616 736	33 736
Valtionosuudet						9 919 952		9 919 952	9 963 484	43 532
Rahoitustuotot ja -kulut										
Korkotuotot						61 000		61 000	64 382	3 382
Muut rahoitustuotot						117 766	0	117 766	116 600	-1 166
Korkokulut	49 500	17 600	67 100	57 498	9 602					
Muut rahoituskulut	29 766		29 766	30 305	-539					
Satunnaiset erät										
Tulosrahoituksen korjauserät	10 000	2 511 115	2 521 115	1 237 136	1 283 979					
INVESTOINTIOSA								0	0	0
	337 000	277 200	614 200	416 164	198 036	10 000	2 384 000	2 394 000	1 283 000	-1 111 000
RAHOITUSOSA										
Antolainauksen muutokset										
Antolainasaamisten lisäys	0	10 800	10 800	14 700	-3 900	0		0		0
Antolainasaamisten vähennys			0		0	72 000		72 000	78 490	6 490
Lainakannan muutokset										
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		0	0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	361 044	0	361 044	361 044	0					
Lyhytaikaisten lainojen muutos		315 000	315 000	339 730	-24 730	0	0	0		
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0	0	0		0
Vaikutukset maksuvalmiuteen	420 082	863 829	1 283 911	928 834	355 077					
	18 936 272	5 076 800	24 013 072	22 100 836	1 912 236	18 936 272	5 076 800	24 013 072	22 100 836	-1 912 236

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja -asetusta kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti.

Kustakin tuloslaskelman ja taseen erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (vertailutieto). Jos tuloslaskelman tai taseen erittelyä on muutettu, on vertailutietoa mahdollisuuksien mukaan oikaistava. Samoin on meneteltävä, jos vertailutieto ei muun syyn takia ole käyttökelpoinen (KPL 3:1.2). Vastaavaa vertailutiedon esittämistapaa noudatetaan myös rahoituslaskelman ja konsernituloslaskelman ja –taseen sekä konsernin rahoituslaskelman esittämisessä. Tilinpäätöslaskelmien esittämistapaa ei saa muuttaa, ellei se ole tarpeen tilinpäätöksen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi (KPA 1: 8 §, 3: 1.1 §). Laskelmat on laadittava kaavoja yksityiskohtaisempina, jos se on tarpeen tilikauden tuloksen muodostumiseen vaikuttaneiden tekijöiden tai tase-erien selventämiseksi (KPA 1: 9 §). Yleisiin tilinpäätösperiaatteisiin kuuluu, että taseessa vastaaviin ja vastattaviin kuuluvat erät ja tuloslaskelman tuotot ja kulut esitetään täydestä määrästäan niitä toisistaan vähentämättä, jollei yhdisteleminen ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi (KPL 3.1 § kohta 8). Jollei erien erillinen esittäminen ole olennaista oikean ja riittävän kuvan antamiseksi, kirjanpitoasetuksessa määriteltyjä erä saadaan yhdistellä, jos yhdisteleminen johtaa selkeämpään esittämistapaan. (KPA 1:10.3–4 §). [2017] Jos yksittäisen nimikkeen kohdalle ei tule lukua tilikaudelta ja edeltävältä tilikaudelta, se on jätettävä pois tuloslaskelmasta, rahoituslaskelmasta tai taseesta. Tasekaava voidaan esittää ilman kirjain- ja numerotunnisteita (KPA 1:11.3 §). Tuloslaskelma ja tase laaditaan sentin tarkkuudella. Rahoituslaskelma, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma voidaan esittää myös tuhansin euroin.

Liikelaitoksen ja muun taseyksikön yhdistely tilinpäätöslaskelmiin Liikelaitoksen ja muun taseyksikön tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase yhdistellään kunnan vastaaviin tilinpäätöslaskelmiin rivi riviltä. Yhdistelystä ja ennen yhdistelyä tehtävistä sisäisten erien eliminoinnista on kuntajaosto antanut ohjeen.

3.2 Tuloslaskelma

	2022		2021	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 022 828,53		1 028 646,87	
Maksutuotot	84 075,67		88 709,10	
Tuet ja avustukset	387 830,15		356 140,51	
Muut toimintatuotot	1 825 426,28	3 320 160,63	596 083,83	2 069 580,31
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-2 636 562,57		-2 635 117,48	
Henkilöstösivukulut				
Eläkekulut	-646 748,02		-636 249,88	
Muut henk.sivukulut	-72 447,04		-66 775,95	
Palvelujen ostot	-13 394 575,25		-13 155 883,16	
Aineet, tarv. ja tavarat	-779 647,87		-777 669,26	
Avustukset	-270 016,76		-706 193,97	
Muut toimintakulut	-257 444,23	-18 057 441,74	-200 653,14	-18 178 542,84
Toimintakate		-14 737 281,11		-16 108 962,53
Verotulot		6 616 735,59		6 433 098,24
Valtionosuudet		9 963 484,00		9 923 329,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	64 382,31		50 130,37	
Muut rahoitustuotot	91 832,94		62 755,13	
Korkokulut	-57 498,40		-49 024,52	
Muut rahoituskulut	-5 538,05	93 178,80	-5 264,23	58 596,75
Vuosikate		1 936 117,28		306 061,46
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. Poistot	-299 588,23		-309 014,35	
Arvonalentumiset	0,00	-299 588,23	0,00	-309 014,35
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0		0	
Satunnaiset kulut		0,00		0,00
Tilikauden tulos		1 636 529,05		-2 952,89
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)				
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)				
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)		0		0
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)		1 636 529,05		-2 952,89

3.3 Rahoituslaskelma

	2022		2021	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 936 117,28		306 061,46	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tulorahoituksen korj.erät	<u>-1 237 136,12</u>	698 981,16	<u>165 708,97</u>	471 770,43
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-416 164,28		-411 370,00	
Rah.osuudet investointimenoihin				
Pys.vast.hyödykkeiden luov.tulot	<u>1 282 999,99</u>	<u>866 835,71</u>	<u>6 207,00</u>	<u>-405 163,00</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 565 816,87		66 607,43
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainauksen lisäys	-14 700,00		-3 000,00	
Antolainauksen vähennys	<u>78 489,97</u>	63 789,97	<u>129 027,29</u>	126 027,29
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				
Pitkäaikaisten lainojen väh.	-361 044,00		-361 044,00	
Lyhytaik. lainojen muutos	<u>-315 000,00</u>	<u>-676 044,00</u>	<u>0,00</u>	<u>-361 044,00</u>
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toim.antojen varojen ja pääom	3 730,00		0,00	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		0,00	
Saamisten muutos	-97 674,56		-53 691,29	
Korottomien maksujen muutos	<u>468 486,41</u>	<u>374 541,85</u>	<u>135 387,04</u>	<u>81 695,75</u>
Rahoituksen rahavirta		-237 712,18		-153 320,96
Rahavarojen muutos		1 328 104,69		-86 713,53
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	2 432 946,19		1 104 841,50	
Rahavarat 1.1.	<u>1 104 841,50</u>	1 328 104,69	<u>1 191 555,03</u>	-86 713,53

3.4 Tase

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT	12 155 990,96	12 222 794,75	A OMA PÄÄOMA	8 311 482,67	6 674 953,62
I Aineettomat hyödykkeet	7 028,81	13 500,28	I Peruspääoma	6 590 904,39	6 590 904,39
1. Aineettomat oikeudet			IV Edellisten tilikausien ylijäämä	84 049,23	87 002,12
2. Muut pitkävaikutteiset menot	7 028,81	13 500,28	V Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 636 529,05	-2 952,89
3. Ennakkomaksut	0,00	0,00	C PAKOLLISET VARAUKSET	364 274,00	438 000,00
II Aineelliset hyödykkeet	4 596 531,28	4 800 212,13	2. Muut pakolliset varaukset	364 274,00	438 000,00
1. Maa- ja vesialueet	419 650,23	539 240,10	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	22 084,69	18 354,69
2. Rakennukset	2 680 333,84	2 808 730,68	1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 327 240,13	1 387 580,19	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	3 424,00	3 424,00
4. Koneet ja kalusto	22 912,02	23 690,09	3. Muut toimeksiantojen pääomat	18 660,69	14 930,69
6. Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	146 395,06	40 971,07	E VIERAS PÄÄOMA	6 671 985,64	6 879 543,23
III Sijoitukset	7 552 430,87	7 409 082,34	I Pitkäaikainen	4 866 364,68	5 227 408,68
1. Osakkuusyhteisöosuudet	2 277 732,51	2 070 594,01	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 815 522,00	5 176 566,00
3. Muut lainasaamiset	5 181 213,63	5 245 003,60	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
4. Liittymismaksut ja muut saamiset	93 484,73	93 484,73	4. Lainat muuilta luotonantajilta	0,00	0,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,00	0,00	5. Saadut ennakot	0,00	0,00
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	6. Ostovelat	0,00	0,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 213 836,04	1 788 056,79	7. Liittymismaksut ja muut velat	50 842,68	50 842,68
I Vaihto-omaisuus			8. Siirtovelat		
II Saamiset	780 889,85	683 215,29	II Lyhytaikainen	1 805 620,96	1 652 134,55
Pitkäaikaiset saamiset	212 124,26	200 000,00	1. Joukkovelkakirjalainat		
1. Myyntisaamiset			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	361 044,00	676 044,00
2. Lainasaamiset	212 124,26	200 000,00	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
3. Muut saamiset	0,00	0,00	4. Lainat muuilta luotonantajilta		
4. Siirtosaamiset			5. Saadut ennakot	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	568 765,59	483 215,29	6. Ostovelat	257 755,96	276 120,82
1. Myyntisaamiset	376 589,24	338 472,16	7. Liittymismaksut ja muut velat	67 970,59	65 092,78
2. Lainasaamiset			8. Siirtovelat	1 118 850,41	634 876,95
3. Muut saamiset	48 606,93	28 964,86			
4. Siirtosaamiset	143 569,42	115 778,27			
III Rahat ja pankkisaamiset	2 432 946,19	1 104 841,50	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	15 369 827,00	14 010 851,54
IV VASTAAVAA YHTEENSÄ	15 369 827,00	14 010 851,54			

3.5 Konsernilaskelmat

Konsernituloslaskelma

	2022		2021
	€		€
Toimintatuotot	23 179 627		20 379 024
Toimintakulut	-38 242 508		-36 773 811
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	4 407		817
Toimintakate	-15 058 474		-16 393 970
Verotulot	6 596 305		6 413 047
Valtionosuudet	10 947 168		10 864 964
Rahoitustuotot ja -kulut:	38 530		66 336
Korkotuotot	24 404	31 167	
Muut rahoitustuotot	184 862	143 548	
Korkokulut	-116 487	-96 153	
Muut rahoituskulut	-54 249	-12 226	
Vuosikate	2 523 529		950 377
Poistot ja arvonalentumiset:			
Suunn.mukaiset poistot	-906 705	-818 206	
Arvonalentumiset	-787	-78 230	
Satunnaiset erät			
Tilikauden yli- ja alipariarviot	0		0
Tilikauden tulos	1 616 037		53 941
Tilinpäätössiirrot	4 775		898
Tilikauden verot	-6		-683
Laskennalliset verot	-1 952		-1 491
Vähemmistöosuudet	3 921		-753
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 622 775		51 912

Konsernin rahoituslaskelma

	2 022		2 021
	€		€
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	2 523 529		950 377
Satunnaiset erät	0		0
Tilikauden verot	-6		-683
Tulorahoituksen korjauserät	-731 629		6 482
Toiminnan rahavirta yhteensä		1 791 894	956 176
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-977 418		-929 300
Rahoitusosuudet investointimenoihin	19 249		12 500
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 323 011		25 915
Investointien rahavirta yhteensä	364 842		-890 885
Toiminnan ja investointien rahavirta		2 156 736	65 291
Rahoituksen rahavirta			
Antolainouksen muutokset			
Antolainauksen lisäykset	-14 823		-3 716
Antolainauksen vähennys	59 800		55 870
Antolainouksen muutokset yhteensä		44 977	52 154
Rahoituksen rahavirta			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	743 181		852 545
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-649 301		-737 393
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-539 678		-222 420
Lainakannan muutokset yhteensä		-445 799	-107 268
Oman pääoman muutokset	-9 120		4 272
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääom. muutokset	-981		-14 245
Vaihto-omaisuuden muutos	56 410		-21 081
Saamisten muutos	-756 579		-297 891
Korottomien velkojen muutos	635 488		290 767
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä		-65 662	-42 450
Rahoituksen rahavirta		-475 603	-93 292
Rahavarojen muutos	1 681 133		-28 001
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.		4 441 677	2 760 544
Rahavarat 1.1.		2 760 544	2 788 545
Rahavarojen muutos		1 681 133	-28 001

Konsernitase

	2022	2021		2022	2021
VASTAAVAA	€	€	VASTATTAVAA	€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT	14 251 243	14 399 374	OMA PÄÄOMA	6 238 748	4 630 032
Aineettomat hyödykkeet	85 941	42 424	Peruspääoma	6 590 904	6 590 904
Aineettomat oikeudet	64 678	20 557	Säätiöiden ja yhd.peruspääoma	1 098	1 098
Konserniliiketoiminta	7 029		Anonkorotusrahasasto	56 947	56 947
Muut pitkävaikutteiset menot	14 234	21 867	Muut omat rahastot	343 637	335 102
Ennakkomaksut			Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-2 376 614	-2 405 931
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 622 775	51 912
Aineelliset hyödykkeet	11 809 999	11 995 652	VÄHEMMISTÖOSUUDET	22 218	26 139
Maa- ja vesialueet	722 986	842 576			
Rakennukset	8 322 636	8 534 290	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 405 645	1 450 291	Poistoero	0	0
Koneet ja kalusto	746 459	765 737	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	141	146			
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	612 132	402 612	PAKOLLISET VARAUKSET	646 219	208 503
Sijoitukset	2 355 303	2 361 298	Eläkevaraukset	2 301	2 560
Osakkuusyhteisöosuudet	467 612	462 172	Muut pakolliset varaukset	643 918	205 943
Muut osakkeet ja osuudet	316 538	282 997			
Muut lainasaamiset	1 475 235	1 520 928	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	70 700	68 774
Muut saamiset	95 918	95 202			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	40 169	37 262	VIERAS PÄÄOMA	14 950 797	14 759 156
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 637 270	5 255 967	Pitkäaikainen	9 490 375	9 444 424
Vaihto-omaisuus	154 592	211 002	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 402 412	9 354 657
Aineet ja tarvikkeet	154 592	211 002	Lainat julkisyhteisöiltä	470	470
			Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saamiset	3 041 000	2 284 421	Liittymismaksut ja muut velat	63 458	65 262
Pitkäaikaiset saamiset	215 536	215 116	Saadut ennakot	0	0
Myyntisaamiset	3 322	3 803	Siirtovelat	0	0
Lainasaamiset	212 124	200 000	Laskennalliset verot	24 035	24 035
Muut saamiset					
Siirtosaamiset	90	11 313	Lyhytaikainen	5 460 422	5 314 732
Lyhytaikaiset saamiset	2 825 464	2 069 305	Joukkovelkakirjalainat	113 861	342 026
Myyntisaamiset	1 512 515	583 296	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	433 238	698 626
Lainasaamiset	0	0	Lainat julkisyhteisöiltä	279 246	279 246
Muut saamiset	310 782	193 328	Saadut ennakot	4 150	1 744
Siirtosaamiset	1 002 167	1 292 681	Ostovelat	1 153 530	1 103 251
Rahoitusarvopaperit	342 253	399 924	Liittymismaksut ja muut velat	488 466	491 522
Osakkeet ja osuudet			Siirtovelat	2 968 252	2 380 590
Sijoitukset rahamarkkinainstrumen.	337 153	338 868	Laskennalliset verot	19 679	17 727
Joukkovelkakirjalainasaamiset	1 700	1 700	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	21 928 682	19 692 603
Muut arvopaperit	3 400	59 356			
Rahat ja pankkisaamiset	4 099 425	2 360 620			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	21 928 682	19 692 603			

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1 Jaksotuseriaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Kunnan verotulot kirjataan tilinpäätöksessä verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaan kalenterikuukausittain ao. tilikauden verotuloksi.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoona vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on hallinto- ja laitusrakennusten sekä vedenjakelu- ja viemäriverkoston poistoaikoja tarkistettu 1.1.2017 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoona tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoona tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

poistetaan kirjanpidosta vuonna 2022 (Khall 31.10.2022/13 654,70 euroa). Vesilaitoksen asiakkaana on Salokylä-Pötsönlahti vesiosuuskunta. Ko. asiakas ei ole ilmoittanut lukemia kulutuksen mukaan, joten vuodesta 2015 alkaen laskutettiin arviolaskuilla. Vuoden 2020 tammikuussa Salokylä-Pötsönlahti vesiosuuskunta ilmoitti lukematiedot 1.1.2015-31.12.2019, mutta lukematiedot jäivät selvittäväksi (ovat edelleen selvityksissä). Tämän johdosta laskutusta ei ole tehty loka-joulukuulta 2019. Vuonna 2020 ko. asiakasta laskutettiin 3 kuukautta vuodelta 2019 ja koko vuosi 2020 arviona. Vuonna 2020 vuosikulutusarvio oli 62 549 m³ ja 40 000 m³ vuonna 2021. Vuodelta 2020 saatiin kulutuslukema ja tasausmaksu tehtiin vuonna 2021. Vuosi 2021 on laskutettu arviona vuosikulutusarviolta 40 000 m³ ja koska kulutuslukemia ei saatu ko. vuodelta, lisättiin vuoden 2020 kulutuslukemaan 20 % Elinvoimalautakunnan päätöksen 16.12.2019 § 42 mukaan.

Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

4 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että 195,3 ha metsätilojen myynti kirjattiin tuotoksi 1 161 715 euroa tuloslaskelmaan. Siun soten vuoden 2022 alijäämän kattamiseksi kirjattiin kuluksi 602 830 euroa tuloslaskelmaan ja siirtovelaksi taseeseen. Tilikauden aikana purettiin ko. varaus ja kirjattiin palkkaharmonisointi kustannukset 195 989 euroa vuodelta 2021 ja 168 286 euroa vuodelta 2022 tuloslaskelmaan ja tehdään pakollinen varaus 364 274 euroa.

Lomapalkkajaksotus 31.12.2022 on laskettu Kvtes:n A-taulukon mukaan.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Otettiin huomioon Pohjois-Karjalan maakuntaliiton jäsenkuntien osuuden muutos peruspääomasta.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu va-paaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuusien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi yhden yhtiön osalta ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poiston oikaisuksi ja aikaisemmillä tilikausilla kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Kiinteistö Oy Rääkkylän Liike-Virastotalo on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Osakkuusyhteisön tilikausi on kalenterivuosi. Osakkuusyhtymien yhdistelyssä ei ole huomioitu poistojen oikaisua. Asunto Oy Rääkkylän Kinnulanrinnettä ei ole yhdistelty konserniin.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotuseriaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksessä on Poistoeron ja Varausten muutos -tuloslaskelmaerät eliminoitu taseen oman pääoman Tilikauden yli-/alijäämä -tilin välillä. Taseen Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset -tiliryhmät on eliminoitu oman pääoman Edellisten tilikausien yli-/alijäämä -tilin välillä.

6 Toimintatuotot tehtävälueittain (ulkoiset)

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Hallinto ja talous	339 063,74	322 467,90	260 845,28	239 011,26
Palvelutoiminta	0,00	0,00		
Asuttujen alueiden kehittäminen	0,00	0,00		
Liikenne	0,00	0,00		
Ruokahuolto	412 029,85	409 786,21	412 029,85	409 786,21
Metsätalous	40 798,28	58 137,84	40 798,28	58 137,84
Käyttöomaisuus	1 163 410,12	3 934,61	1 163 410,12	3 934,61
Arvopaperit	0,00	0,00		
Pelastuslaitos-liikelaitos	0,00	0,00		
Lakkautettu terveyskeskuskunta	0,00	0,00		
Maaseudun kehittämistoimi	14 899,50	1 377,82	14 899,50	1 377,82
Ympäristötoimi	146 180,70	75 005,16	146 180,70	75 005,16
Kiinteistötoimi	1 710 484,94	1 538 424,99	837 518,23	807 346,12
Vesihuoltolaitos	220 245,96	227 919,55	220 245,96	227 919,55
Terveydenhuolto	18 771 094,12	17 391 997,35	20 987,87	30 132,12
Opetustoimi	233 119,94	213 101,34	74 944,94	80 058,67
Kirjasto	2 199,98	2 319,51	2 199,98	2 319,51
Lasten päivähoido ja kotihoidontuki	51 616,95	72 210,62	51 616,95	72 210,62
Vapaa-aikatoimi	74 482,97	62 340,82	74 482,97	62 340,82
Yhteensä	23 179 627,05	20 379 023,72	3 320 160,63	2 069 580,31

7 Verotulojen erittely

	2022	2021
Kunnan tulovero	5 112 604,55	4 957 762,69
Osuus yhteisövero tuotosta	821 986,34	828 663,54
Kiinteistövero	682 144,70	646 672,01
Verotulot yhteensä	6 616 735,59	6 433 098,24

8 Valtionosuuksien erittely

	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	8 751 372,00	8 909 339,00
Siitä : Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	2 704 383,00	2 730 809,00
Siitä : Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	380 000,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-531 864,00	-530 900,00
Verotulomenestyksen korvaus	1 743 976,00	1 543 955,00
Muut valtioosuudet		935,00
Valtionosuudet yhteensä	9 963 484,00	9 923 329,00

9 Palvelujen ostojen erittely

	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	11 613 207,23	11 325 729,51
Muiden palvelujen ostot	1 781 368,02	1 830 153,65
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	13 394 575,25	13 155 883,16

11 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa, jonka kunnanvaltuusto on hyväksynyt 18.09.2017 § 49. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöönsä mukaan. Taseeseen aiemmin aktivoidut erät poistetaan aiemman poistosuunnitelman mukaisesti loppuun saakka.

Aineettomat oikeudet	10 vuotta	tasapoisto
Aineettomat hyödykkeet		
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>	5 vuotta	tasapoisto
(esim. atk, puhelin, laitteet, ohjelmistot)		
Aineelliset hyödykkeet		
<i>Maa- ja vesialueet</i>	ei poistoaikaa	
<i>Rakennukset</i>		
-asuinrakennukset	40 vuotta	tasapoisto
-hallinto- ja laitusrakennukset	30 vuotta	tasapoisto
-tehdas- ja tuotantorakennukset	25 vuotta	tasapoisto
-vapaa-ajan rakennukset	25 vuotta	tasapoisto
-talousrakennukset	15 vuotta	tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet

-kadut ja tiet	15 vuotta	tasapoisto
-torit ja puistot	15 vuotta	tasapoisto
-sillat, laiturit ja uimalat	20 vuotta	tasapoisto
-muut maa- ja vesirakenteet	20 vuotta	tasapoisto
-vedenjakeluverkko	30 vuotta	tasapoisto
-viemäriverkko	40 vuotta	tasapoisto
-kaukolämpöverkko	30 vuotta	tasapoisto
-maakaasu- ja muut putki- ja kaapeliverkot	20 vuotta	tasapoisto
-sähkö-, vesi- yms.laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 vuotta	tasapoisto
-muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	15 vuotta	tasapoisto
-sähköjohdot, muuntoasemat, ulkoval. laitteet	15 vuotta	tasapoisto

Koneet ja kalusto

-kuljetusvälineet (rauta-alukset ja muut raskaat)	15 vuotta	tasapoisto
-muut koneet ja kalusto (puiset alukset ja työkoneet)	8 vuotta	tasapoisto
-kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	4 vuotta	tasapoisto
-muut liikkuvat ja kevyet työkoneet, henk.autot	4 vuotta	tasapoisto
Sairaala-,terveydenhuolto-yms.laitteet	10 vuotta	tasapoisto

Muut aineelliset hyödykkeet

-luonnonvarat	käytön mukainen poisto
-arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa

Pienten pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankinnat, joiden hankintameno on alle 5 000 €, kirjataan vuosikuluiksi.

12 Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Eläkevastuu 1.1.	2 559,88	2 861,77		
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00		
Vähennykset tilikaudella	-258,56	-301,93		
Eläkevastuu 31.12.	2 301,32	2 559,84	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 1.1.	66 650,61	849,95	63 000,00	
Lisäykset tilikaudella		65 800,66		63 000,00
Vähennykset tilikaudella	-66 650,61	0,00	-63 000,00	
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0,00	66 650,61	0,00	63 000,00
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	139 292,23	176 493,62		
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00		
Vähennykset tilikaudella	-32 972,01	-37 201,39		
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12	106 320,22	139 292,23		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.	0,00	0,00	375 000,00	268 356,42
Lisäykset tilikaudella		0,00	0,00	375 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	-375 000,00	-268 356,42
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.	0,00	0,00	0,00	375 000,00
Palkkaharmonisaation varaukset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	537 597,35	0,00	364 274,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Palkkaharmonisaation varaukset 31.12	537 597,35	0,00	364 274,00	0,00

13 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	1 163 410,12	3 932,69	1 163 410,12	3 932,69
Kiinteistöjen myyntivoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut myyntivoitot	326,29	1 691,94	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	2 698,13	15 488,76	0,00	1,92
Luovutusvoitot yhteensä	1 166 434,54	21 113,39	1 163 410,12	3 934,61
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Kiinteistöjen myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Koneet ja kalusto myyntitappiot	79,55	114,33	0,00	0,00
Muut tappiot	-1 114,06	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	-1 034,51	114,33	0,00	0,00

15 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	90 902,67	59 904,09
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	90 902,67	59 904,09

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

18 Arvonkorotukset

	Konserni		Kunta	
	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	21 806,66	21 806,66		
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	21 806,66	21 806,66		
Rakennukset				
Arvo 1.1.	35 140,66	42 553,57		
Arvonkorotusten purku		-7 412,91		
Arvo 31.12.	35 140,66	35 140,66		
Kuntayhtymäosuudet				
Arvo 1.1.	0,00		0,00	0,00
Arvonkorotusten purku	0,00		0,00	0,00
Arvo 31.12.	0,00		0,00	0,00
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	56 947,32	56 947,32	0,00	0,00

19 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	
Poistamaton hank.meno 1.1.	0,00	13 500,28	13 500,28	
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	
Tilikauden poisto	0,00	-6 471,47	-6 471,47	
Poistamaton hank.meno 31.12.	0,00	7 028,81	7 028,81	

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Kesken-eräiset hankinnat
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	65 188,54	30 107,11	8 306,14	105 423,99
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-119 589,87	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-193 585,38	-90 447,17	-9 084,21	0,00
Poistamaton hank.meno 31.12.	419 650,23	2 680 333,84	1 327 240,13	22 912,02	146 395,06

Aineelliset hyödykkeet

Yhteensä

Poistamaton hank.meno 1.1.	4 800 212,13
Lisäykset tilikauden aikana	209 025,78
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-119 589,87
Siirrot erien välillä	0,00
Tilikauden poisto	-293 116,76
Poistamaton hank.meno 31.12.	4 596 531,28

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kunta	
	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	201 254,37	201 254,37	34 625,68	34 625,68
Muut maa- ja vesialueet	641 321,95	641 321,95	385 024,55	504 614,42
Maa- ja vesialueet yhteensä	842 576,32	842 576,32	419 650,23	539 240,10

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hank.meno 1.1.	809 060,35	270 148,60	857 838,87	133 548,55	2 070 596,37
Lisäykset tilikauden aikana	207 000,00	0,00	0,00	138,50	207 138,50
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonlennukset	0,00	0,00	-2,36	0,00	-2,36
Poistamaton hank.meno 31.12.	1 016 060,35	270 148,60	857 836,51	133 687,05	2 277 732,51
Liittymismaksut ja muut saamiset	Liittymis- maksut	Yhteensä			
Poistamaton hank.meno 1.1.	93 484,73	93 484,73			
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00			
Poistamaton hank.meno 31.12.	93 484,73	93 484,73			

20 Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (1000 euroa)		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Rääkkylän Vuokratalo	Rääkkylä	100	100	608	918	-13
Kiinteistö Oy Rääkkylän Yrittäjätalo	Rääkkylä	100	100	258	12	-4
Rääkkylän Sijoitus Oy	Rääkkylä	100	100	188	3 420	18
Rääkkylän Kiinteistöpalvelu Oy	Rääkkylä	100	100	56	203	-1
21 Kuntayhtymät						
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Joensuu	1,70	1,70	1 420	156	1
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	Joensuu	1,49	1,46	27	15	2
P-K sosiaali- ja terveystalujen ky Siun Sote	Joensuu	2,20	2,20	732	7 404	357
22 Osakkuusyhteisöt						
Liike-Virastotalo	Rääkkylä	42,02	42,02	372	6	2
AS Oy Rääkkylän Kinnulanrinne		22,80	22,8			
23 Saamisten erittely						
				2022	2021	
				Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset
						Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä						
Myyntisaamiset				0,00	52 662,77	0,00
Lainasaamiset				3 706 101,50		3 724 791,52
Siirtosaamiset					7 525,94	
Muut saamiset						5 499,12
Yhteensä				3 706 101,50	60 188,71	3 724 791,52
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä						
Myyntisaamiset				0	23 153,72	0
Siirtosaamiset				0	7 000,00	0
Yhteensä				0,00	30 153,72	0,00
Saamiset osakkuusyhteisöiltä						
Myyntisaamiset				0	0,00	0
Yhteensä				0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä				3 706 101,50	90 342,43	3 724 791,52
24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät						
				Konserni		Kunta
				2022	2021	2022
						2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset						
Valtio/tuki				128 552,43	258 506,49	67 368,89
Työllisyysrahasto				5 203,34	4 538,90	
EVOT				11 355,67	17 596,17	
Kelan korvaus työterveydenhuollosta ja ensihoidosta				91 688,14	74 089,00	10 464,63
Ely-keskus/palkkatuki ja kuntouttava toiminta				27 934,07	66 178,93	24 720,02
EU-tuet ja avustukset				33 735,10	113 859,84	14 467,31
Potilasvakuutus				11 811,19	4 978,02	
Muut tulojäämät				518 563,61	752 934,05	26 548,57
Palkkaharmonisointi				173 323,35		
Tulojäämät yhteensä				1 002 166,89	1 292 681,40	143 569,42
						115 778,27

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25 Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Peruspääoma 1.1.	6 590 904,39	6 590 904,39	6 590 904,39	6 590 904,39
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	6 590 904,39	6 590 904,39	6 590 904,39	6 590 904,39
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 1.1.	1 098,20	1 098,20		
Lisäykset	0,00	0,00		
Vähennykset	0,00	0,00		
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 31.12.	1 098,20	1 098,20		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	56 947,33	64 360,24	0,00	0,00
Vähennykset		-7 412,91	0,00	0,00
Korjaukset rahastoon			0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	56 947,33	56 947,33	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	335 101,63	332 327,74	0,00	0,00
Lisäykset	8 535,38	2 773,89	0,00	0,00
Vähennykset			0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	343 637,01	335 101,63	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	-2 354 019,45	-2 406 819,22	84 049,23	87 002,12
Korjaukset aikaisempiin tilikausiin	-22 594,18	887,76		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-2 376 613,63	-2 405 931,46	84 049,23	87 002,12
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) 31.12.	1 622 774,64	51 912,00	1 636 529,05	-2 952,89
Oma pääoma yhteensä	6 238 747,94	4 630 032,09	8 311 482,67	6 674 953,62

27 Pitkäaikaiset velat, jotka eräännyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	1.1.2028	1.1.2027
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 620 000,00	3 910 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	3 620 000,00	3 910 000,00

29 Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset	2 301,32	2 559,88	0,00	0,00
Takuuvaraus	0,00	0,00	0,00	0,00
Vahingonkorvausvaraus	0,00	0,00	0,00	0,00
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista	0,00	0,00	0,00	0,00
Ympäristövastuut	0,00	63 000,00		63 000,00
Osuus kuntayhtymän alijäämästä	0,00	0,00	0,00	375 000,00
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	106 320,21	139 292,23	0,00	0,00
Muut	0,00	3 650,61	0,00	0,00
Palkkaharmonisointi	537 597,35		364 274,00	
Muut pakolliset varaukset yhteensä	646 218,88	208 502,72	364 274,00	438 000,00

30 Vieras pääoma

	<u>2022</u>		<u>2021</u>	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhtiöille				
Ostovelat	0,00	21 930,39	0,00	9 824,45
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	21 930,39	0,00	9 824,45
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	180,97	0,00	59 096,84
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	3 654,92
Yhteensä	0,00	180,97	0,00	62 751,76
Velat osakkuusyhteisöille				
Ostovelat	0		0	
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	22 111,36	0,00	72 576,21

31 Sekkilimiitti		2022		2021
Käyttövara		870 000,00		870 000,00
Käytetty 31.12.		0,00		0,00
Jäljellä 31.12.		870 000,00		870 000,00
32 Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut velat				
Liittymismaksut	50 842,68	50 842,68	50 842,68	50 842,68
Muut velat	12 615,56	14 419,37		
Muut velat yhteensä	63 458,24	65 262,05	50 842,68	50 842,68
Laskennalliset verovelat	Konserni			
	2022	2021		
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	24 034,81	24 034,81		
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	19 678,75	17 727,00		
33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	54 428,29	128 510,99	37 017,33	100 552,00
Menojäämät				
Lomapalkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 891 622,25	1 950 767,99	355 863,48	359 776,44
Korkojaksotukset	21 584,71	16 244,53	11 486,27	7 062,45
Muut menojäämät	411 027,50	285 066,91	111 653,33	167 486,06
Verotulojen negatiiviset tilitysmäärät				
Siun soten v.2022 alijäämän kattaminen	589 589,41		602 830,00	
Yhteensä	2 968 252,16	2 380 590,42	1 118 850,41	634 876,95
VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
34 Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin ja osakkeita				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	555 760,26			
Vakuudeksi annettut kiinnitykset	3 241 674,38	3 805 674,68	0,00	0,00
38-39 Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Vuokravastuut yhteensä	<u>1 257 292,59</u>	<u>969 319,68</u>	<u>169 616,99</u>	<u>127 205,35</u>
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	594 025,14	459 216,96	140 750,99	127 205,35
Leasingvastuut	<u>138 671,66</u>	<u>123 832,71</u>	<u>3 476,32</u>	<u>4 461,48</u>
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	61 242,92	59 309,91	3 476,32	3 651,48
Myöhemmin maksettavat	77 428,74			
Vuokravastuut yhteensä	1 396 666,32	1 093 588,39	173 093,31	131 666,83
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	655 268,06	518 526,87	144 227,31	130 856,83
Myöhemmin maksettavat	77 428,74		28 866,00	
40 Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			722 086,83	722 086,83
Jäljellä oleva pääoma			94 089,75	108 124,75
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	434 276,20	434 276,20	346 420,00	346 420,00
Jäljellä oleva pääoma	236 008,53	170 355,47	156 498,67	170 355,47
			2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			15 383 496,00	14 607 073,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.			0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.			8 896,00	9 568,00

41 Muut taloudelliset vastuut	Konserni		Kunta	
	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Koronvaihtosopimukset				
Käypä arvo	-88 733	-267 547		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 386 101	3 694 469		
Arvonlisäveron palautusvastuu	212 228,11	246 848,43	82 294,83	82 294,83
Vammaispalvelulain mukaiset potilasvakuutuksen vastuut	0,00	0,00		
Kiinteistöinvestointien arvonlisäveron palautusvastuu	71 531,95			
HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT				
42 Henkilöstön lukumäärä 31.12.		<u>2022</u>		<u>2021</u>
Hallinto ja talous		25,5		21
Ruokahuolto		6		6
Tekninen toimi		14		12
Opetus ja vapaa-aika		30,5		32
Päivähoito		7		9
Yhteensä		83		80
43 Henkilöstökulut		<u>2022</u>		<u>2021</u>
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		3 355 757,63		3 338 143,31
Henkilöstökulut yhteensä		3 355 757,63		3 338 143,31
44 Luottamushenkilöiden palkoista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		<u>2022</u>		<u>2021</u>
Kristilidemokraatit		120,00		218,25
Keskusta		2 292,50		3 474,00
Perussuomalaiset		664,00		953,00
Rlän Vasemmistoliitto		710,00		1 050,50
Vihreät		0,00		0,00
Sininen Tulevaisuus		0,00		220,00
		3 786,50		5 915,75
45 Tilintarkastajan palkkiot		<u>2022</u>		<u>2021</u>
Tilitarkastuspalkkiot		4 479,84		6 918,04
Tilitarkastajan lausunnot		0,00		0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin osuus		1 925,25		5 989,00
Muut palkkiot		611,98		0,00
Palkkiot yhteensä		7 017,07		12 907,04

46. Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvat välilliset liiketoimet.

Kunnan tai konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Päiväkirja	atk-tulosteena
Pääkirja	atk-tulosteena
Tase-erittelyt	nidottuna
Tasekirja	nidottuna
Osa-kirjanpidot	atk-tulosteena

LUETTELO KÄYTETYISTÄ TOSITELAJEISTA

Tositelaji	
1	Alkusaldot
2	Talousarvio
10	Muistio, ulk. RD
20	Muistio, sis. RD
32	Muistio, ulk. Tilinpäätös
34	Käyttöomaisuus
100	MR Laskulaji 10
102	Palkat
110	MR Laskulaji 11
111	Sostyö, kp-viennit
112	CPU sisäiset
113	CPU ulkoiset
120	MR Laskulaji 12
130	MR Laskulaji 13
140	MR Laskulaji 14
170	MR Laskulaji 17
180	MR Laskulaji 18
310	MR Laskulaji 31
340	MR Laskulaji 34
380	MR Laskulaji 38
511	Manuaalisuoritukset
521	Viitesuoritukset
530	MR Laskulaji 53
531	Hyv.laskujen kuittaus
550	MR Laskulaji 55
730	MR Laskulaji 73
770	MR Laskulaji 77
801	Ostolaskut
820	MR Laskulaji 82
890	MR Laskulaji 89
899	Ostomaksut
991	Konsernin alkusaldot
992	Konsernin tytär/ky

ANNETUT TAKAUKSET*Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta***Kiinteistö Oy Rääkkylän Vuokratilat lainoille**

	Alkuperäinen määrä	saldo 31.12.2022
Valtionkonttori 13340000004180	242 086,83	0,00
Rääkkylän Osuuspankki 540603-83493078	200 000,00	39 998,50
Rääkkylän Osuuspankki 540603-83487641	280 000,00	54 091,25
<u>YHTEENSÄ</u>	<u>722 086,83</u>	<u>94 089,75</u>
<i>Takaukset muiden puolesta</i>		
Keski-Karjalan Vanhustentaloyhdistys Ry		
Rääkkylän Osuuspankki 540603-83498127	300 000,00	150 000,00
Nordea Pankki Oyj 130520-6028688	46 420,00	6 498,67
YHTEENSÄ	<u>346 420,00</u>	<u>156 498,67</u>
<i><u>Takaukset muiden puolesta yhteensä</u></i>	<i><u>346 420,00</u></i>	<i><u>156 498,67</u></i>
YHTEENSÄ	1 068 506,83	250 588,42

5. Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Rääkkylän kunnan vesihuoltolaitos

TOIMINTAKERTOMUS 2022

1. Yleistä

Vesihuoltolain muutokset tulivat voimaan 1.9.2014. Keskeisimmät kuntaan vaikuttavat lain muutokset ovat seuraavat (§:t 5–10):

Kunnan tulee kehittää vesihuoltoa alueellaan yhdyskuntakehitystä vastaavasti tämän lain tavoitteiden toteuttamiseksi yhteistyössä alueensa vesihuoltolaitosten, laitoksille vettä toimittavien ja niiden jätevesiä käsittelevien sekä muiden kuntien kanssa sekä osallistua vesihuollon alueelliseen yleissuunnitteluun.

Kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi.

Kunta hyväksyy vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ja tarvittaessa muuttaa hyväksytyä toiminta-aluetta vesihuollosta huolehtimiseen soveltuvan laitoksen esityksestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan.

Toiminta-alueen tulee olla sellainen, että: 1) vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti; ja 2) vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.

Hyväksyessään toiminta-alueen kunnan tulee toiminta-alueen eri osien vesihuollon tarpeet huomioon ottaen määrittää alueet, jotka on saatettava vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkoston piiriin, sekä alueet, jotka on saatettava laitoksen jätevesiviemäriverkoston piiriin. Hyväksymispäätöksen yhteydessä on myös asetettava tavoitteellinen yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaava aikataulu toiminta-alueen eri osien saattamiselle verkostojen piiriin.

Toiminta-alue, sillä sijaitsevat taajamat sekä vesijohtoverkoston ja jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettavat alueet esitetään kartalla, jonka on oltava yleisesti saatavilla tietoverkossa. Toiminta-alueen hyväksymisestä on tiedotettava riittävässä laajuudessa.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin. Taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei kuitenkaan tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen vesijohtoon, jos: 1) kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä; ja 2) kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi terveydensuojelulaissa säädetyt laatuvaatimukset täyttävää talousvettä. Taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, jos: 1) kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä ja jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädetään; tai 2) kiinteistöllä ei ole vesikäymälää ja sen jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään.

Lain 20 §:n mukaan kunnan tai yrityksen tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista. Vesihuollolle on tilikausittain laadittava tase ja tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Lain 21 §:n mukaan on laadittava kirjanpitolaissa tarkoitettu toimintakertomus. Siinä tulee esittää ymmärrettävässä muodossa lain 20 §:ssä tarkoitettujen tilinpäätöstiedot sekä tiedot vesihuollon hintatasoa, tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta kuvaavista tunnusluvista. Lain 20 c §:n mukaan vesihuoltolaitoksen tulee julkistaa tietoverkossa tilinpäätöstiedot ja toimintakertomus. Lisäksi verkossa tulee julkistaa toimitusehdot ja hinnoitteluperusteet sekä vesihuollon hintatasoa, tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut.

1.1 Keskeisimmät tapahtumat

Rakennettiin kaksi linjamittauskaivoa Salokylälle.

Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy:n Rääkkylän kirkonkylän jätevedenpuhdistamon toiminnan tarkkailun vuosiyhteenvetoon 2022 mukaan sakokaivolietteitä otettiin vastaan 685 m³ ja umpikaivolietteitä 824 m³ eli yhteensä ~4,13 m³/kalenterivuorokausi

Myyty vesi ja vastaanotettu jätevesi:

Asiakasryhmä	Vesi m ³		Jätevesi m ³	
	2022	2021	2022	2021
- kirkonkylä	30 236	31 882	27 095	27 766
- kirkonkylä, kunnan kiinteistöt	7 277	8 271	4 439	4 653
- Rasivaara	3 915	4 625	1 831	2 118
- Paksuniemen vesiosuuskunta	3 206	3 596		
- Rapakon vesiyhtymä	193	319		
- Oravisalo-Vannila vesiosuuskunta	18 667	10 936		
- Salokylä-Pötsönlahti vesiosuuskunta	34 400	41 894		
Yhteensä	97 894	101 523	33 365	34 537

Kunnan ja vesiosuuskuntien välisten sopimusten mukaan vesiosuuskunnat ilmoittavat kunnalle sen laskutusta varten oman laskutuksensa perusteena olevan arviokulutuksen summan 10.3., 10.6., 10.9. mennessä ja todellisen vuosikulutuksen summan 10.12. mennessä.

Paksuniemen, Oravisalo-Vannilan ja Salokylä-Pötsönlahti vesiosuuskunnan laskutus vuonna 2022 perustuu todelliseen kulutukseen. Oravisalo-Vannilan vesiosuuskunnan vuosien 2022 ja 2021 myydyin vesimäärän ero johtuu laskutusteknisestä seikasta.

Paksuniemen vesiosuuskunta yhdistyi vuoden 2022 lopulla liiketoimintakaupalla vesihuoltolaitokseen.

2. Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Vesihuoltolaitos on toiminut 1.1.2015 alkaen kirjanpidollisesti eriytettynä taseyksikkönä kunnanvaltuuston 14.12.2015 § 59 tekemän päätöksen mukaisesti. Koska vesihuoltolaitoksessa ei ole hulevesiviemärintiä, ei hulevesiä ole eriytetty laskennallisesti, eikä hulevesistä tehdä erillistä laskelmaa.

Kertomusvuonna ei hallinnossa tapahtunut muutoksia.

3. Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

3.1 Talous

Vesihuoltolaitoksen liikevaihto oli 227 859 euroa, josta perusmaksujen osuus 34 199 euroa ja käyttömaksujen osuus 193 660 euroa. Sakokaivolietteen vastaanottomaksuista kertyneet liiketoiminnan muut tuotot olivat 18 521 euroa. Tuloslaskelman mukaan vesihuoltolaitoksen vuoden 2022 tilinpäätös muodostui alijäämäiseksi

Lautakunta päätti korottaa myytävän veden hintaa vuoden 2023 alusta alkaen vesiosuuskuntien ja vesilaitoksen asiakkaiden osalta 0,10 €/m³ (alv. 0%). Perusmaksut ja vastaanotettavan jäteveden yksikköhinnat pysyivät ennallaan.

Vesilaitoksen osalta toimintatuottoja kertyi 1 640 euroa arvioitua enemmän ja viemärlaitoksen osalta 6 750 euroa arvioitua vähemmän.

Vesihuoltolaitoksen toimintakulut olivat 290 754 euroa, josta kunnan suoraan maksamat henkilöstökulut 362 euroa, palvelujen ostot 107 076 euroa, materiaaliostot 74 206 euroa ja muut toimintakulut 10 344 euroa. Vesilaitoksen toimintakulut olivat 2 932 alle arvioidun ja viemärlaitoksen 13 150 euroa alle arvioidun. Rahoituskuluna taseyksikön peruspääoman korvaus kunnalle oli 24 767 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 73 999 euroa. Tilikauden alijäämä oli 44 375 euroa. Kirjanpidollisesti eriytetyssä taseyksikössä noudatetaan jatkuvuuden periaatetta siten, että kertyvät yli- ja alijäämät kumuloituvat liiketoiminnan omaan pääomaan.

Aiemmin laskennallisena taseyksikkönä olleesta vesihuoltolaitoksesta on kirjanpidollista yksikköä muodostettaessa merkitty aloittavaan taseeseen 5 vuoden alijäämä. Valtuuston vahvistama taseyksikön peruspääoma on 990 697,35 euroa ja sille laskettavaksi määräämä vuotuinen tuottovaatimus 2,5 %. Valtuuston päätöksen mukaan kunnan lainaksi jäi 494 606,02 euroa, jonka taseyksikkö lyhentää tasaerin 20 vuoden aikana. Lainasta ei peritä korkoa.

3.2 Investoinnit

Vesilaitoksen osalta investointeja tehtiin 24 692 eurolla (mm. vesimittarikaivojen rakentaminen Salokylälle ja vesivuodon korjaus kirkonkylällä). Viemärlaitoksen osalta investointeja tehtiin 5 415 eurolla (Baumedin hajujenhallintajärjestelmän asentaminen puhdistamolle).

3.3 Henkilöstö

Vesihuoltolaitoksella ei ole varsinaista omaa henkilöstöä. Vesihuoltolaitos kuuluu kunnanvaltuuston 13.11.2017 § 59 hyväksymän hallintosäännön mukaan elinvoimapaalveluihin (ent. teknisen osaston vastuualue). Hallintopalvelujen (ent. hallinto-osasto) laskentasihteeri hoitaa vesi- ja jätevesilaskutuksen VesikantaPlus -vesihuollon asiakastietojärjestelmällä. Kunta on ostanut 1.10.2016 alkaen tarvittavat laitoksen hoito- ja kunnossapitopalvelut kunnan täysin omistamalta tytäryhtiöltään Rääkkylän Kiinteistöpalvelu Oy:ltä sekä tarvittaessa muilta toimijoilta.

4. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Vesihuoltolaitoksen merkittävimpinä riskeinä ovat pitkät sähkökatkot, verkoston saastuminen ja laitteiston rikkoutuminen sekä henkilöstön vähäinen määrä.

5. Ympäristötekijät

Vesihuoltolaitoksen toimintaa säädellään laajalti lainsäädännön kautta. Toimintaa ohjaavat mm. vesihuoltolaki ja ympäristönsuojelulaki. Veden laatua tarkkaillaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 461/2000 mukaisesti. Tutkimuksen suorittaa Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy. Vesi on kaikissa tutkimuksissa täyttänyt talousvedelle asetetut laatuvaatimukset.

Rääkkylän alueella kaikki kunnan jakeluun toimittama talousvesi on laadultaan hyvää ja hygieenisesti moitteetonta pohjavettä. Vesi alkaloidaan ja UV-desinfioidaan. Veden alkaloinnissa käytetään natriumhydroksidia. Siun Soten ympäristöterveydenhuollon Kiteen toimipaikka ottaa talousvesitutkimusnäytteet raakavedestä vedenottoilta ja verkostovedestä jakelualueen eri pisteistä.

Jätevedenpuhdistamolle on P-K:n ympäristökeskus (nyk. ELY-keskus) myöntänyt ympäristölupapäätöksen 22.12.2009, Dnro. PKA-2008-Y-320. Puhdistamon toiminnan tarkkailua suorittaa Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy voimassa olevan kuormitustarkkailuohjelman mukaisesti. Vuodessa suoritetaan neljä näytekertaa. Analysoinnit tekee Savo-Karjalan ympäristötutkimus Oy akkreditoidussa laboratoriossa Kuopiossa.

Vuoden 2022 vuosiyhteenvetotiivistelmän mukaan:

”Rääkkylän kirkonkylän jätevedenpuhdistamon toimintaa tarkkailtiin voimassa olevan kuormitustarkkailuohjelman mukaisesti vuonna 2022. Vuodessa suoritettiin neljä näytekertaa. Analysoinnit tehtiin Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy:n akkreditoidussa laboratoriossa Kuopiossa.

Puhdistamon toiminta täytti ympäristöluvan vaatimukset molemmilla jaksoilla. Valtioneuvoston asetuksen VNa 888/2006 vaatimukset BOD7-ATU-arvolle, CODCr-arvolle, kokonaisfosforille ja kiintoaineelle täyttyivät.

Vuotovesitilanne on puhdistamolla heikko vuonna 2022. Puhdistamo on mitoitettu 1 715 asukkaalle. Orgaanisen aineksen keskimääräisen arvon mukaan puhdistamon asukasvastineluku on 942 as. Maksimiarvon mukaan asukasvastineluvuksi saadaan 1 571 as.

Liete kompostoitii entiseen tapaan. Lietetarkkailussa kupari ylitti Maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa 24/11 annetun raja-arvon. Kompostoinnille on haettu Eviran laitoshyväksyntää.”

6. Sisäinen valvonta

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Se on hallinnon työväline ja osa kunnan johtamisjärjestelmää, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia.

6.1 Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Vesihuoltolaitoksen osalta ei ole esitetty mitään sellaista, ettei edellä oleva olisi toteutunut.

6.2 Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen ja varojen käyttö

Kunnanvaltuuston nähden sitovia toiminnallisia tavoitteita olivat seuraavat:

Jatketaan vesiosuuskuntien toiminta-alueiden päivittämistä

- Toteutui osittain. Toiminta-alueiden päivittämistä on jatkettu.

Aloitetaan yhdistymisneuvottelut Paksuniemen vesiosuuskunnan kanssa

- Paksuniemen vesiosuuskunta yhdistyi liiketoimintakaupalla kunnan vesihuoltolaitokseen.

Uusitaan Kylätien varressa oleva vanha valurautainen vesiputki

- Ei toteutunut resurssien puutteen vuoksi.

Selvitetään jätevedenpuhdistamolle tulevan ylimääräisen huleveden lähteitä ja pyritään vähentämään tulevan huleveden määrää

- Puhdistamolle tulevan huleveden määrää ei saatu vähennettyä.

Taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Ne on kuvattu tarkemmin kohdassa 3.1 Talous.

6.3 Riskienhallinnan järjestäminen

Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistys ry on laatinut pohjavesialueiden riskikartoitukset sekä Jaamankankaan, Leppälammen ja Vuoniemi-Sintsin pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat. Riskikartoitus on vesilaitoksen osalta ajan tasalla.

Vesihuoltolaitokselle on myös laadittu varautumissuunnitelma, joka on hyväksytty elinvoimalautakunnassa 31.10.2018 § 31.

Rääkkylän kunta on vakuuttanut omaisuutensa ja toimintansa Pohjola Vakuutus Oy:ssä. Vakuutettuina ovat vedenottamot, ylävesisäiliö, paineenkorotus- asemat, jätevedenpuhdistamo, pumppaamot ja kaukovalvontalaitteisto.

Vesihuoltolaitos on kiinteistönhoidon kaukovalvonnassa.

6.4 Omaisuuden hankinta ja luovuttaminen

Kunnan taloutta ja materiaalihallintoa koskevien määräysten (kh. 9.2.2015 § 27) mukaan: ”Hankinnoissa noudatetaan julkisia hankintoja koskevan hankintalain lisäksi Kuntaliiton antamia yleisiä hankintaohjeita. Kunta kuuluu Joensuun seudun hankintatoimen hankintarenkaaseen ja hankinnat on suoritettava Joensuun hankintatoimen kautta ja sen ilmoittamilta toimittajilta. Joensuun Hankintatoimi huolehtii kunnan toimeksiannosta hankintojen kilpailutukset. Erillishankinnoissa vastuu kuuluu toimintayksiköille ja niiden hankintaa johtaa palvelualuejohtaja. Kunnan omassa hankintaohjeessa sanotaan hankinnoista seuraavaa:

Arvoltaan yli 5000 euron pienhankinnat kilpailutetaan ensisijaisesti julkaisemalla ilmoitus Cludia pienhankintaportaalissa. Hankinnasta voidaan myös julkaista ilmoitus kunnan verkkosivuilla ja paikallislehdissä.

Alle 5000 euron pienhankintojen osalta tarjouspyyntö tulee osoittaa vähintään kolmelle toimittajalle joko sähköpostilla tai Cludia pienhankintaportaalin kautta. Mikäli kunnassa on toimijoita ko. alalla, tulee tarjouspyynnöt kohdistaa ensisijaisesti omalle paikkakunnalle. Hankinnasta tehdään viranhaltijapäätös.

Suorahankinnassa (alle 1000 euroa) tavara tai palvelu ostetaan ilman tarjouspyyntöä suorahankintana (ensisijaisesti omalta paikkakunnalta). Tarjousten / hinnan pyytäminen kolmelta toimittajalta ei ole välttämätöntä hyvin pienissä hankinnoissa. Hankintayksikkö valitsee yhden tai useamman toimittajan ja neuvottelee sopimuksen ehdoista suoraan heidän kanssaan julkaisematta hankintailmoitusta.

Hallintosäännön mukaan elinvoimalautakunnan alaisen vesi- ja jätevesihuollon palvelualueen johtajana toimii kunnanjohtaja. Palvelualuejohtaja päättää talousarvion ja investointiohjelman puitteissa toimialaansa koskevista hankinnoista, joiden arvonlisäveroton kokonaisarvo ei ylitä tavara- ja palveluhankinnoissa 40.000 euroa ja kunnossapito- ja investointihankkeissa 60.000 euroa. Vesi- ja jätevesihuollon vastuuhenkilönä toimii hallintosäännön mukaan rakennustarkastaja (nykyisin tekninen johtaja, kunnanhallituksen 13.06.2022 § 102 päätös virkanimikkeiden muuttamisesta).

Kunnanjohtaja on myöntänyt viranhaltijapäätöksellään 8.11.2017 § 26 Rääkkylän Kiinteistöpalvelu Oy:n toimitusjohtajalle ja kiinteistöhoitajille oikeuden tehdä kunnan työkohteissa tarvittavia tarvikehankintoja. Toimitusjohtajana oleva rakennustarkastaja (nykyisin tekninen johtaja, kunnanhallituksen 13.06.2022 § 102 päätös virkanimikkeiden muuttamisesta) vastaa päätöksen mukaan tarvikehankintojen tekemisestä, tarpeellisuudesta ja laskujen oikeellisuudesta.

6.5 Sopimustoiminta

Selvitetään pitkäaikaisten maksamattomien laskujen tilannetta asiakaskohtaisesti.

6.6 Oma arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Kuntakonsernin hallinnon vastuualueet ja niiden johtavat viranhaltijat ohjaavat, tukevat ja valvovat omiin tehtäväalueisiinsa liittyvissä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asioissa.

Jokainen työntekijä vastaa osaltaan sisäisestä valvonnasta sekä riskien tunnistamisesta ja arvioinnista omissa tehtävissään ja on velvollinen toimimaan riskien toteutumisen ehkäisemiseksi sekä raportoimaan esimiehelleen havaitsemistaan riskeistä, väärinkäytöksistä ja läheltä piti tilanteista.

Omana arvionaan elinvoimapaalvelut katsoo sisäisen valvonnan olevan pääosin hyvällä tasolla.

7. Arvio tulevasta kehityksestä

Vesilaitoksen suurimmat investoinnit on suoritettu lukuun ottamatta joitakin runkolinjojen ja liittymien sekä sulkujen uusimisia. Lähitulevaisuudessa selvitetään voisiko Jaaman vedenottamosta tehdä varavedenottamon ohittamalla Leppälammen siiviläputkikaivot.

Viemärlaitoksen ympäristöluvan mukaan saneeraustöitä tehdään vuosittain aloittaen kiireellisimmistä kohteista. Toimenpideohjelman mukaan viemäriverkoston nykykunto ja ongelmakohdat selvitetään tarvittaessa kuvauksilla. Lisäksi selvitetään ja vähennetään viemärlaitokselle tulevan huleveden määrää ja lähteitä. Jätevedenpuhdistamon automaatiota on uusittu vuosina 2019 ja 2020. Vuonna 2021 saneerattiin puhdistamon sähkökeskus JKA1 ja Pihlajatie JV-pumppaamo.

TOIMINTAKERTOMUS 2022**Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut****Ostot ja myynnit kunnalta mukana**

	2022		2021	
Liikevaihto		227 859,21		236 987,60
Liiketoiminnan muut tuotot		18 520,50		17 324,50
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä				1 260,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-74 206,44		-75 222,48	
Palvelujen ostot	-107 075,58	-181 282,02	-98 962,92	-174 185,40
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-304,82		-408,47	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-48,05		-64,37	
Muut henkilösivukulut	-8,91	-361,78	-10,09	-482,93
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-73 998,58	-73 998,58	-72 641,87	-72 641,87
Liiketoiminnan muut kulut		-10 344,42		-1 406,50
Liikelylijäämä		-19 607,09		6 855,40
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Kunnalle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-24 767,43		-24 767,43	
Muut rahoituskulut		-24 767,43		-24 767,43
Ylijäämä ennen satunaista eriä		-44 374,52		-17 912,03
Ylijäämä ennen varauksia		-44 374,52		-17 912,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-44 374,52		-17 912,03

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	-2,14	0,73
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-2,08	0,71
Voitto, %	-19,50	-7,60

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

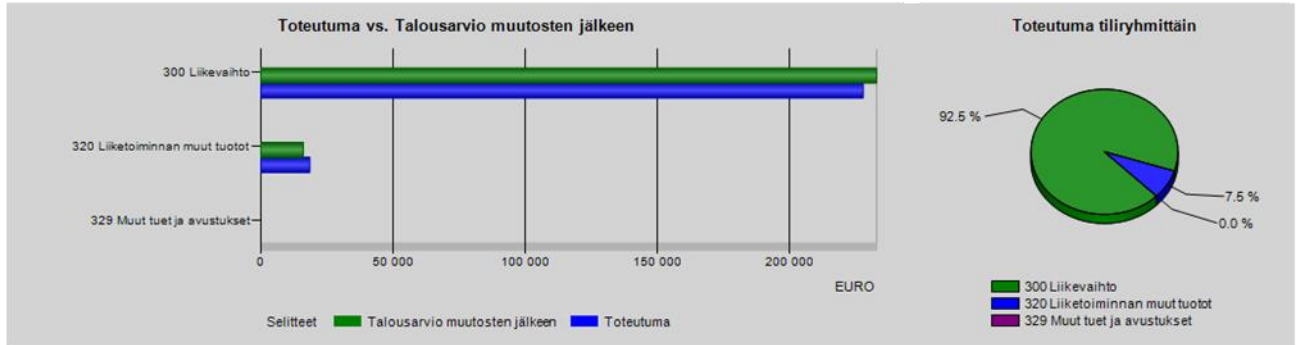
euroa	01.01.-31.12.2022	01.01.-31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-19 607,09	6 855,40
Poistot ja arvonalentumiset	73 998,58	72 641,87
Rahoitustuotot ja -kulut	-24 767,43	-24 767,43
Satunaiset erät	0,00	0,00
Tuloverot	0,00	0,00
Tulosrahoituksen korjauserät	0,00	0,00
	29 624,06	54 729,84
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-30 107,11	-57 158,11
Rah.osuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pys.vast.hyödykkeiden luov.tulot	-30 107,11	-57 158,11
Toiminnan ja investointien rahavirta	-483,05	-2 428,27
Rahoituksen rahavirta		
Antolainausten lisäykset kunnalle	0,00	0,00
Antolainausten lisäykset muilta		
Antolainausten vähennykset kunnalta		
Antolainausten vähennykset muilta		
	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalle		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalle	-24 730,30	-24 730,30
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta		
	-24 730,30	-24 730,30
Oman pääoman muutokset		
Oman pääoman muutos		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toim.antojen varojen ja pääom		
Saamisten muutos kunnalta		
Saamisten muutos muilta	-7 369,34	-29 928,99
Korottomien maksujen muutos kunnalta	24 730,30	24 730,30
Korottomien maksujen muutos muilta	-3 269,14	5 588,98
Rahoituksen rahavirta	-10 638,48	-24 340,01
Rahavarojen muutos	-11 121,53	-26 768,28
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000€	2022 185	2021 209
Investointien tulorahoitus %	98,40	96,75
Laskennallinen lainanhoitokate	1,20	2,21

TASE ja sen tunnusluvut

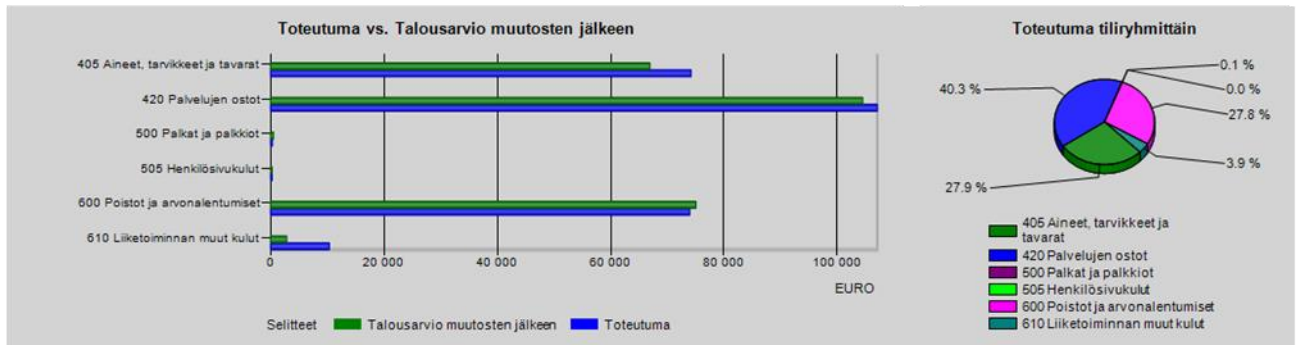
	2022	2021		2022	2021
	euroa	euroa		euroa	euroa
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT	1 130 224,80	1 174 116,27	A OMA PÄÄOMA	917 780,94	962 155,46
I Aineettomat hyödykkeet			I Peruspääoma	990 697,35	990 697,35
1. Aineettomat oikeudet			II Arvonkorotusrahoitus		
2. Muut pitkävaikuttavat menot			III Muut omat rahastot		
3. Ennakkomaksut			IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-28 541,89	-10 629,86
II Aineelliset hyödykkeet	1 099 131,77	1 143 023,24	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-44 374,52	-17 912,03
1. Maa- ja vesialueet	863,00	863,00	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
2. Rakennukset	63 247,50	88 560,37	1. Poistoero		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 035 021,27	1 053 599,87	2. Vapaaehtoiset varaukset		
4. Koneet ja kalusto			C PAKOLLISET VARAUKSET		
5. Muut aineelliset hyödykkeet			1. Eläkevaraukset		
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00	2. Muut pakolliset varaukset		
III Sijoitukset	31 093,03	31 093,03	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1. Osakkeet ja osuudet			1. Valtion toimeksiannot		
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			2. Lahjoitusrahastojen pääomat		
3. Muut lainasaamiset			3. Muiden toimeksiantojen pääomat		
4. Muut saamiset	31 093,03	31 093,03	E VIERAS PÄÄOMA	417 853,88	421 123,02
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			I Pitkäaikainen	322 876,00	347 606,30
1. Valtion toimeksiannot			1. Joukkovelkakirjalainat		
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
3. Muut toimeksiantojen varat			3. Lainat kunnalta		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT			4. Lainat julkisyhteisöiltä		
I Vaihto-omaisuus			5. Lainat muilta luotonantajilta		
6. Saadut ennakot			6. Saadut ennakot		
1. Aineet ja tarvikkeet			7. Ostovelat		
2. Keskeneräiset tuotteet			8. Korottomat velat kunnalta (sisäiset)	272 033,32	296 763,62
3. Valmiit tuotteet			9. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	50 842,68	50 842,68
4. Muu vaihto-omaisuus			10. Siirtovelat		
5. Ennakkomaksut			II Lyhytaikainen	94 977,88	73 516,72
II Saamiset	208 462,04	201 092,70	1. Joukkovelkakirjalainat		
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
1. Myyntisaamiset			3. Lainat kunnalta	24 730,30	24 730,30
2. Lainasaamiset			4. Lainat julkisyhteisöiltä		
3. Saamiset kunnalta			5. Lainat muilta luotonantajilta		
4. Muut saamiset			6. Saadut ennakot		
5. Siirtosaamiset			7. Ostovelat	13 478,90	19 907,04
Lyhytaikaiset saamiset	208 462,04	201 092,70	8. Korottomat velat kunnalta (sisäiset)	49 460,60	24 730,30
1. Myyntisaamiset	205 239,97	201 092,70	9. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	7 240,42	4 080,00
2. Lainasaamiset			10. Siirtovelat	67,66	69,08
3. Saamiset kunnalta			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 335 634,82	1 383 278,48
4. Muut saamiset	3 222,07	0,00	LIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
5. Siirtosaamiset			Omavaraisuusaste, %	68,70	69,40
III Rahoitusanopaperit			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	169,60	165,60
1. Osakkeet ja osuudet			Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	-73,00	-29,00
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin			Lainankanta 31.12., 1000 €	297,00	321,00
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset			Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	297,00	321,00
4. Muut arvopaperit					
IV Rahat ja pankkisaamiset	-3 052,02	8 069,51			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 335 634,82	1 383 278,48			

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteumavertailu 2022

LIIKETUOTOT	Alkuperäinen	Talousarvio-	Talousarvio-	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi	Muutos-	Edellinen
	n	muutokset	muutosten j.	1-12 / 2022				vast. ajank.	%	vuosi
300 Liikevaihto	232 970	0	232 970	227 859	-5 111	-2,19%	97,81%	236 988	-3,85%	236 988
320 Liiketoiminnan muut tuotot	16 000	0	16 000	18 521	2 521	15,75%	115,75%	17 325	6,9%	17 325
329 Muut tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0		1 260	-100,0%	1 260
YHTEEN SÄ	248 970	0	248 970	246 380	-2 590	-1,04%	98,96%	255 572	-3,6%	255 572

LIIKEKULUT	Alkuperäinen	Talousarvio-	Talousarvio-	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi	Muutos-	Edellinen
	n	muutokset	muutosten j.	1-12 / 2022				vast. ajank.	%	vuosi
405 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-66 943	0	-66 943	-74 206	-7 263	-10,85%	110,85%	-75 222	-1,35%	-75 222
420 Palvelujen ostot	-89 500	-15 000	-104 500	-107 076	-2 576	-2,46%	102,46%	-98 963	8,2%	-98 963
500 Palkat ja palkkiot	-34 694	34 193	-501	-305	196	39,16%	60,84%	-408	-25,38%	-408
505 Henkilösivukulut	-6 807	6 709	-98	-57	41	41,88%	58,12%	-74	-23,5%	-74
600 Poistot ja arvonalentumiset	-75 066	0	-75 066	-73 999	1 067	1,42%	98,58%	-72 642	1,87%	-72 642
610 Liiketoiminnan muut kulut	-2 797	0	-2 797	-10 344	-7 547	-269,84%	369,84%	-1 407	635,47%	-1 407
YHTEEN SÄ	-275 807	25 902	-249 905	-265 987	-16 082	-6,44%	106,44%	-248 717	6,94%	-248 717

LIIKELYLJÄÄMÄ (ALJÄÄMÄ)	-26 837	25 902	-935	-19 607	-18 672	-1 997%	2 097%	6 855	-386,01%	6 855
--------------------------------	----------------	---------------	-------------	----------------	----------------	----------------	---------------	--------------	-----------------	--------------

Talousarvion investointiosan toteumavertailu

Rääkkylän kunnan vesihuoltolaitos	Talousarvio 2022	Talousarvio 2022-muutos	Talousarvio 2022-muutoksen jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022
Toimintamenot					
Projektinnumero 1283					
<i>Vesilaitos, rakentaminen ja peruskorjaus</i>					
- rakentaminen, peruskorjaus, taloliittymät €/v vesimittarit, pumput, mittarikaivojen mahd. rak. sisältyy edelliseen	60 000	0	60 000	24 692	35 308
Projektinnumero 1284					
- rakentaminen, peruskorjaus, taloliittymät €/v (sis. johtoverkoston, koneet ja laitteet)	20 000	0	20 000	5 415	14 585
- automaation uusiminen 2019/2020					
Toimintamenot yhteensä	80 000	0	80 000	30 107	49 893
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Netto	80 000	0	80 000	30 107	49 893

Tilinpäätöksen liitetiedot

Kunnan vesihuoltolaitoksen tilinpäätöstä laadittaessa noudatettavat arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

1 Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poisto- suunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon

4 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vesilaitoksen asiakkaana on Salokylä-Pötsönlahti vesiosuuskunta. Ko. asiakas ei ole ilmoittanut lukemia kulutuksen mukaan, joten vuodesta 2015 alkaen on laskutettu arviolaskuilla. Vuoden 2020 tammikuussa Salokylä-Pötsönlahti vesiosuuskunta ilmoitti lukematiedot 1.1.2015-31.12.2019, mutta lukematiedot jäivät selvittäväksi (ovat edelleen selvityksissä). Tämän johdosta laskutusta ei ole tehty loka-joulukuulta 2019. Vuonna 2020 ko. asiakasta laskutettiin 3 kuukautta vuodelta 2019 ja koko vuosi 2020 arviona. Vuonna 2020 vuosikulutus arvio oli 62 549 m³ ja 40 000 m³ vuonna 2021. Vuodelta 2020 saatiin kulutuslukema ja tasausmaksu tehtiin vuonna 2021. Vuosi 2021 on laskutettu arviona vuosikulutus arviolla 40 000 m³ ja koska kulutuslukemia ei saatu ko. vuodelta, lisättiin vuoden 2020 kulutuslukemaan 20 % Elinvoimalautakunnan päätöksen 16.12.2019 § 42 mukaan.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6 Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)

	2022	2021
Vesimaksu	103 227,83	109 182,77
Jätevesimaksu	91 794,91	92 431,38
Perusmaksu	32 836,47	35 373,45
Muut tuotot	0,00	0,00
Liikevaihto yhteensä	227 859,21	236 987,60
Muut tuotot	18 520,50	18 584,50

11 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa, jonka kunnanvaltuusto on hyväksynyt 18.09.2017 § 49. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Aineettomat oikeudet	10 vuotta	tasapoisto
Aineettomat hyödykkeet		
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i> (esim. atk, puhelin, laitteet, ohjelmistot)	5 vuotta	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
<i>Maa- ja vesialueet</i>	ei poistoaikaa	
<i>Rakennukset</i>		
-asuinrakennukset	40 vuotta	tasapoisto
-hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta	tasapoisto
-tehdas- ja tuotantorakennukset	25 vuotta	tasapoisto
-vapaa-ajan rakennukset	25 vuotta	tasapoisto
-talousrakennukset	15 vuotta	tasapoisto
<i>Kiinteät rakenteet ja laitteet</i>		
-kadut ja tiet	15 vuotta	tasapoisto
-torit ja puistot	15 vuotta	tasapoisto
-sillat, laiturit ja uimalat	20 vuotta	tasapoisto
-muut maa- ja vesirakenteet	20 vuotta	tasapoisto
-vedenjakuverkko	30 vuotta	tasapoisto
-viemäriverkko	40 vuotta	tasapoisto
-kaukolämpöverkko	30 vuotta	tasapoisto
-maakaasu- ja muut putki- ja kaapeliverkot	20 vuotta	tasapoisto
-sähkö-, vesi- yms.laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 vuotta	tasapoisto
-muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	15 vuotta	tasapoisto
-sähköjohdot, muuntoasemat, ulkoval. laitteet	15 vuotta	tasapoisto
<i>Koneet ja kalusto</i>		
-kuljetusvälineet (rauta-alukset ja muut raskaat)	15 vuotta	tasapoisto
-muut koneet ja kalusto (puiset alukset ja työkone)	8 vuotta	tasapoisto
-kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	4 vuotta	tasapoisto
-muut liikkuvat ja kevyet työkoneet, henk. autot	4 vuotta	tasapoisto
<i>Muut aineelliset hyödykkeet</i>		
-luonnonvarat	käytön mukainen poisto	
-arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	

Pienten pysyvien vastaavien hankinnat joiden hankintameno on alle 5 000 euroa, kirjataan vuosikuluksi.

16 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta kunnan tilinpäätöksessä**Vuosina 2018 - 2024:**

Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	72 309,57
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	47 919,86
Poikkeama (€)	-24 389,71
Poikkeama %	-51 %

Investointi- ja poistotason poikkeama johtuu siitä, että tarkastelujaksoon ajoittuu poikkeuksellisen vähän investointimenoja.

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä		
Poistamaton hank.meno 1.1.	0,00	0,00	0,00		
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00		
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00		
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00		
Tilikauden poisto	0,00	0,00	0,00		
Poistamaton hank.meno 31.12.	0,00	0,00	0,00		
Aineelliset hyödykkeet					
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Kesken-eräiset hankinnat
Poistamaton hank.meno 1.1.	863,00	88 560,37	1 053 599,87	0,00	0,00
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	30 107,11	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-25 312,87	-48 685,71	0,00	0,00
Poistamaton hank.meno 31.12.	863,00	63 247,50	1 035 021,27	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet					
	Yhteensä				
Poistamaton hank.meno 1.1.	1 143 023,24				
Lisäykset tilikauden aikana	30 107,11				
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00				
Vähennykset tilikauden aikana	0,00				
Siirrot erien välillä	0,00				
Tilikauden poisto	-73 998,58				
Poistamaton hank.meno 31.12.	1 099 131,77				

23 Saamisten erittely

	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	0,00	8 561,07	0,00	9 270,20
Myyntisaamiset muilta		196 678,90		191 822,50
Muut saamiset /ALV	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	0,00	205 239,97	0,00	201 092,70

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25 Oman pääoman erittely

	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	990 697,35	990 697,35
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	990 697,35	990 697,35
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	-28 541,89	-10 629,86
Lisäys/vähennys		
Korjaukset aikaisempiin tilikausiin		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-28 541,89	-10 629,86
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) 31.12.	-44 374,52	-17 912,03
Oma pääoma yhteensä	917 780,94	962 155,46

27 Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		1.1.2028	1.1.2027
		2022	2021
Laina kunnalta		173 112,11	197 842,41
Lainat julkisyhteisöiltä		0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä		173 112,11	197 842,41

30 Pitkä- ja lyhytaikaiset velat		2022		2021
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Vieräs pääoma				
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat			766,08	4 223,70
Velat kuntayhtymille, joissakunta on jäsenenä				
Ostovelat			171,00	0,00
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat				
Velat muille				
Ostovelat			12 541,82	15 683,34
Vieräs pääoma yhteensä		0,00	13 478,90	0,00

32 Muiden velkojen erittely		2022	2021
Muut velat			
Liittymismaksut	50 842,68	50 842,68	
Muut velat yhteensä	50 842,68	50 842,68	
Korottomat velat kunnalta(sisäiset)	49 460,60	24 730,30	
Myyntien arvonlisävero	7 240,42	4 080,00	

33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat			
Lomapalkkajaksotus		67,66	69,98
Yhteensä		67,66	69,98

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

42 Henkilöstön lukumäärä 31.12.		2022	2021
Yhteensä		0	0

43 Henkilöstökulut		2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		361,78	482,93
Henkilöstökulut yhteensä		361,78	482,93

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Päiväkirja	atk-tulosteena
Pääkirja	atk-tulosteena
Tase-erittelyt	nidottuna
Tasekirja	nidottuna
Osa-kirjanpidot	atk-tulosteena

LUETTELO KÄYTETYISTÄ TOSITELAJEISTA

Tositelaji	
1	Alkusaldot
2	Talousarvio
3	Läsätalousarvio
10	Muistio, ulk. RD
20	Muistio, sis. RD
32	Muistio, ulk. Tilinpäätös
34	Käyttöomaisuus
102	Palkat
112	CPU sisäiset
113	CPU ulkoiset
511	Manuaalisuoritukset
521	Viitesuoritukset
531	Hyvityslask.kuitta.us
770,11	MR Laskulaji 11,77
801	Ostolaskut
899	Ostomaksut

6. Muut eriytetyt laskelmat

Kilpailulain 30 d §:n edellyttämä tuloslaskelmat kunnan taloudellisesta toiminnasta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla. Omina laskelminaan on eriytetty tilapalvelujen myynti, vuokrapalvelujenmyynti ja ravintopalvelujenmyynti.

Laitoskeittiöllä on oma kustannuspaikkansa, jolle tuotot ja kulut on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaan.

Vuokrapalveluilla on omat kohteensa, joille tuotot ja kulut on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaan.

Vuokrapalvelujen myynti		
	2021	2022
Liikevaihto	72 217	93 663
Liiketoiminnan muut tuotot	5 804	5 577
Materiaalit ja palvelut	-68 167	-79 086
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-68 167	-79 086
Ostot tilikauden aikana	-68 167	-79 086
Henkilöstökulut	-8 070	-9 536
Palkat ja palkkiot	-3 794	-4 593
Henkilösivukulut	-4 277	-4 944
Eläkekulut	-4 178	-4 821
Muut henkilösivukulut	-99	-123
Liiketoiminnan muut kulut	-23 405	-30 542
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-21 621	-19 925
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-21 621	-19 925
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-21 621	-19 925
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-21 621	-19 925

Ravintopalvelujen myynti	2021	2022
Liikevaihto	136 647	164 562
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0
Materiaalit ja palvelut	-40 858	-49 657
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-40 858	-49 657
Ostot tilikauden aikana	-40 858	-49 656
Henkilöstökulut	-78 268	-93 369
Palkat ja palkkiot	-59 943	-71 795
Henkilösivukulut	-18 325	-21 574
Eläkekulut	-16 756	-19 695
Muut henkilösivukulut	-1 569	-1 879
Liiketoiminnan muut kulut	-33	-40
Liikelylijäämä (-alijäämä)	17 488	21 496
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	17 488	21 496
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	17 488	21 496
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	17 488	21 496

7. Allekirjoitukset ja merkinnät

Rääkkylä 30.3.2023

Harri Laasonen

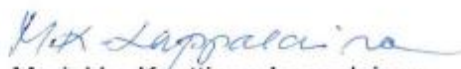
Osmo Tikkanen

Liisa Ahonen

Sari Hirvonen

Marjukka Konttinen-Lappalainen

Markku Laasonen

Ona Makkonen

Esko Rautiainen

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Rääkkylässä 31.5.2023

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Taina Törrönen
JHT, HT